

**KUOPION
NEULANIEMEN OSAYLEISKAABAEHDOTUS**

Lausunnot ja muistutukset vastineineen

23.4.2018

NEULANIEMEN OSAYLEISKAAVA

EHDOTUSVAIHEESTA SAADUT LAUSUNNOT JA MIELIPITEET

JOHDANTO

Kaupunginhallitus hyväksyi 20.3.2017 Neulaniemen osayleiskaavaehdotuksen jatkotoimenpiteitä varten ja nähtäville asetettavaksi sekä oikeutti Strategisen maankäytön pyytämään tarvittavat lausunnot.

Osayleiskaavaehdotuksen nähtäville asettamisesta tiedotettiin kuulutuksella 25.3.2017 ja ehdotusaineisto oli MRL 65 §:n ja MRA 19 §:n 28.3–28.4.2017. Lisäksi aineistoa esiteltiin yleisötilaisuudessa 5.4.2017. Osayleiskaavaehdotuksesta pyydettiin lausunnot seuraavilta tahoilta:

Lausunnon antaja	lausunto	ei lausuntoa	vastineen numero	sivut
Pohjois-Savon liitto	x		1	3
Pohjois-Savon ELY-keskus, Ympäristö ja luonnonvarat - vastualue	x		2	4-5
Kaupunkiympäristön palvelualue		x		
Alueellinen ympäristönsuojelu		x		
Kuopion kulttuurihistoriallinen museo	x		3	6
Kuopion Vesi -liikelaitos	x		4	7
Yritys- ja elinkeinopalvelut		x		
Perusturvan ja terveydenhuollon palvelualue		x		
Hyvinvoinnin edistämisen sekä kasvun ja oppimisen palvelualue		x		
Pohjois-Savon pelastuslaitos	x		5	8
Kuopion Energia Oy	x		johdanto	
TeliaSonera Finland Oy	x		6	8
Neulamäen kaupunginosayhdistys ry		x		
Neulaniemen seudun mökkiläiset ry	x		7	9-30
Kuopion Luonnon Ystävien Yhdistys ry		x		
Tervarukin yksityistiekunta	x		8	31-32
Lintuyhdistys Kuikka		x		
Puijon latu ry		x		
Kuopion Hiihtäjät ry		x		
Kallan Melojat ry		x		
Kuopion suunnistajat ry		x		
DNA Itä- ja Keski-Suomi		x		

Kuopion Energia Oy antoi lausunnon, ettei heillä ole huomautettavaa kaava-aineistosta. Pyydettyjen lausuntojen lisäksi kaavaehdotuksesta saatiin kuusi muistutusta.

Muistutuksen antaja	vastineen numero	sivut
Yksityishenkilö A	9	33
Yksityishenkilö B	10	40
Yksityishenkilö C	11	41
Yksityishenkilö D	12	44-45
Yksityishenkilö E	13	46
Yksityishenkilö F	14	47-69

LAUSUNNOT

Pohjois-Savon liitto

Lausunto Neulaniemen osayleiskaavaehdotuksesta, Kuopio

Kaavaratkaisultaan Neulaniemen osayleiskaavaehdotus on maakuntakaavan mukainen, ja siinä on huomioitu maakuntakaavassa alueelle osoitetut merkinnät.

Kaavaehdotukseen on myös täsmennetty luonnoksessa selvitysalueena ja yhdyskuntarakenteen mahdollisena laajenemisalueena osoitetun Telaniemen, Halkosaaren ja Pöyrynlahden alueen merkintöjen kuvausta ja yhdyskuntarakenteen laajenemisen aikataulua. Voimassa olevassa maakuntakaavassa alueet on osoitettu lähivirkistysalueina.

Pohjois-Savon liitto on käynnistänyt Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 laatimisen, joka toteutetaan voimassa olevien maakuntakaavojen tarkistuksena kahdessa eri vaiheessa. Taajamatoimintojen alueisiin ja virkistysalueisiin liittyvät aluevaraukset tarkastellaan maakuntakaavan tarkistamisen 2. vaiheessa, joka käynnistyy vuonna 2019. Ko. kaavatyössä tullaan tarkastelemaan taajamatoimintojen aluevarausten laajuutta ja virkistysalueiden riittävyyttä koko Pohjois-Savon tasolla. Tässä yhteydessä on mahdollista uudelleen tarkastella taajamatoimintojen alueiden ja virkistysalueiden laajuutta myös osayleiskaavassa yhdyskuntarakenteen mahdollisina laajenemisalueina osoitettujen alueiden osalta, mikäli se nähdään tarpeelliseksi.

Vastine 1 (Pohjois-Savon liitto)

Kaavaratkaisultaan Neulaniemen osayleiskaavaluonnos on maakuntakaavan tavoitteiden mukainen. Alueen itäosa on maakuntakaavan mukaisesti osoitettu taajamatoiminnoille, länsiosa virkistysalueeksi, jotta maakuntakaavan mukainen ekologinen käytävä säilyy. 500 hehtaarin kaava-alueesta on esitetty 400 hehtaaria viheralueiksi. Lausunnossa mainitut yhdyskuntarakenteen laajenemissuunnat eli Telaniemen ja Halkosaaren alueet on esitetty kaavakartassa katkoviivamerkinnällä, jossa määräys ”Yhdyskuntarakenteen mahdollinen laajenemisalue”.

Lausunto ei aiheuta muutoksia kaavaratkaisuun.

Pohjois-Savon ELY-keskus, Ympäristö ja luonnonvarat – vastuualue

Lausunto Neulaniemen osayleiskaavaehdotuksesta

Pohjois-Savon ELY-keskus on antanut Neulaniemen osayleiskaavan valmisteluaineistosta lausunnon 22.6.2016. Monelta osin lausunnossa esiin tuodut kommentit on huomioitu. ELY-keskus esittää Neulaniemen osayleiskaavaehdotuksesta lausuntonaan seuraavaa:

Perustettujen pienten suojelualueiden ja asuinrakentamisalueiden (AP, AK) väliin jää liian kapeat suojavyöhykkeet. Asuinalueiden rajaa näiden alueiden tuntumassa on syytä tarkistaa, jotta luonnonsuojelualueiden luonnonarvot säilyvät rakentamisesta huolimatta. Tämä koskee sekä Tervaruukin lehtokorven (2,3 ha) että Pienen Neulalahden (0,9 ha) alueita. Tervaruukin lehtokorvessa kasvaa mm. tuoksumataraa. Pohjois-Savossa on ainastaan kaksi tuoksumataraesiintymää, joista Tervaruukin esiintymä on toinen. Laji-esiintymä kannattaa mainita myös kaavaselostuksessa. Tällä kohtaa myös Natura-alueen raja tulee aivan kiinni asuntoalueisiin.

Tervaruukin korven ja purorisakasesiintymän väliin jäävä alue ehdotetaan merkittävän SL –merkinnällä. Tämä tukee erillisten suojelualueiden yhtenäisyyttä ja parantaa alueiden säilymistä rakentamisalueiden tuntumassa.

Luo- merkintään on tarpeen lisätä suojelumääräys, jotta alueiden luontoarvot säilyvät.

Yksittäishuomiona vielä mainittakoon, että kevyen liikenteen pääyhteyttä ei ole kaavassa ulotettu C-2 -alueelle asti, olisiko tässä kohti kevyen liikenteen tai ali- tai ylikulun osoittaminen kuitenkin tarpeen?

Viranomaisneuvottelun tarve ratkaistaan kaavaehdotuksesta annettujen lausuntojen perusteella.

Vastine 2 (Pohjois-Savon ELY-keskus, Ympäristö ja luonnonvarat –vastuualue)

Lausunnossa mainitut etäisyydet pienten suojelualueiden ja asuinrakentamisalueiden välillä on todettu tarkastelun jälkeen riittäviksi yleiskaavan mittakaavassa. Luontoarvot ovat yleiskaavassa huomioitu ja merkitty. Varsinaiset korttelialueiden rajaukset tarkentuvat yksityiskohtaisemman suunnittelun myötä. Yleiskaava ja sen liitteenä oleva selostus ohjaa yksityiskohtaisempaa suunnittelua, jossa luontoarvot myös huomioidaan.

Lausunnossa mainittu luonnonsuojelualueiden yhdistäminen ei ole nähty tarpeelliseksi, sillä alueella ei ole luonnonsuojelua vaativaa lajistoa. Alue on merkitty luo – alueeksi (luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue), mikä on riittävä merkintä tässä tapauksessa luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseksi. Alueesta on kaavoituksen yhteydessä tehty myös vaikutusten arviointi, jossa on todettu, ettei alueen rakentamisella ole heikentävää vaikutusta Natura- ja luonnonsuojelualueisiin, sillä ne säilyvät virkistysalueina.

Indeksittömään luo –merkintään ei ole tarpeen lisätä suojelumääräystä. Merkintää turvaa riittävässä määrin luonnon monimuotoisuutta kaavataso huomioiden. Luo -alueet sijoittuvat lähinnä virkistysalueille. Luo -merkintöjä on tarkennettu kaavaan liittyvässä selostuksessa, joka ohjaa yksityiskohtaisempaa suunnittelua.

Lausunnossa mainittua C-2 -alueen ja kevyen liikenteen pääyhteyden väliin esitettävää alikulku- tai ylikulkumerkintää ei kaavakarttaan lisätty alueen luonteen vuoksi. Alueelle tavoitellaan kaupunkimaista ympäristöä, jossa tien ylitys on tasossa. Tämä tukee alueen luonnetta jalankulkuympäristönä ja madaltaa liikenteen nopeuksia ja täten myös meluvaikutuksia ympäristöön. Tien turvallisuus voidaan ratkaista yksityiskohtaisen suunnittelun yhteydessä katuteknisin ratkaisuin. Kevyen liikenteen pääyhteys jatkuu tieylityksen jälkeen Hukanniemen suuntaan.

Tuoksumataran osalta kaavaselistusta täydennetään. Lausunto ei aiheuta muutoksia kaavaratkaisuun

Kuopion kulttuurihistoriallinen museo

Kuopion kulttuurihistoriallinen museo on antanut kaavasta aiemman lausunnon luonnosvaiheessa 23.6.2016.

Alueen kulttuuriympäristöarvoihin liittyvänä lisäyksenä on kaavaehdotuksessa osoitettu entinen Tervaruukin torpan ympäristö /s-alueena (alue, jonka ympäristö säilytetään). Muinaisjäännöskohteen sm-merkinnän määräys puuttuu kaavakartasta. Muutoin kulttuuriympäristön huomiointi noudattaa jo luonnosvaiheessa esillä olleita linjauksia.

Kuopion kulttuurihistoriallisella museolla ei ole kaavaehdotukseen huomautettavaa.

Vastine 3 (Kuopion kulttuurihistoriallinen museo)

Lausunnossa mainittu suunnittelumääräys lisätään kaavakarttaan muinaismuisto -merkinnän täydennyksenä. Tältä osin kaavakarttaan tehdään tekninen muutos. Lausunto ei aiheuta muita muutoksia.

Kuopion Vesi

Kuopion Veden toiminta-alueet sijoittuvat pääasiassa asemakaavoitetuille alueille. Mikäli osayleiskaavan kaavakartassa esitetty yhdyskuntarakenteen mahdollinen laajenemisaalue tullaan tulevaisuudessa asemakaavoittamaan, tulee alue kaavoittaa tiiviiksi asuinalueeksi, jolloin vesihuollon järjestäminen alueelle on teknis-taloudellisesti järkevää. Saarten, samoin kuin mantereen länsirannalla sijaitsevien lomarakennuspaikkojen, liittäminen Kuopion Veden toiminta-alueeseen ei ole taloudellisesti järkevää ilman tiivistä kaupunkimais-ta lisärakentamista.

Kuopion Vesi on tehnyt kaavatyön yhteydessä alueelle vesihuollon yleissuunnitelman, jossa on tarkasteltu alueen liittämistä oleviin vesihuoltoverkostoihin. Suunnitelman mukaan alue tullaan liittämään vesistön ali rakennettavien vesijohdon ja jätevesiviemärin kautta Niuvan rannan saneerattaviin verkostoihin. Vesistön alittavien verkostojen rakentaminen vesilain mukaisine lupakäsittelyineen ja Niuvan rantalinjalla sijaitsevien verkostojen saneeraus on toteutettava etupainotteisesti ennen Neulaniemen kaava-alueen rakentumista.

Kuopion Veden näkemyksen mukaan hulevesien hallinnan tulisi noudattaa mahdollisimman pitkälti lainsäädäntöä, jonka perustana on pyrkimys hulevesien paikalliseen hallintaan.

Vastine 4 (Kuopion Vesi)

Asuinalueen tehokkuus tarkentuu yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Alueen länsiosat on jätetty viheralueeksi sekä yhdyskuntarakenteen mahdolliseksi laajenemisaalueeksi. Mahdollisten laajenemisaalueiden rakentaminen ratkaistaan Neulaniemen rakentumisen jälkeen.

Kaava mahdollistaa hulevesien paikallisen hallinnan. Lausunto ei aiheita muutoksia kaavakarttaan.

Pohjois-Savon pelastuslaitos

Pohjois-Savon pelastuslaitoksella ei ole huomautettavaa esitettyyn Neulaniemen osayleiskaavaan.

Alueen sammutusveden saatavuudessa on otettava huomioon Pohjois-Savon aluepelastuslautakunnan 5.9.2014 hyväksymä pelastuslaitoksen sammutusvesisuunnitelma.

Teiden / katujen nimeämisessä tulee huomioitava niiden jatkuvuus risteysalueilla.

Vastine 5 (Pohjois-Savon pelastuslaitos)

Lausunnossa esitetyt asiat eivät vaikuta Neulaniemen osayleiskaavaehdotukseen, sillä mainitut, kuten sammutusveteen ja katujen nimeämiseen liittyvät asiat ratkaistaan alueen asemakaavoituksen yhteydessä.

Lausunto ei aiheuta muutoksia kaavakarttaan.

TeliaSonera Finland Oyj

Kaava-alueella Neulamäen pohjoispuolella kulkee Telian kaapelireitti. Alueen rakentamisvaiheessa varauduttava mahdollisiin kaapelisiirtoihin.

Vastine 6 (TeliaSonera Finland Oyj)

Mahdolliset kaapelisiirrot ja merkinnät kaavaan tehdään yksityiskohtaisemman suunnittelun eli asemakaavoituksen yhteydessä.

Lausunto ei aiheuta muutoksia kaavakarttaan.

MUISTUTUKSET

Neulaniemen seudun mökkiläiset ry

1. Puutteellinen rakennusinventointi ja puolueellinen asian esittely sekä kokonaisuusmiljöönäkökulman sivuuttaminen:

Poistuvien rakennuspaikkojen rakennushistoriallinen selvittely on totaalisesti sivuutettu kaavaehdotuksessa ja tämä on mielestämme harhaanjohtavaa ja epäoikeudenmukaista päätöksen teon kannalta. Ehdotuksessa (s 6-7) mainitaan laajalti muualla kuin kaava-alueella rakennushistoriallisesti maininnan arvoisia kohteita. Sen sijaan niistä rakennuksista, jotka sijoittuvat poistuviksi rakennuspaikoiksi kaavoitetulle alueelle, ei mainita sanallakaan mitään. Vain viittauksenomaisesti puhutaan ”pienillä budjetilla tehdyistä” vaatimattomista kesämökeistä. Poistettavien (15+JHL:n mökit) mökkien rakennushistoriallinen käsittely vaietaan järjestelmällisesti ehdotuksessa.

Mainitaan, että alueella on ”vaatimattomia” kesämökkejä!! On toki vaatimattomiakin, mutta on myös upeita historiallisesti säilyneitä tietyn aikakauden helmiä. Poistuviksi rakennuspaikoiksi merkityllä alueella on sellaisia taloja, joita ei enää rakenneta. Esimerkiksi Saastamoisen (ent Reinikainen) mökki on tyypillinen rintamamiestalo keskuslämmityksineen ja porakaivoineen, viereinen Lyytikäisen mökki on täyttä paikalla rakennettua hirttä, kaupunkiin päin seuraava Happonen hirsimökki varmaan hirsiltään yli satavuotias, toisaalta Kuopiosta siirretty. Viereinen Miettisen saunamökki on kokonaan rakennettu uudenaikainen rakennus 1990-luvulta. Naapurissa kaupunkiin päin entisen Hartikaisen (Nyk Nuutinen) kaksikerroksinen mökki on rakennusinventaarionkin mukaan enemmänkin iso pientalo, kuin mökki tai huvila.

Itärannan ”väistyviksi” suunniteltujen mökkien kulttuurihistoria ja rakennusinventointi ovat mielestämme hyvin puutteelliset ja pintapuoliset. Suomen rakennuskulttuurin yleisluettelo Kuopion kaupunki Alueinventointilomakkeessa arvioidaan rakennuksia pintapuolisesti ja mm. unohdetaan tien rakentaminen kulttuurihistoriallisena investointina (ks. Kohta ”Neulaniemen tie” tuonnempana). Mielestämme Neulaniemen rakennetun ympäristön kulttuurinen inventointi on tämän kaavan osalta jäänyt lapsenkenkiin.

Myös kokonaisuuden maisemallinen näkökanta hämärrytetään: esim. s. 6 kerrotaan, että Maikonsaaren tiiviisti rakennetut mökit ”tuntuvat sopivan venesataman läheisyyteen. Toisaalta monet mökeistä piiloutuvat tiheinä pidetyn rantapuuston katveeseen...”. Kun maisemaa katselee Laivonsaaresta tai järveltä katsottuna koko itä-koillisranta on samanlaista, tyyppistä ja maisemaan kauniisti kuuluvaa kesämökkirakentamista. Tämän näkökulman kaavaehdotus sivuuttaa tai johtaa lukijansa harhaan.

Poistuviksi rakennuspaikoiksi kaavaehdotuksessa määritettyjen mökkien asema vaietaan täysin, kun niitä ei mainita esityksessä.

Mikä on todellinen syy siihen, että 15(+JHL) kesämökkiä koillisrannan 26 mökistä poistettaisiin kaavaesityksessä? Tätä ei kirjallisesti perustella missään kohtaa esitystä.

Tämä on mielestämme törkeä puute tai vaikeneminen virallisessa kaavoitusdokumentista. Siinä täytyy olla näkyvissä alueiden sijoittamisen perustelu. Miksi jokin alue on kaavoittajan mielestä tärkeämpi kuin toinen.

Vastine 7 (Neulaniemen seudun mökkiläiset ry) osa 1

Neulaniemen alueella on tehty vuonna 2013 kattava rakennusten alueinventointi, jossa alueen rakennukset on inventoitu ja alueen kulttuurihistoriallisesti arvokkaimmista rakennuksista on täytetty kohdeinventointilomakkeet. Inventoinnin on tehnyt Arkkitehtuuritoimisto J-P Husso, joka on tehnyt vastaavanlaisia selvityksiä aiemminkin.

Alueelle on rakentunut pääosin 50-luvulla pieniä kesämökkejä ja saunoja, jotka ajalleen hyvin tavanomaisia ja yleisiä. Kaavaratkaisussa on osoitettu kolme suojeltavaksi esitettyä rakennuskohdetta, jotka kunnoltaan ja kulttuurihistorialliselta arvoltaan arvokkaita ja säilytettäviä. Kohteet, jotka ovat merkitty suojelumerkinnällä SR-3 ”rakennus tai alue joka pyritään säilyttämään”, johon sisältyy tarkentava maankäyttömääräys. Kohteiden arvottamisessa on ollut mukana myös Kuopion kulttuurihistoriallinen museo.

Muistutuksessa otetaan kantaa siihen, että mökit tulisi säilyttää osana maisemallista kokonaisuutta. Moni-ilmeinen pienten mökkien sarja ei ole kuitenkaan niin yhtenäinen ja merkittävä, että näille voisi antaa kokonaisuutena suojelumerkintää. Pienten loma-asuntojen lopullinen säilytys ratkaistaan yksityiskohtaisemman suunnittelun yhteydessä. Alueelta suojelumerkinnällä säilytettäväksi osoitetut kolme kohdetta voidaan todeta yleiskaavan tasolla riittäväksi mökkikulttuurihistorian edustukseksi. Perustelut suojelumerkinnöille löytyy selostuksen kohdasta 2.2.2 kulttuuriympäristö ja muinaismuistot.

Kaavaehdotus pohjautuu maakuntakaavaan, jossa länsirannalle on esitetty laaja viheryhteystarve, joka ulottuu Vanuvuoresta aina Siilinjärvelle asti ja itäpuoli Neulaniemestä on esitetty taajamatoimintojen alueena.

Yleisesti mökkiläisten eli tiekuntien yhteishankkeina tekemät tiet ovat melko tavanomaisia, eikä sillä ole erityistä kulttuurihistoriallista arvoa.

Selostuksen vaikutusten arviointiin lisätään maininta ”epävarmuus vuokrasuhteiden jatkumisesta herättää huvila-asukkaissa ärtymystä”.

Yleiskaavaratkaisua ei ole tarpeen muuttaa.

2. Kaavoitusesityksen avoimuuden puuttellisuus ja tietojen ristiriitaisuus:

Missä kohtaa kaavaehdotuksessa näkyy kaupungin strategiaan kirjattu läpinäkyvyys ja avoin kansalaisdemokratia alueen kehittämisestä? (Seuraavassa esimerkkeinä Hukanniemi ja versus itärannalta koilliskärjestä poistuviksi merkityt 14+JHL rakennuspaikat)

Olemme saaneet kaavaehdotuksen ulkopuolelta suullisesti tietää mm. että Hukanniemen nykyisillä mökkiläisillä voisi olla oikeus lunastaa mökkipaikkansa omakotitontiksi. Samaten toisaalta saamamme tiedon mukaan lähimpinä kaupunkia olevien mökkien haltijat saisivat säilyttää mökkipaikkansa tai jopa lunastaa sen omakotitalotontiksi. Tämä määrittää koillisrannan pohjoisemman alueen mökkiläiset epäoikeudenmukaiseen ja hyvin eriarvoiseen asemaan – etenkin, jos heidän rakennuspaikkansa muuttuvat negatiiviseksi arvoksi yksittäisten vuokralaisten kantaa.

Kaavoittaja Romppanen totesi tiedotustilaisuudessa ja puhelimitse J. Happoselle, että heillä on kaavoituksen yhteydessä ollut keskustelua siitä, että Hukanniemessä ”vanhoja” rakennuspaikkoja vuokraoikeudella hallitsevilla voisi olla mahdollisuus lunastaa tonttia/rakennusoikeus itselleen. Aivan yhtä vanhoja ja nuorempiakin rakennuspaikkoja on koillisrannan tonteilla (40-luvulla rakennettuja).

Oikeudenmukaisuusperiaatteen mukaan tämä on hyvin eriarvoista verrattuna muiden tonttien rakennuspaikkojen vuokralaisiin. Kuulostaa muulta, kuin avoimelta kaavoituspolitiikalta, koska tätä periaatetta ei kuitenkaan ole kaava-ehdotukseen kirjattu. Avoimuusperiaatteen mukaisesti tällainen ”aikomus” tai tendenssi tulisi mielestämme kirjata julkiseen dokumenttiin, vaikka sen ei katsottaisi velvoittavan asemakaavoitustyytä.

Lähinnä tällainen menettely valitettavasti kuulostaa ikiaikaiselta hyväveli-politiikalta ja piilossa kabineteissa tehdyiltä yksittäissopimuksilta – menettely ei palvele kaikkia kaupunkilaisia tasaveroisesti eikä ole kaupungin kirjatun avoimuus- ja kansalaisaktiivisuus-strategian mukainen.

Vastine 7 (Neulaniemen seudun mökkiläiset ry) osa 2

Maa-alueiden vuokralaisten oikeudet maa-alueeseen pohjautuu kaupungin kanssa tehtyihin vuokrasopimuksiin. Vuokrasopimukset päättyvät samana vuonna koko koillisrannalla. Täten he ovat yhdenvertaisessa asemassa suhteessa toisiinsa.

Tonttien luovutusperiaatteita ei ratkaista kaavoitusprosessissa. Tontin luovutuksen ratkaisee kaupunki maanomistajan ominaisuudessa. Luovutusperiaatteet ratkaistaan Kuopiossa vasta asemakaavoituksen loppuvaiheissa. Neulaniemessä asemakaavoitus käynnistyy vasta, kun alueen rakentamisaikataulu on tarkentunut. Alueen asemakaavoitus tulee ajankohtaisemmaksi Savilahden rakennuttua.

Alueen maapolitiikka tarkentuu asemakaavoituksen yhteydessä, jonka takia luovutusperiaatteita ei ole tarkoituksenmukaista kirjata kaava-asiakirjoihin. Vuokra-oikeuksien lunastamismahdollisuus on siis tässä vaiheessa vain eri vaihtoehtojen pohdiskelua. Todettakoon että yleensä Kuopiossa

omarantaiset pientalotontit on luovutettu tarjouskilpailumenettelyllä. Yleiskaavaratkaisua ei ole tarpeen muuttaa.

3. Alueen osallisten törkeä ohittaminen kaupungin hallinnointitavassa ja tiedottamisessa:

Alueen pitkäaikaisten maanvuokralaisten asema on muodostunut törkeän hankalaksi. Jo kaavoitustyön alussa yhdistyksemme sivuutettiin tiedottamisessa ja jouduimme viemään asian erikseen TE-keskuksen neuvotteluun korjataksemme asian.

Toinen törkeä mökkiläisten ohittaminen tapahtui kaavatyön viime vaiheissa. Saimme kesällä 2016 tiedoksi yhden mökkiläisen yrittäessä myydä vuokratontilla sijaitsevaa mökkiään, että Kuopion kaupunki oli lähettänyt *alueen asuntovälittäjille "varoituksen" Neulaniemen alueen kiinteistöjen arvon nollautumisesta, koska alueella ovat mökit*

väistyvät tulevan rakentamisen tieltä, koska vuokratonteilla ovat rakennukset ja rakenteet tulee vuokrasopimuksen päättyessä purkaa vuokralaisen toimesta ja kustannuksin.

Tällaista varoitusta ei oltu lainkaan lähetetty "osallisille", eli alueen maanvuokralaisille. Mielestämme tällainen "osallisten ohittaminen" osoittaa erittäin huonoa hallintotapaa ja törkeää nonchaleeraamista kaupungin taholta. Se on kaukana avoimesta ja kuntalaisdemokratiaa kannustavasta virkamiestoiminnasta. Tällaisen asian hoitaminen avoimesti osana kaavoitustyötä puuttuu kaavoitus selvityksestä. Miten huolehditaan alueen osallisten, maanvuokralaisten hankalasta tilanteesta osana kaavoitustyötä? Jälleen tulee mieleen hyväveli- verkosto ja osallisten asioista vaikeneminen.

Vastine 7 (Neulaniemen seudun mökkiläiset ry) osa 3

Erillisten yhdistysten osalta osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa täydennettiin kaavan valmisteluaineiston yhteydessä osallisten ilmoittauduttua osallisiksi kaavaan. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma toisin sanoen toimi tarkoituksensa mukaisesti tiedotteena kaavatyön käynnistymisestä.

Kyseessä olevilla alueilla kaupunki on maanomistaja ja on tehnyt maanvuokrasopimukset vuokralaisten kanssa. Vuokrasopimuksen ja sen sisällön voidaan olettaa olevan sopimuksen osapuolten tiedossa. Tämän takia kaupunki on voinut olettaa vuokrasopimusten päättymisajankohdan olevan myös vuokralaisten tiedossa eikä ole tiedottanut siitä erikseen kaavoituksen yhteydessä.

Kuopion kaupungin alueella maanvuokra-asioita hoitavat maanomaisuuden hallintapalvelut. Neulaniemen seudun mökkiläiset ry teki heinäkuussa 2016 oikaisuvaatimuksen Kuopion kaupunkirakennelautakunnan päätöksestä (29.6.2016 § 106 asianro 4170/2016), jossa vastattiin yhdistyksen tekemään aloitteeseen Neulaniemen mökkipalstojen vuokrausperiaatteista. Oikaisuvaatimuksen yhteydessä käytiin yhdistyksen kanssa perusteelliset keskustelut vuokrausperiaatteista. Yhdistys on siten saanut runsaasti tietoa vuokraukseen liittyvistä seikoista.

Kaupunginhallituksen 2010 hyväksymässä (Kh 17.5.2010 § 252) ”Lomarakennusten ja huvilapalstojen tuleva maankäyttö ja jatkotoimenpiteen” - nimisessä raportissa lausutaan Neulaniemen nyt poistuvaksi merkityistä palstoista seuraavasti: ”Neulaniemessä on 26 huvilapalstaa, joista yksi on JHL:n virkistyskeskus. Alue on maakuntakaavan mukaista mahdollista taajamatoimintojen laajenemisaluetta, johon kohdistuu yleis- ja asemakaavoituksen tarve. Nykyiset vuokrasopimukset ovat voimassa pisimmillään vuoden 2012 loppuun.”

Kaupunginhallituksen em. päätöksen jälkeen alueen vuokrasopimuksia on jatkettu 2 kertaa. Sopimuksia jatkettaessa on vuokralaisille korostettu vuokraustoiminnan mahdollista päättymistä. Asiasta on informoitu myös kiinteistövälittäjiä, jotta mahdollisissa vuokraoikeuksien kauppatilanteissa ostajat saisivat oikeaa tietoa asiasta. Maanvuokrausta koskeva lainsäädäntö ei rajoita maanomistajan oikeutta päättää vuokraustoiminnan jatkosta vuokrasopimuksen päättyessä.

Yleiskaavaratkaisua ei ole tarpeen muuttaa.

4. Ajatus vapaista rannoista on kirjattava kaavaan, jos kaavaehdotus toteutuu:

Vapaiden rantojen tarve kaikille kaupunkilaisille on suuri asia. *Jos* alue kaavoitetaan, niin yhdistyksemme mielestä vähin vaatimus olisi säilyttää *jo yleiskaavassa kaikki rannat vapaina kaikkien kaupunkilaisten* kulkea – esimerkiksi kaavoittamalla *kaikkia* rantoja kiertävä kevyen liikenteen väylä kaavaan näkyville.

Nämä ovat viimeiset kaupungin omistuksessa olevat keskusta-alueen tuntumassa olevat rannat, ja niiden julkisen ja avoimen käytön merkitys korostuu entisestään, kun ilmasto lämpenee, ja jäälle ei enää pääse. Hyviä esimerkkejä tällaisesta on Julkulan sairaalan pohjoispuoleinen ranta-alue, Haapaniemi ja Särkilahti. Kevyen liikenteen väylä rantoja pitkin ympäri koko Neulaniemen olisi myös mahtava matkailuvaltti rantoja ympäri *koko* niemeä kiertävänä pyöräilyreitinä. Huonoja esimerkkejä suljetuiksi rakennetuista rannoista on: Maljalahti ja Saaristokaupunki.

Jos kaupunkirakennetta tiivistetään entisestään lisärakentamisella, on tämä näkökohta erittäin tärkeä tulevaisuudessa kaikkien kaupunkilaisten osalta. Tällaisen rantoja kiertävän kevyen liikenteen väylän virkistys- ja matkailumerkitys on tulevaisuudessa entistä suurempi. Hyvänä esimerkkinä mainitsemme Lahden Vesijärven rantoja kiertäviä kevyen liikenteen rantareittejä. Ruotsissa on tehty näin jo vuosikymmeniä, jos rannassa ei ole ollut olemassa olevaa rakennusta. Siellä myös ymmärretään eri ikäisten rakennusten sopiminen alueelle rinta rintaan.

Vastine 7 (Neulaniemen seudun mökkiläiset ry) osa 4

Itärannalle sekä Hukanniemeen on osoitettu kaavassa rakentamisaluetta ulottuen rantaan saakka. Näiden alueiden rakentaminen ratkaistaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Tarkemmassa suunnittelussa myös näille ranta-alueille voidaan osoittaa virkistysalueita, joiden lisäksi virkistysreitistöä.

Suuri osa Neulaniemen osayleiskaavan ranta-alueesta on jätetty vapaaksi rakentamisesta. Pienen Neulalahden pohjukasta Neulaniemen kärjen venevalkama-alueelle (LV-1) on asemakaavoitettavan asuinalueen edustalla huomattavasti virkistyskäyttöön tarkoitettua rantaa. Lisäksi alueen

itärannalla on myös venevalkama-alueen (LV-2) molemmin puolin, valkama mukaan luettuna, huomattavasti rakentamisesta vapaata rantaa.

Yleiskaavaratkaisua ei ole tarpeen muuttaa, sillä rantojen rakentuminen ratkaistaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.

5. Itä-koillisrannan olemassa olevan kiinteistökannan rahallinen arviointi ja ”poistuviksi suunniteltujen” negatiivinen arvokehitys on kaavaesityksessä jätetty täysin huomioimatta:

Itärannan 24:n mökin ja lisäksi entisen KTV:n (nyk JHL:n) rakennusten (päärakennus, 7 kotia, talonmiehen hirsimökki ja iso rantasauna) arvioitu myyntiarvo olisi vähintään 3 miljoonaa euroa, jos alueet säilyisivät nykyisessä käytössään. Tätä arviota rakennusselvityksessä ei ole tehty laisinkaan.

Jos alueen 15 kesämökkiä (+JHL:n alue kärjessä) ”poistuu” ja koillisranta ja kärki muuttuu kaavassa yleiseksi virkistysalueeksi, tapahtuu jokaisen yksittäisten vuokralaisten osalta iso

taloudellinen menetys. Esim. v. 2005 erästä alueen mökistä tarjottiin 70 000 euroa, ja nyt jos vuokralainen joutuu sen omin kustannuksin purkamaan, tulee purkamiskustannuksia n 20 000 € ja tällöin mökinomistajan negatiiviseksi arvonkehitykseksi tulee yhteensä noin 90 000 € per mökkilläinen. Tällainen järkyttävä taloudellinen trauma kohtaa kaikkia 15 maanvuokralaista, jos kaavaehdotus toteutuu.

Kaavaehdotus muuttaisi yksityisten ihmisten omaisuuden arvon rajusti miinusmerkkiseksi, kun jokainen on velvollinen nykyisten vuokrasopimusten mukaan purkamaan tontin rakennukset ja saattamaan tontin luonnonmukaiseen tilaan omalla kustannuksellaan.

Tämä näkökanta on täysin sivuutettu ja vaiettu. Tämän huomioiminen ei liene kaavoitusta säätelevän lain määräämää, mutta on eettisesti tärkeää ottaa tällainen näkökulma huomioon niinkin edistyksellisen kaupungin, kuin Kuopion kaavoituksessa. Presidentti Halonenkin totesi juuri TV-haastattelussa, että laki määrittelee minimin, mutta laillisuuden lisäksi tulisi viranomaisten ajatella eettisesti oikeaa vaihtoehtoa lain kirjaimen lisäksi.

Tällaisen näkökulman jättäminen huomiotta kaavaehdotuksessa on mielestämme järkyttävää ja vastoin tavallisen kansalaisen oikeustajua. Mökkien omistajat ovat investoineet kunnossapitoon ja rakennuksiin vuokrasopimuksen velvoittamina. Tämä kaavaehdotus sivuuttaa alueen osallisina olevat ihmiset totaalisesti ja törkeästi. Eläimetkin otetaan paremmin kaavaesityksessä huomioon.

Vastine 7 (Neulaniemen seudun mökkiläiset ry) osa 5

Vuonna 2001 voimaan tullessa keskeisen kaupunkialueen yleiskaavassa on nyt poistuvaksi suunniteltujen mökkien alue merkitty virkistysalueeksi, ei rakennuspaikoiksi. Vuokraoikeuksien reaaliarvon muutos on siten alkanut jo tuolloin. Kyseessä olevilla alueilla kaupunki on maanomistaja ja on tehnyt maanvuokrasopimukset vuokralaisten kanssa. Vuokrasopimuksen päättymisajankohta ja sen sisällön voidaan olettaa olevan sopimuksen osapuolten tiedossa. Täten myös vuokraoikeuksien arvonalasku voidaan olettaa olleen vuokralaisten tiedossa.

Selostukseen kohtaan 6.2 Vaikutusten arviointi lisätään maininta ”Kaavan toteutumisen mahdollisuus koetaan uhkana mm. loma-asuntojen arvolle”.

Yleiskaavaratkaisua ei ole tarpeen muuttaa.

6. Julkisen maanomistajan laajaa, pitkäaikaisesti kesämökkikäytössä olevaa aluetta koskevan kaavoituspolitiikan eettisyys:

Mielestämme kaavoituksessa on lähdetty alun perin ajattelemaan alueen kaavoittamista mielestämme kierosti. Näyttää ajattelun, että vain osalle alueen maanvuokralaisista tarjotaan mahdollisuutta lunastaa pitkään hallittua tonttia omaksi vakituisen asunnon rakennuspaikaksi. Eettisesti ja herrasmiesmäisesti ajateltuna tulisi ajatella pakonomaisen menettelytavan sijasta luonnollisessa järjestyksessä tapahtuvaa tonttien lunastamista yleisesti ja yhtäläisesti kaikkien mökkitonttien vuokraajille.

Käytännössä kaunis kaavoitustapa voisi mennä näin: Lunastusoikeutta tarjottaisiin ensisijaisesti nykyiselle maanvuokralaiselle. Jos hän ei haluaisi käyttää lunastusoikeuttaan, niin kaupunki kaavoittaisi alueen haluamallaan tavalla.

Vastine 7 (Neulaniemen seudun mökkiläiset ry) osa 6

Kaavaan ei ole tarkoituksenmukaista jättää kaupunkirakenteeseen sopimattomia kiinteistöjä alueille, joille on esitetty eri mittakaavassa olevaa uudisrakentamista, vaan mahdollistaa alueen rakentuminen ehjänä kokonaisuutena. Ei siis ole tarkoituksenmukaista myydä pieniä loma-asuntokiinteistöjä alueilta joille on kaavassa esitetty esimerkiksi kerrostaloja.

Alueen maapolitiikka tarkentuu kun alueen rakentuminen on ajankohtaisempaa. Tämän takia lunastamismahdollisuudet ovat tässä vaiheessa vielä vain eri vaihtoehtojen pohdiskelua. Yleensä Kuopiossa omarantaiset pientalotontit on luovutettu tarjouskilpailumenettelyllä.

Yleiskaavaratkaisua ei ole tarpeen muuttaa.

7. Sosiaalisten vaikutusten arvioiminen ja kuntalaisten mielipide on ehdotuksessa sivuutettu:

Aluetta on käytetty virkistykseen jo sata vuotta. Pitkäaikaisen virkistysalueen muuttaminen 6.000 ihmisen asuinalueeksi koskee jo nyt isoa määrää alueen nykyisiä pitkäaikaisia käyttäjiä, joka on monikymmenkertainen pelkkiin mökkiläisiin verrattuna.

Kaupunki teetti sähköisen karttakyselyn kuntalaisille alueella liikkumisen kartoittamiseksi. Se osoittautui kuitenkin hankalaksi käyttää ja se ajoittui sen vuoden heinäkuulle vain kolmeksi viikoksi sillä perusteella, että sen teki ”harjoittelija”. Tämä kysely ei tavoittanut

kuin murto-osan alueen käyttäjistä, ja on mielestämme ala-arvoista, että kaupunki näin merkittävän alueen kaavoituksessa tyytyy harjoittelijan tekemään työhön. Tällainen kysely olisi pitänyt jaksottaa pidemmälle ajalle ja ulottaa ympärivuotiseksi, kuten Helsingin kaupunki on tehnyt Kivinokan alueen kuntalaisdemokraattisesti paljon mallikkaammassa projektissaan. Siihen verrattuna Kuopion kaupungin kaavoitustoiminta näyttää salamyhkäisenä ja vaivihkaa pikaisesti kerättyjen kuntalaismielipiteiden kalasteluna.

Toinen asia, joka on kaavaehdotuksessa täysin sivuutettu, on Neulaniemen Kuntalaisaloite. Kaupungista kerättiin yli 2.400:n kuntalaisen allekirjoittamaa ja 27.2.2015 valtuustolle jätetty kuntalaisaloite alueen säilyttämiseksi virkistyskäytössä. Haluaisimme tietää, miten tämä kuntalaisten mielipide on otettu huomioon kaavoitustyössä? Tästä kuntalaisaktiivisuudesta ei ole yhtään mainintaa kaavoitusesityksessä! Sen huomiotta jättäminen sosiaalisten vaikutusten arvioimisessa osoittaa mielestämme ala-arvoista poliittista tahtoa nykyaikaisessa kaavoitustyössä.

Osallistavan kuntalaisdemokratian osalta kaavoitustyössä on paljon kehitettävää.

Vastine 7 (Neulaniemen seudun mökkiläiset ry) osa 7

Osana kaavoitusprosessin sosiaalisten vaikutusten arviointia toteutettiin kaavoitustyön lähtötiedoiksi karttakysely Harava-kyselylomakkeella, joka oli avoinna 18.6.2013–17.7.2013. Karttakyselyyn saatiin osittain tai kokonaan täytettyjä vastauksia 514 kappaletta. Kyselyä mainostettiin Kuopion kaupungin internetsivun etusivulla, strategisen maankäytön yksikön internetsivuilla, Kuopion kaupungin Facebook-sivulla ja Kuopion Kaupunkilehdessä. Kyselystä lähetettiin tietoa Neulaniemen lähialueen yrityksille ja organisaatioille. Savon Sanomat ja Viikkosavo tekivät lehtijutun kyselystä. Vastausaikaa ei voitu venyttää kaavatyön etenemisen ja vastausten analysoinnin vuoksi.

Muistutuksessa mainittu kuntalaisaloite on huomioitu vertailuvaihtoehtona eli nollavaihtoehtona (jossa kaavaa ei toteuteta) kaavan vaihtoehtojen kuvauksessa (4.2) sekä kaavan vaikutuksia arvioitaessa selostuksen kohdasta 6.2 Vaikutusten arviointi. Kuntalaisaloite on käsitelty huhtikuussa 2015 kuntalain mukaisesti Kuopion kaupunginvaltuustossa.

Kaavatyössä on ollut myös mukana kaavaraati, jonka tehtävänä oli tuoda esille toiveita ja tavoitteita asuinalueelle asukkaan näkökulmasta. Kaavaraati arvioi rakennemallien sisältöä syksyllä 2013. Heidän ja muiden osallisten palautetta on kirjattu selostuksen kohtiin 3.4.3 ja 3.4.4. Lain vaatimien osallistumismenettelyiden rinnalla on tehty edellä mainittuja osallistumismenettelyjä.

Edellä mainituista syistä voidaan todeta, että kuntalaisia on osallistettu ja sosiaalisia vaikutuksia arvioitu kaavan yhteydessä riittävästi. Selostusta täydennetään muistutuksen pohjalta ja maininta kuntalaisaloitteesta lisätään selostuksen kohtaan 8.2 Osallistuminen ja vuorovaikutus ja viittaus tehtyihin selvityksiin lisätään kohtaan 6.1 Arviointiperusteet ja menetelmät.

Yleiskaavaratkaisua ei ole tarpeen muuttaa.

8. Kaavan ”mahdolliselle laajenemisalueelle” jäävien kiinteistöjen arvon muutos puuttuu

Kaavoitusesityksessä jätetään arvioimatta myös ”negatiivinen” arvonkehitys niiden kiinteistöjen omistajille, joiden mökit sijaitsevat kaavan mahdollisella laajentumisalueella, ns. vara-alueella. Lähelle tuleva 6.000 ihmisen asuinalue vaikuttaa vääjäämättä kesämökki-kiinteistön arvoon negatiivisesti, esimerkiksi Telaniemessä, Maikon, Halko-, Palo-, Kaatio-, Sauna- ja muissa saarissa Neulaniemen kärjen tuntumassa., koska kohta 9.

Vastine 7 (Neulaniemen seudun mökkiläiset ry) osa 8

Kiinteistöjen arvonmuutos ei ole yleiskaavatasolla tarkasteltava asia. Kaavan vaikutuksia yhdyskuntarakenteen laajenemisalueella on arvioitu selostuksen kohdassa 6.2 Vaikutusten arviointi yhdessä muun kaava-alueen kanssa.

Selostukseen kohtaan 6.2 Vaikutusten arviointi lisätään maininta ”Kaavan toteutumisen mahdollisuus koetaan uhkana mm. loma-asuntojen arvolle”.

Yleiskaavaratkaisua ei ole tarpeen muuttaa.

9. Kaavan ”mahdollisen laajenemisalueen” meluhaitat suuresta asuinalueesta jätetty selvittämättä

Myös melu- ja liikennehaitat on jätetty arvioimatta niiden kiinteistöjen osalta, jotka sijaitsevat suunnitellun kaavan mahdollisella laajentumisalueella, ks. Kohta 8. Uusi asuinalue ranta-alueelle lisää välittömästi veneliikennettä ja venepaikkoja sekä niihin kohdistuvaa muuta liikennettä. Tämän tarkasteleminen pitäisi kuulua kaavatyöhön.

Vastine 7 (Neulaniemen seudun mökkiläiset ry) osa 9

Alustavan tarkastelun perusteella liikenteen meluarvot eivät ylitä valtioneuvoston virkistysalueille antamia ohjearvoja (päiväohjearvo 45 dB, yöohjearvo 40 dB). Tätä näkökulmaa vahvistaa 2017 tehty Kuopion ja Siilinjärven meluselvitys vuosille 2017 ja 2035- raportin meluselvitys, jossa tarkasteltiin tie- ja raideliikenteen meluja sekä teollisuuden aiheuttamaa melua. Alueella tulee säilymään runsaasti virkistysalueita, jotka alittavat valtioneuvoston antamat ohjearvot virkistysalueille. Melun lisätarkastelut tehdään yksityiskohtaisemman suunnittelun yhteydessä.

Veneliikenteen lisääntymistä voi tapahtua myös nykyisellä kaupunkirakenteella, eikä veneliikenne ole aina melua aiheuttavaa (vrt. melonta ja moottoriveneet). Täten yleiskaavan tarkastelutasolla ja aikajänteellä tehdyt meluselvitykset ovat riittäviä.

Kaavan vaikutusten arviointiin lisätään maininta ”Vesialueen käyttö voi lisääntyä”.

Yleiskaavaratkaisua ei ole tarpeen muuttaa.

10. Alueella olemassaolevan kulttuuriympäristön selvitys on mielestämme puutteellinen

Kaupunki on lähtenyt kaavoittamaan aluetta aivan kuin se olisi ”Tabula Rasa/tyhjä taulu”. Alueella on pitkä historia sekä mökkialueena että kuntalaisten paljon käyttämänä liikunta- ja virkistysalueena. Mökkiläisyhdyskunta on ollut alueella kohta 90-vuotta, se on koskettanut kymmeniä tuhansia kaupunkilaisia ja koskettaa edelleenkin. Monen mökkiläisen tuttavat ja sukulaiset käyttävät mökkejä edelleen. Samaten JHL:n Neulamajan seitsemän mökkiä ja isot yhteiset rakennukset ovat tavoittaneet valtavan määrän kaupunkilaisia.

Myös lain mukaan ymmärtääksemme kaavoitusta määrittelee jonkinlainen kriteeri sosiaalisten ja kulttuuristen selvitysten tekemiseen. Tämä näkökohta sivuutetaan mielestämme kaavoitusesityksessä täysin.

Vastine 7 (Neulaniemen seudun mökkiläiset ry) osa 10

Kaava-alueen länsirannalle ja yhdyskuntarakenteen mahdolliselle laajenemisalueelle jää runsaasti loma-asuntoalueita, samoin kuin läheisiin saariin. Näiltä osin muistutuksessa mainittu mökkikulttuuri säilyy, mikä on myös mainittu selostuksen kohdassa 5.4 Loma-asuminen sekä kohdassa 6.3.1 Vertailu tavoitteisiin, Eheytyvä yhdyskuntarakenne ja elinympäristön laatu. Selostuksen osaa 6.2 Vaikutusten arviointi täydennetään lisäämällä maininta mökkiläisten määrän vähenemisestä osana sosiaalisen yhteisön muutosta.

Alueella tehtiin kattava sosiaalisten vaikutusten arviointi -kartoitus alueen nykyisen virkistyskäytön ja virkistyspaikkojen selvittämiseksi. Selvityksessä hyödynnettiin karttapohjaista Harava –kyselyä, havainnointia, puhelinhaastatteluja ja asiantuntijahaastatteluja. Sosiaalisten vaikutusten arviointi-kartoitus on osa kaavan valmisteluaineistoa.

Alueella on myös tehty kattava rakennusinventointi, jonka pohjalta alueen kulttuurihistoriallisesti arvokkaimmat kohteet on merkitty SR-3 merkinnällä.

Selvityksiä on tehty riittävästi yleiskaavatasoon nähden.

Maininta Sosiaalisten vaikutusten arviointi-raportista lisätään selostuksen kohtaan lähteet.

Yleiskaavaratkaisua ole tarpeen muuttaa.

11. JHL:n lomakylän inventoinnin puuttuminen ja sen merkityksen ohittaminen:

JHL:n yhteisöllinen mökkialue on erittäin harvinaislaatuinen ja kulttuurihistoriallisesti merkittävä pieni työläisväestön ”lomakeskus”. Sen kulttuurihistoriallinen merkitys on kokonaan ohitettu Neulaniemen kärjen rakennusinventoinnissa. Meidän tietoomme sellaista ei ole tullut, eikä sitä löydy Neulaniemen kärjen hatarasta rakennusinventoinnista.

Luonnonläheinen ja perinteinen JHL:n alue on nykyään kenen tahansa kaupunkilaisen vuokrattavissa ympärivuotiseen virkistyskäyttöön. Kymmenet tuhannet kuopiolaiset ovat olleet jossain vaiheessa Neulamajalla. Kaavaesitys hävittää yhden suosituksen ja paljon käytetyn perhejuhlien ja työyhteisöjen virkistystilaisuuksien luonnonläheisen pitopaikan Kuopiosta. Se on verrattavissa esim. Väinölänniemellä sijaitsevaan Peräniemen kasinoon, ja on paljon luonnonläheisempi kuin se.

Neulamaja ”Seitsemän Veljeksien mökkeineen” on hyvin ainutlaatuinen kulttuurihistoriallisesti merkittävä vesistö- ja luontomatkailukohde, jonka kehittäminen pitäisi mielestämme olla kaupungin matkailustrategiassa. Sen alueen lunastaminen ja säilyttäminen olisi alueen kehittämisen kannalta positiivisesti dynaaminen vaihtoehto kaiken hävittämiseksi. Sen kautta voitaisiin myös kevyesti rakentaa kevyen liikenteen väylä kiertämään Neulaniemen kärkeä kaikille kaupunkilaisille ja matkailijoille.

Vaadimme, että tämä positiivinen näkökulma otetaan kaavoitustyössä dynaamisesti huomioon jo yleiskaava-vaiheessa.

Vastine 7 (Neulaniemen seudun mökkiläiset ry) osa 11

Neulaniemen osayleiskaavaehdotus ei edellytä rakennuksien purkamista. Rakennus on otettavissa esimerkiksi matkailukäyttöön tai muuhun palvelukäyttöön. Käyttötarkoitusta ei ole määritetty kaavan yleispiirteisyyden vuoksi. Kaavassa ei ole esitetty säilyttävää merkintää yksittäisille JHL:n rakennuksille, jotta alueen käyttö ja JHL:n mökkien säilyminen voidaan ratkaista yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tarpeen tarkennuttua.

JHL:n rakennukset ovat verrattain nuoria eikä edusta alueen vanhaa mökkikulttuuria, minkä vuoksi JHL:n rakennukset ovat jätetty inventoinnin ulkopuolelle.

Yleiskaavaratkaisua ei ole tarpeen muuttaa.

12. Alueen infrastruktuurin rakentamiskustannukset on arvioitu alakanttiin:

Alueen infran rakentamisen kustannukset on arvioitu 46 miljoonaksi, mikä ei ole mielestämme realistinen, vaan tulee maksamaan arviomme mukaan 100 miljoonaa, jos sekään riittää siltoineen ja jätevesiratkaisuineen. Alue on erittäin mäkistä ja kallioista ja sinne rakentaminen tulee maksamaan paljon.

Halvempia ja järkevämpiä asuinrakentamisen kohteita löytyy kaupungin alueelta varmasti. Kunnallistekniikan jatkorakentaminen Neulaniemestä eteenpäin on mahdotonta, kun vastaan tulee Pohjois-Kallavesi ja useita kalliita siltoja saariin! Toisin on Saaristokaupungissa, joka laajenee mantereella helposti Hiltulanlahden suuntaan ja sieltä eteenpäin. Onko järkevää laajentaa Kuopiota tänne mihin hintaan tahansa?

Vai onko kyseessä Savilahden kaavoittamisen ”vaatima” lisärakentaminen, että Savilahden 8.000 ihmisen sekä alueella tuhansien työssä käyvien työssäkäyntialueen infrastruktuurin lisärahoittaminen?

Vastine 7 (Neulaniemen seudun mökkiläiset ry) osa 12

Kustannusarvio on tehty Kuopion kunnallisteknisessä suunnittelussa toteutuneitten yksikkökustannusten pohjalta valtakunnallisia vertailukustannuksia hyödyntävällä Fore-ohjelmistolla. Kustannusarvio tarkentuu yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.

Uudisrakentaminen on järkevää sijoittaa kohtuullisen matkan päähän kaupungin keskustasta, mikä se tukee kaupungin strategiaa.

Yleiskaavaratkaisua ei ole tarpeen muuttaa.

13. Kaikkia alueen teitä ja niiden historiaa ei mainita kaavoitusesityksessä

Alueinventointilomakkeessa (17.1.2014) mainitaan ainoastaan Hukanniemen mökkiläisten voimin tekemä tie, mutta jätetään totaalisesti mainitsematta koilliskärjen mökkiläisten rakentama Pariaisenniementä oleva tie. Ennen kaikkea ehdotuksessa vaietaan täysin itse Neulaniementie, jonka rakentamiseen alueen 40 mökkiläistä osallistuivat v. 1961 (800 000 mk:lla). Kaupungilla ei itsellään ollut rahaa maksaa tietä perille asti, vain Viinaniemeen. (lähde: kaupungin arkisto) ja tässä mökkiläiset keräsivät rahat ja lahjoittivat ne kaupungille. Samalla alueelle valmistui yleinen, kaikkia kaupunkilaisia palveleva tie virkistysalueelle.

Neulaniemen tien rakentaminen oli pitkäaikaisten mökkiläisten iso investointi koko alueen kehittämisen hyväksi. Se on sivuutettu kaavaesityksen raportissa. Tämä on mielestämme iso kulttuurihistoriallinen virhe tai tarkoituksellinen vähättely.

Vastine 7 (Neulaniemen seudun mökkiläiset ry) osa 13

Yleisesti mökkiläisten eli tiekuntien yhteishankkeina tekemät tiet ovat melko tavanomaisia, eikä sillä ole erityistä kulttuurihistoriallista arvoa. Neulaniementien rakentaminen on mainittu selostuksen kohdassa 2.2.1 Historia.

Yleiskaavaratkaisua ei ole tarpeen muuttaa.

14. Liikenteen järjestelyiden arvioiminen suuremmassa mittakaavassa on mielestämme puutteellinen:

Laajemman alueen tarkastelussa liikenteen järjestäminen on mielestämme puutteellinen. Liikenteen osalta alue on ”umpiperä” ja Savilahden liittymä tulee olemaan ”liikennenuhkien luvattu Mekka”. Jo tällä hetkellä Savilahdentie risteyksineen on ruuhkautunut ja kun Savilahti työssäkäyntialueineen rakennetaan, tulee liikennemäärä moninkertaistumaan, vaikka yritettäisiinkin ylläpitää julkisen ja kevyen liikenteen vaihtoehtoja. Kampusalueen tuhannet opiskelijat vielä sinne lisäksi, niin sumppu on valmis.

Kokemuksemme mukaan esimerkiksi pääsiäisenä, kevättalven hiihtokauden viikonloppuisin ja erityisinä loma-aikoina on Neulaniemen tien reunat ja kärki turvoksissaan autoista. Neulaniemen kärjessä on laskettu juhannuksina useita satoja autoja. Samaten hiihtoviikonloppuisin on tienvarret täynnä autoja. Näitä virkistyskäyttäjiä ei ole huomioitu alueen liikenneselvityksissä. Tämäkin asia on valitettavasti vaiettu, eikä kuulu mielestämme pelkästään asemakaavatyön piiriin vaan on isomman perspektiivin asia.

Vastine 7 (Neulaniemen seudun mökkiläiset ry) osa 14

Liikenteen kulkua ja vaikutuksia on arvioitu kaavatyön yhteydessä. Neulaniemestä tehdään kaksi tieyhteyttä eri kaupunginosiin, mikä edesauttaa liikenteen hajaantumista ja ehkäisee liikenteellisen paineen syntyä Savilahden alueelle. Kaupungin kasvu Neulaniemeen on huomioitu Savilahden liikenneselvityksissä.

Kaavan liikennevaikutusten arviointi on selostuksen osiossa 6.2 ja on yleiskaavan mittakaavassa riittävä eikä aiheuta muutoksia kaava-aineistoon.

15. Polkupyöräilyn nimeäminen vartenotettavana työssäkäynti-vaihtoehtona on harhaanjohtavaa:

Polkupyörällä työssä käymistä Neulaniemestä kaupungissa markkinoidaan kaavaa puoltavana vaihtoehtona. Uskallamme kuitenkin alueen pitkäaikaisina vuokralaisina epäillä, että polkupyörällä edes 4-5 kilometrin kauppamatkankin taittaminen Prismaan tuossa *erittäin mäkisessä maastossa ympärivuotisesti*, on sellainen urheilusuoritus, että siihen pystyvät vain harvat. Tämän markkinointi kaavoitusta edistävänä seikkana on harhaanjohtavaa.

Vastine 7 (Neulaniemen seudun mökkiläiset ry) osa 15

Yleiskaava osoittaa kevyen liikenteen pääyhteydet. Yksityiskohtaisessa suunnittelussa pääverkko täydentyy paikallisverkostolla. Pyöräily kulkumuotona on kestävä kehityksen mukaista. Myös Neulaniemen alueelle syntyy yksityisiä palveluita.

Yleiskaavaratkaisua ei ole tarpeen muuttaa.

16. Neulaniemi sopisi upeasti osaksi Kuopion kansallista kaupunkipuistoa:

Alueen virkistyskäyttöä tukisi, jos Neulaniemi (ja myöhemmin Laivonsaari ja Kaijansaari) liitettäisiin osaksi Kuopiossa valmisteilla olevaa suunnitelmaa Kansalliseksi Kaupunkipuistoksi. Neulaniemen alue toisi tähän suunnitelmaan upean kulttuurihistoriallisesti merkittävän lisän, koska alueella on liikuttu, retkeilty ja mökkeilty jo ainakin sadan vuoden ajan (Tervaruukki vuodelta 1900). Lisäksi se, toisin kuin Puijo, rauhoittaisi kaupunkilaisille rannat ympärivuotiselta rakentamiselta ja olisi helposti saavutettavaa järvi-metsä-luontoa.

Vastine 7 (Neulaniemen seudun mökkiläiset ry) osa 16

Ympäristöministeriö on myöntänyt kansallisen kaupunkipuiston arvonimen Kuopiolle joulukuussa 2017. Kuopion kansalliseen kaupunkipuistoon sisällytettävät alueet on valikoitu perustellusti ympäristöministeriön asettamien kansallisen kaupunkipuiston kriteerien mukaisesti sekä niin, että ne tukevat sisävesistön kaupungin kehittämistarinaa ja ovat laadultaan verrattavissa muiden arvonimen jo saaneiden kaupunkien kohteiden kanssa. Näistä syistä Neulaniemeä ei otettu osaksi kansallista kaupunkipuistoa nykyisellään.

Esimerkiksi verrattaessa Puijolle nykyisessä kaupunkirakenteessa olevaa yhteyttä muiden jo kansallisen kaupunkipuiston arvonimen saaneiden kaupunkien kaupunkirakenteeseen, ei moottoritien alittava tunneli hautausmaalta Puijolle ole riittävän vahva ja laadukas yhteyden jatkuvuuteen ja eheyteen liittyvien kriteeristön kautta tarkasteluna. Kun kristeeristö täyttyy, voidaan haluttaessa Puijon alue, Neulaniemi tai Laivonsaari liittää osaksi kansallista kaupunkipuistoa myöhemmin ympäristöministeriölle osoitettavalla uudella, kansallisen kaupunkipuiston laajenemista koskevalla hakemuksella.

Yleiskaavaratkaisua ei ole tarpeen muuttaa.

17. Kaupungin tehokas täydennysrakentaminen tekee turhaksi Neulaniemen kaavoittamisen:

Kaupungin rakennuspolitiikassa on jo nyt nostettu esiin keskustan jo rakennettujen alueiden täydennysrakentamisen merkitys. Valkeisenlammen, Mölymäen, Itkonniemen, Maljalahden, Kelloniemen, Likolahden, Puijonlaakson, Rypysuon, Julkulan ja muille infrastruktuuriltaan valmiille ja helposti tiivistettäville alueille pystytään arviomme mukaan asuttamaan helposti kymmeniä tuhansia ihmisiä. Kaupungin väestökehityksen ennusteiden näkökulmasta Neulaniemi voitaisiin paremmin hyödyntää keskusta-alueen asukkailla elintärkeäksi virkistysalueeksi. Katso kohta 16!

Vastine 7 (Neulaniemen seudun mökkiläiset ry) osa 17

Osayleiskaava tukee kaupungin kehitysstrategiaa. Täydennysrakentamisen keinoin ei yksistään pystytä tulevaisuudessa vastaamaan asuinrakentamisen tonttikysyntään keskeisellä kaupunkialueella. Neulaniemen alueet tulevat rakentumaan kysynnän mukaan.

Yleiskaavaratkaisua ole tarpeen muuttaa.

18. Liitosalueiden kehittäminen on järkevämpää kuin Neulaniemen kaavoitus Kuopion muuttuneessa tilanteessa:

Kuntaliitosten myötä kaupungin alue on laajentunut yli 100 kilometriä halkaisijaltaan. Kuopion kaavoitus-strategia on auttamattomasti vanhentunut ja pitäisi uusia pikaisesti vastaamaan laajentunutta aluetta. Liitosalueiden keskustaajamien (Nilsinä, Juankoski, Maaninka, Karttula, Vehmersalmi) kokonaisvaltainen kehittäminen olisi pitkällä tähtäimellä järkevämpää, kuin sulloa kaikki väestö tänne kantakaupungin tuntumaan.

Tarvitaan uudenlaista ajattelua ja strategiaa uudistuneessa kaupungissa! Neulaniemen kaavoittaminen asuntorakentamiselle ei ole järkevää toimintaa Kuopion kokonaisvaltaisen kehittämisen osalta tässä tilanteessa.

Vastine 7 (Neulaniemen seudun mökkiläiset ry) osa 18

Osayleiskaava tukee kaupungin kehitysstrategiaa eikä yleiskaavaratkaisua ole tarpeen muuttaa.

19. Kaava-esitys jättää huomiotta kokonaisvaltaisen melukartoituksen laajemmalla alueella ja ohittaa kaupungin oman Terve-Kuopio –ohjelman tavoitteet

Kuopio markkinoi itseään TERVE-KAUPUNKI –verkoston ennakkoluulottomana veturina. Uusimmat tutkimukset osoittavat, että saavutamme yhä enemmän terveyshyötyjä rakentamattomassa metsässä kävelemisen ja hiljaisuuden kautta. Neulaniemi on tällä hetkellä sellainen ja sitä voidaan kehittää virkistys- ja luontoliikunnan näkökulmasta perinteisesti, luovasti uudistamalla, halvalla ja helposti.

Neulaniemen suhteellisen hiljaisen alueen merkitys sivuutetaan mielestämme kaavatyössä kevyesti. Alue on kuopiolaisille erittäin tuttu ja hyvin käytetty virkistysalue. Puijoon verrattuna Neulaniemi on tavalliselle kuntoilijalle paljon sopivampi alue matalamman

pinnanmuodon takia ja vähemmän meluisa. Sen lisäksi aluetta ympäröi vesistö, joka tekee alueesta erittäin merkittävän virkistysalueena.

Tätä asiaa täytyy ajatella suuremman kokonaisuuden kannalta kuin vain yhden alueen yleiskaavoittamisen näkökulmasta. Kun Neulamäessäkin asuu 5.000 asukasta, puhutaan äkkiä yli 20 000 ihmisen työssäkäynti- ja asuinalueesta aivan Neulaniemen kupeessa. Meluhaitat ovat vääjäämättömät, jos Neulaniemi kaavoitetaan.

Meluhaittojen kartoittaminen tulisi mielestämme selvittää kaavoituksessa paljon nykyistä tarkemmin laajemman alueen kokonaisvaltaisessa tarkastelussa. Kun ampumarataa rakennetaan, kokeillaan ja testataan meluhaittoja ennen rakentamista. Myös asuntoalueen rakentamisessa tällaiselle luontoalueelle tulisi mielestämme tehdä samanlaista testausta.

Jo pelkästään Terve-Kuopio –ohjelma velvoittaa mielestämme kaupunkia huomioimaan nämä näkökohdat kaavoituksessa, vaikka laki ei velvoittaisi. Se on kehittyvän kaupungin etuoikeus, että ajattelee proaktiivisesti laajalla rintamalla.

Vastine 7 (Neulaniemen seudun mökkiläiset ry) osa 19

Kuopion kaupungin alueella on tehty hiljaisten alueiden kartoitus syksyllä 2016, mikä on huomioitu kaavatyön yhteydessä ja selostuksen kohdassa 6.3.1 Vertailu tavoitteisiin, Kulttuuri- ja luonnonperintö, virkistyskäyttö ja luonnonvarat, Hiljaisten alueiden säilyttäminen.

Valtioneuvoston meluntorjunnasta antaman periaatepäätöksen mukaisesti Neulaniemen osayleiskaavan 500 hehtaarin alueesta jää Neulaniemen länsipuolelle noin 400 hehtaarin alue lähivirkistykseen, mikä mahdollistaa luonnon virkistyskäytön ja terveyshyödyistä nauttimisen kyseisellä alueella. Vaikka sosiaalisten vaikutusten arviointi- kartoituksen mukaan samaa aluetta käyttävät Neulamäen ja tulevaisuudessa Neulaniemen kaupunginosan lisäksi muutkin asuinalueet, on alue riittävän laaja lähivirkistysalueeksi.

Kaavatyön yhteydessä tehdyn tarkastelun ja 2017 valmistuneen meluselvityksen perusteella valtioneuvoston virkistysalueille antamat ohjeet eivät ylitä uudisrakentamisen länsipuolisilla virkistysalueilla. Melutarkasteluja tarkennetaan yksityiskohtaisemman suunnittelun yhteydessä, jolloin myös korttelialueiden sisäiset meluarvot tarkentuvat

Edellä mainituin syin kaava huomioi kooltaan ja laadultaan riittävät virkistysalueet asuinalueiden yhteydessä.

Vaikutusten arviointiin lisätään maininta ”Asuinalueiden lähetyillä oleville virkistysalueille voi kantautua asumisen ääniä”. Vuonna 2016 tehty Hiljaisten alueiden selvitys lisätään kaavaselostuksen kohtaan Lähteet.

Yleiskaavaratkaisua ole tarpeen muuttaa.

20. Maakuntakaavan edellyttämä viheryhteyskäytävä on liian kapea ja eläinselvitys puutteellinen:

Alueelle suunniteltu ”viheryhteyskäytävä” on mielestämme edelleen liian kapea. Kaavassa ei ole mielestämme otettu huomioon rakentamisen, liikenteen ja asumisen aiheuttamaa estettä eläinten vapaalle liikkumiselle. Otettakoon tässä huomioon, että kaupunki sijaitsee entisellä saarella, nykyisellä niemellä.

Alueella liikkuu jokavuotisten havaintojemme perusteella jatkuvasti hirviä, kauriita, peuroja, ilveksiä ym riistaa. Paikallisuutisissa on jo nyt joka kesä maininta siitä, että poliisi tappoi hirven Kuopion Keskustan tuntumassa moottoritien alueella. Mm. Halkosaaressa poikii joka kesä emo hirviä. Telaniemessä havaitaan kymmeniä hirviä kevät ja syysmuutolla. Peräänkuulutamme tarkempaa selvitystä ja riistalaskentaa alueella. Mökkiläisinä teemme näitä havaintoja päivittäin Neulaniemen kärjen alueella.

Monisatavuotiset riistan kulkureitit eivät muutu noin vain. Tästä on lähihistoriassa koettuja esimerkkejä mm. Rypysuon ja Puijon alueen rakentamisen yhteydestä: vielä 1980-luvulla alueella oli esim. pysyvä hirvieläinkanta (n 20 yksilöä), joka piti ampumalla lopettaa, koska ne eivät osanneet alueelta pois.

Alueen eläimistön kartoitus näyttää puuttuvan Neulaniemen osayleiskaavan ehdotuksen liitteistä. Lintulaskenta ja riistalaskenta puuttuu selvityksistä. Alueella on ja on ollut (hakattu) harvinaista vanhaa metsää ja siellä on edelleen olemassa oleva teeri-, pyy- ja metsokanta. Sen tiedämme omista havainnoistamme, että alueen metsälinnustoa on tavattu myös nyt rakennettavalla itärannalla. Eläinten luonnollinen liikkumis- ja asuinympäristö pienenee tämän kaavaehdotuksen myötä merkittävästi ja eläinkanta tuhoutuu pitkällä tähtäimellä.

Vastine 7 (Neulaniemen seudun mökkiläiset ry) osa 20

Maakuntakaavassa osoitettu viheryhteys yhdistää Hiltulanlahden ja Neulaniemen kärjen saariston toisiinsa Kuopion kantakaupungin länsi- ja eteläpuolitse. Yhteyden tarkoitus on mahdollistaa eliölajien liikkuminen tällä alueella sijaitsevien tärkeiden suojelu- ja viheralueiden välillä. Yhteyden leveyttä ei ole määritetty. Kaavassa esitetty leveys riittää turvaamaan kaikkien Suomessa esiintyvien maanisäkkäiden liikkumisen Neulaniemen kärjen kautta Pohjois-Kallaveden saaristoon tai toisaalta etelään Haminalahden ja Hiltulanlahden suuntaan.

Riistaeläinten osalta osayleiskaavalle ei ole asetettu erityisiä tavoitteita. Alueella ei ole erityistä riistataloudellista merkitystä. Alueen eläimistöselvitykset on kohdennettu lajistoon, johon liittyy lainsäädännöstä johtuvia suojeluarvoja (pääasiassa liito-orava), osin lepakot. Alueen linnustossa ja nisäkäslajistossa ei ole muita sellaisia lajeja, joihin pitäisi kohdistaa erityisiä suojelutoimia.

Vaikutusten arviointiin lisätään maininta, siitä että rakentamisen myötä metsälinnusto joutuu väistymään korttelialueilta ja lajisto muuttuu enemmän taajama-alueiden yleislajistoon painottuvaksi.

Yleiskaavaratkaisua ei ole tarpeen muuttaa.

21. Viheryhteyskäytävää on ”laajennettu” kaavassa kesämökkialueen kustannuksella

Viheryhteyskäytävän ”laajentaminen” itärannalla on *ilmeisesti* suunniteltu toteutettavaksi poistamalla Pienestä Neulalahdesta alkaen poistamalla itärannan kärjestä 15 pitkäaikaista mökkiä ja lisäksi koko JHL:n lomakylä. Tämä asettaa mökkiläiset hyvin eriarvoiseen asemaan varsinkin, kun otetaan huomioon se, että mökkiasutus ei estä riistan liikkumista ollenkaan. Eläimet kulkevat tonttien läpi ihaillusti, totutusti ja havaintoja niistä tehdään päivittäin. Monella tontilla vierailee jäniksiä, hirviä, metsoja ja muita villieläimiä.

Tätä puolta ei kaavaesityksessä ole selvitetty eikä dokumentoitu lainkaan. Olisimme voineet antaa tässä virka-apua kaupungille, jos osallisia olisi pyydetty mukaan kartoittamaan alueen villieläinkantaa. Joukossamme on monia luontoystäviä ja eläinhavainnoista keskustellaan useasti keskuudessamme.

Vastine 7 (Neulaniemen seudun mökkiläiset ry) osa 21

Neulaniemen osayleiskaavan pohjana on Kuopion seudun maakuntakaava, jossa Neulaniemen itäinen ranta on taajama-aluetta ja länsiranta esitetty viheryhteyden takia virkistysalueeksi. Rakentaminen on osayleiskaavassa sijoitettu niin, että viheryhteys pohjoiseen toteutuu sekä Neulaniemen kärjestä, että Neulalahden alueelta rantaa pitkin. Tavanomaisen eläinlajiston liikkuminen on mahdollistettu kaavassa.

Kaava itsessään ei edellytä rakennusten purkua. Maininta purkuvelvoitteesta on vuokrasopimuksessa. Alueen lomarakennuksille ei kaavassa ole esitetty rakennukset säilyttävää merkintää, jotta alueen käyttö voisi olla kaavaratkaisun mukainen ja lopullinen säilyttäminen ratkaistaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.

Yleiskaavaratkaisua ei ole tarpeen muuttaa.

22. Alueen monimuotoisuudesta tehty selvitys on mielestämme puutteellinen ja edustaa kapeaa kuntalaisnäkökulmaa:

Luontoselvitys näyttää nojaavan kaupungin toteuttamaan Luonnon Monimuotoisuusohjelmaan, jota ”on valmisteltu ympäristönsuojelupalveluissa yhteistyössä työryhmän kanssa, johon ovat kuuluneet strategisen maankäytön suunnittelun, kaupunkiympäristön suunnittelupalvelujen, rakentamisen ja kunnossapidon, maaomaisuuden hallintapalvelujen, omatoimisen hyvinvoinnin palvelujen sekä Kuopion Luonnon Ystävien Yhdistyksen edustajat” (viite: monimuotoisuusohjelma).

Näkemyksemme mukaan tällaiseen selvitykseen olisi välttämättä pitänyt pyytää mukaan laajempia kansalais- ja luontoharrastusryhmiä, kuten alueen metsänkäyttäjistä Kuopion Suunnistajat, Puijon Latu, Kuopion Retkeilijät, alueen koiraharrastajat, Kallan Melojat ja myös meidät, alueen mökkiläiset, jotka käytännössä ison ajan vuodesta asuvat luonnon keskellä.

Katsomme, että alueen monimuotoisuus-selvitys on pahasti puutteellinen.

Vastine 7 (Neulaniemen seudun mökkiläiset ry) osa 22

Monimuotoisuusohjelman toimintaperiaatteet ja toimenpiteet ovat luonteeltaan yleisiä ja niiden on tarkoitus korostaa luonnon monimuotoisuuden huomioon ottamista kaikessa suunnittelussa siitä riippumatta, mitä aluetta tai kohdetta milloinkin suunnitellaan.

Osayleiskaavassa on tarkasteltu luonnon monimuotoisuuden säilymistä kaavatyön yhtenä osana. Arvokkaat luontokohteet, kuten uhanalaisten ja harvinaisten lajien elinympäristöt ja uhanalaiset luontotyytit on kaavassa osoitettu omilla merkinnöillään. Virkistysalueiden säilyttäminen kaavassa yhtenäisinä turvaa luonnon monimuotoisuutta.

Yleiskaavaratkaisua ei ole tarpeen muuttaa.

23. Metsänhoitotyötä tehtiin alueen valmentamiseksi tulevaa rakentamista varten ennen kaavan hyväksymistä:

Tiedämme myös, että alueen "metsiä" alettiin "valmentaa" tulevaa asuntorakentamista varten tuhoamalla luontoarvoja jo etukäteen. Tämä on käsittämätöntä kaavoitusmenettelyä 2000-luvun Suomessa. Kaupungin metsäomaisuutta tulee toki hallinnoida ja hoitaa, mutta asiasta nimenomaan uutisoitiin kaupungin puolelta tuolla asenteella. Se kertoo kaupungin kaavoitusmentaliteetista valitettavia asioita, jotka eivät ehkä olisi lainmukaisia, jos niitä lähtisi tarkastelemaan suurennuslasilla.

Vastine 7 (Neulaniemen seudun mökkiläiset ry) osa 23

Alue on voimassaolevassa yleiskaavassa virkistysaluetta. Alueella on tehty metsänhoitotoimenpiteitä.

Yleiskaavaratkaisua ei ole tarpeen muuttaa.

24. Alueen lepakko-selvitys on tekemättä ja meidän havaintojen mukaan niitä on paljon:

Eläinasioihin liittyen on merkittävää nostaa esille suojeltujen lepakkojen esiintyminen alueella. Tietääksemme lepakko-selvitystä ei ole tehty (vain potentiaali-arvio) ja varsinkaan alueen pitkäaikaisia mökkiläisiä ei ole haluttu siihen apuun. Sen tiedämme pitkäaikaisina mökkiläisinä, että miltei jokaisen mökin ulkorakennuksissa tai/ja mökin/saunan vintillä elää runsaslukuinen lepakkopopulaatio.

Tähänkin mökkiläisyhdistyksemme olisi voinut antaa vapaaehtoistoimintana kaupungin kaavoittajalle "virka-apua", jos sitä olisi pyydetty.

Vastine 7 (Neulaniemen seudun mökkiläiset ry) osa 24

Kaavataso ja sen toteutumisen aikajänne huomioiden potentiaaliarvio on riittävä. Edullisimmat saalistus- ja lentokäytävät säilyvät kaavan toteutuessa valtaosin metsäisinä. Kaava huomioi lepakoille potentiaaliset alueet.

Tarkempi selvitys on tarkoituksenmukaisempaa tehdä alueen yksityiskohtaisemman suunnittelun yhteydessä, kun alueen käyttötarkoituksen muutokset ovat ajankohtaisempia. Alueen rakentuminen on ajankohtaisempaa Savilahden rakentumisen jälkeen. Kaava muuttaa vähäiseltä osin Neulaniemen lepakoille soveltuvien saalistusympäristöjen luonnontilaa.

Maininta ”Kaava muuttaa vähäiseltä osin Neulaniemen lepakoille soveltuvien saalistusympäristöjen luonnontilaa” lisätään selostukseen osaan 6.2 vaikutusten arviointi.

Yleiskaavaratkaisua ei ole tarpeen muuttaa.

25. Puijon maisema-alue maakuntakaavassa! tuhoutuu rakentamisen myötä

Tällä hetkellä mökit maastoutuvat itä-koillisrannalla täydellisesti maisemaan ja siinä ulkopuolisenkin ulkoilijan ja veneilijän silmä lepää. Jos rakentaminen toteutuu, tuhoutuu tämä maisema järveltä ja Puijolta käsin.

Olemme sitä mieltä, että Puijon maisema-alueen merkityksen puntaroiminen on jäänyt kaavatyössä kesken. Pari suttuista havainnekuvaa Puijon tornista käsin pieninä ei kerro maisemasta, kun sitä katsotaan omin silmin Puijolta tai varsinkaan, kun siihen laskeudutaan järven perspektiiviin.

Vastine 7 (Neulaniemen seudun mökkiläiset ry) osa 25

Ehdotusvaiheessa käydyn viranomaisneuvottelun pohjalta kaavakarttaan lisättiin teknisellä muutoksella maakuntakaavan mukainen Puijon maisema-alueen raja. Kaavakartassa aiemmin esitetty, maakuntahallituksen 21.3.2016 esittämän lausunnon ja rajausehdotuksen mukainen raja on teknisellä muutoksella muutettu tavoitteelliseksi maisemallisesti arvokkaan alueen rajaukseksi.

Maakuntakaavassa Neulaniemen itärannalle on esitetty päällekkäisinä merkintöinä sekä taajamatoimintojen alue että Puijon maisema-alue. Osayleiskaava on maakuntakaavan mukainen. Maisema-alueella on myös muita asuinalueita, kuten Pihlajalaakso.

Havainnekuvat ovat yleiskaavan tasolla usein viitteellisiä, sillä rakennusmassat ja korkeudet tarkentuvat vasta yksityiskohtaisemman suunnittelun yhteydessä. Uudisrakentamista alueella ohjataan asemakaavoituksen kautta.

26. Muinaismuistoja ja muinaisia historiallisia esiintymiä koskeva selvitys on puutteellinen

Mielestämme muinaismuistoja ei ole tarpeeksi kartoitettu Neulaniemen alueella. Esimerkiksi lapinrauniosta on geologian opiskelijan esittämä epäily itärannan Paavolan ja viereisen lemmikkieläinten hautausmaan väliltä, mutta ehdotuksen mukaan, sitä ei olla tarkistettu.

Ehdotuksessa mainitaan, että ”laajempiin arkeologisiin tutkimuksiin ei ole katsottu olevan tarvetta”. Me uskallamme epäillä, että on kyse siitä, että aluetta kovin kiivaasti halutaan asuntoalueeksi kansalaisten ilmaisemasta mielipiteestä huolimatta.

Vastine 7 (Neulaniemen seudun mökkiläiset ry) osa 26

Arkeologisiin tutkimuksiin liittyvät asiat todetaan myös kaavaselostuksen kohdassa 2.2.2 Kulttuuriympäristö ja muinaismuistot.

Kaavaa varten on tehty riittävästi muinaismuistoja ja muinaisia historiallisia esiintymiä koskevaa selvitystyötä ja selvityksen tulokset on huomioitu kaavaehdotuksessa.

Yleiskaavaratkaisua ei ole tarpeen muuttaa.

27. Yksi tarkastus/lukuhuomautus muinaismuistojäänteiden merkitsemisestä:

Muinaismuistojäänteet on merkitty karttaan länsirannalle, ei itärannalle, kuten sivulla 31 väitetään (”...Muinaismuistokohteena on suojelumerkinnällä SM merkitty Neulaniemen itärannalla sijaitseva kivikautinen asuinpaikka. ...”)

Kaikista ylläolevista seikoista johtuen katsomme, että kaavaesitys on vakavasti puutteellinen ja ohittaa alueen käyttäjien todellisia näkökantoja kaupungin kaavatyön näennäisestä sosiaalisesta aktiivisuudesta huolimatta (esim kaavaraati). Emme täysin tiedä, täyttääkö se edes kaavoitusta säätelevien lakien ”kirjaimen”, koska emme ole lain tietäjiä, mutta ainakin lain hengen ja kaupungin strategiaansa kirjaaman kuntalaisdemokratian ja avoimuuden osalta se mielestämme on hyvin puutteellinen.

Vastine 7 (Neulaniemen seudun mökkiläiset ry) osa 27

Sijaintitieto korjataan lopulliseen kaavaehdotukseen.

Edellä mainituin perustein Neulaniemen osayleiskaavatyön yhteydessä on tehty tarpeeksi selvityksiä, joiden tietoa on hyödynnetty kaavan laadinnassa. Osayleiskaavan vaikutuksia on arvioitu riittävästi ja ne löytyvät kaavaselostuksen kohdasta 6.2 (Vaikutusten arviointi). Vaikutusten arvioinnissa on vertausvaihtoehtona nykytilanne, jossa aluetta ei ole rakennettu.

Kuntalaisten näkökulmat on otettu huomioon kaavoituslainsäädännön mukaisen osallistamisen lisäksi nettikyselyin, haastatteluin sekä kaavaraadin kautta. Lisäksi tehty aloite Neulaniemen säilyttämiseksi virkistysalueena on käsitelty vuonna 2015 kuntalain mukaisesti.

Mielipiteessä ei ole esitetty mitään sellaista perustetta, jolla osoitettaisiin Neulamäen elinympäristön niin merkittävä heikkeneminen, että kaavaluonnoksessa esitetystä rakentamisesta tulisi luopua.

Tervaruukin yksityistiekunta

Tervaruukin tiekunnan hoitokunta on kokouksessaan 26.4.2017 todennut, että Kuopion kaupungin 20.3.2017 hyväksymä Neulaniemen osayleiskaava ei riittävässä määrin huomioi Tervaruukin yksityistien alueen vapaa-ajan asujien tarpeita. Nyt suunnitellulla tavalla toteutettuna Tervaruukintien liikennepaine kasvaa moninkertaiseksi ulkopuolisten jalkaisin ja pyöräillen tapahtuvan vapaa-ajan ja virkistysliikkumisen suuntautuessa tälle yksityistielle.

Tiedossamme on, että Kuopion suunnistajat suunnittelevat Tervaruukin majan nykyistä huomattavasti laajempaa ja monipuolisempaa käyttöä. Siinä määrin, että Tervaruukista muodostuisi lähiluontoliikuntakeskus, joka palvelisi Savilahden työpaikka ja opiskelukampuskeskittymää.

Joka tapauksessa sinne olisi tulossa majoitustiloja sekä rantasaunan vuokraamista entistä enemmän. Myös tämä tulisi osaltaan lisäämään Tervaruukintien liikennettä.

Tästä syystä esitämme, että Neulaniementiestä tulisi tehdä suora tieyhteys Tervaruukille (kartta, reitti 1). Tätä tietä voisivat länsirannan mökkiläisetkin käyttää. Samoin talviaikaan kävellen liikkuvat kuntoilijat voisivat rauhassa kulkea eikä latureiteillä vallitsevaa ristiriitaa kummankaan osapuolen tarvitsisi kärsiä.

Kun alueen liikkujat joka tapauksessa lisääntyvät, niin reittiä voisi käyttää myös turvallisuutta lisäävänä pelastustienä ja matka ensiapuun olisi lyhyempi.

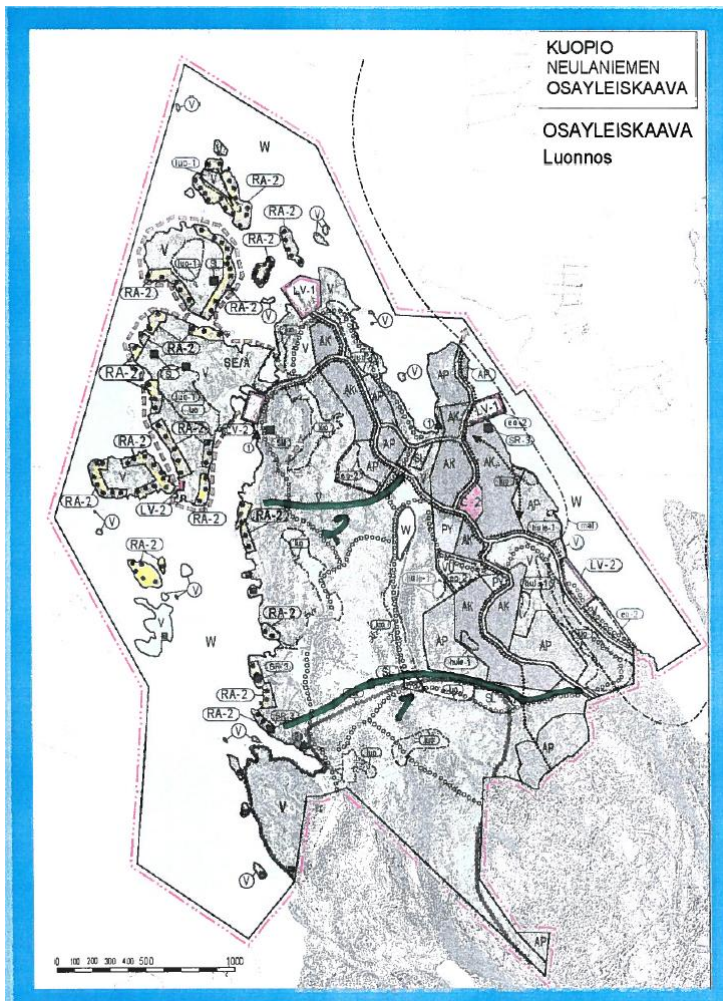
Toisena vaihtoehtona yhteys voitaisiin tehdä Pienen Neulalahden kohdalta Tervaruukintielle (kartta, reitti 2).

Lisäksi haluamme kiinnittää huomiota, että Tervaruukin tien alkuun on suunniteltu venesatama ja uimaranta. Nyt sinne kulku olisi osin Tervaruukintien kautta. Tämä aiheuttaa liikenteen lisääntymistä ja henkilövaaraa, kun veneilijät ja uimarannan käyttäjät toisivat autonsa alueelle. Nytkin on kesällä ollut parkkipaikat tiukalla ja on parkkeerattu tukkimaan pääsy Tervaruukintielle ja sitä kautta mökeille.

Jos ei tule suoraa tieyhteyttä Neulaniementiestä Tervaruukille, on tielinjausta muutettava siten että tienkäyttäjät ja uimarantaa käyttävät lapsiperheet eivät joudu vaaraan.

Jos Tervaruukintie aiotaan säilyttää yksityistienä, on yksityistien osalla säilytettävä puomit molemmissa päissä tietä kuten tienperustamisluvassa edellytettiin.

Muistutuksen liitekuva:

Vastine 8 (Tervaruukin yksityistiekunta)

Muistutuksessa esitetyt katulinjaukset on esitetty maakuntakaavan mukaiselle virkistysalueelle. Kyseiset linjaukset eivät ole kaupungin näkökulmasta tarkoituksenmukaisia investointeja, sillä alueella ei ole, eikä kaavassa alueelle ole osoitettu pysyvää asutusta. Kaavassa alueelle ei osoiteta pysyvää asutusta, sillä alue pohjautuu maakuntakaavaan, jossa alue on määrätty virkistysalueeksi. Lisäksi alueella on jo nykyisellään riittävä tieyhteys.

Edellä mainituista syistä kaavan ratkaisua ei ole syytä muuttaa. Kaavassa esitetty katuyhteys on suunniteltu tulevan uimarannalle ja venesatamalle asti. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa otetaan huomioon mökkitieltä tuleva liikenne ja lisääntynyt pysäköimisen tarve alueella. Myös tiepuomeihin liittyvät asiat ratkaistaan yksityiskohtaisemman suunnittelun tasolla.

Yksityishenkilö A

1. Mökkitontin vuokranneiden perheiden kiinteistöjen negatiivinen arvokehitys on kokonaan jätetty huomioimatta kaavatyössä

Jos meidän mökin arvo olisi 40 000 euroa, mikä se hyvinkin voisi olla tällä paikalla vuokraoikeuksineen ilman kaavan toteutumista, niin kaavan toteutuessa se muuttuisi kääntäen negatiiviseksi ja lisäksi siihen lisättäisiin mökin purkamiskustannukset noin 15 000 euroa. Tällöin meidän omistaman mökin arvoksi tulisi noin -55 000 Euroa, josta meidän pitäisi maksaa jollekulle vielä tuo purkukustannus.

Tätä seikkaa ei kaavatyössä ole otettu millään tavalla huomioon ja mielestämme sen huomioiminen on erittäin olennaista kun on

A) kyseessä pitkäaikainen vuokrasuhde

B) ollaan kaavoittamassa aluetta, joka on perinteinen mökkiläisalue ja virkistysalue

C) mökkien arvon romahtamisesta ei ole tiedotettu mökkiläisiä kuten alueen kiinteistönvälittäjiä on informoitu vuonna 2016

Vastine 9 (Yksityishenkilö A) osa 1

Vuonna 2001 voimaan tullessa keskeisen kaupunkialueen yleiskaavassa on nyt poistuvaksi suunniteltujen mökkien alue merkitty virkistysalueeksi, ei rakennuspaikoiksi. Vuokraoikeuksien reaaliarvon muutos on siten alkanut jo tuolloin. Kyseessä olevilla alueilla kaupunki on maanomistaja ja on tehnyt maanvuokrasopimukset vuokralaisten kanssa. Vuokrasopimuksen päättymisajankohta ja sen sisällön voidaan olettaa olevan sopimuksen osapuolten tiedossa. Täten myös vuokraoikeuksien arvonlasku voidaan olettaa olleen vuokralaisten tiedossa. Kiinteistöjen arvonmuutos ei ole yleiskaavatasolla tarkasteltava asia.

Kuopion kaupungin alueella maanvuokra-asioita hoitavat maanomaisuuden hallintapalvelut.

Kaupunginhallituksen 2010 hyväksymässä (Kh 17.5.2010 § 252) ”Lomarakennusten ja huvilapalstojen tuleva maankäyttö ja jatkoimenpiteet”- nimisessä raportissa lausutaan Neulaniemen nyt poistuvaksi merkityistä palstoista seuraavasti: ”Neulaniemessä on 26 huvilapalstaa, joista yksi on JHL:n virkistyskeskus. Alue on maakuntakaavan mukaista mahdollista taajamatoimintojen laajenemisaluetta, johon kohdistuu yleis- ja asemakaavoituksen tarve. Nykyiset vuokrasopimukset ovat voimassa pisimmillään vuoden 2012 loppuun.”

Kaupunginhallituksen em. päätöksen jälkeen alueen vuokrasopimuksia on jatkettu 2 kertaa. Sopimuksia jatkettaessa on vuokralaisille korostettu vuokraustoiminnan mahdollista päättymistä. Asiasta on informoitu myös kiinteistövälittäjiä, jotta mahdollisissa vuokraoikeuksien kauppatilanteissa ostajat saisivat oikeaa tietoa asiasta. Maanvuokrausta koskeva lainsäädäntö ei rajoita maanomistajan oikeutta päättää vuokraustoiminnan jatkosta vuokrasopimuksen päättyessä.

Kaavaan ei ole tarkoituksenmukaista jättää kaupunkirakenteeseen sopimattomia kiinteistöjä alueille, joille on esitetty eri mittakaavassa olevaa uudisrakentamista, vaan mahdollistaa alueen rakentuminen ehjänä kokonaisuutena. Ei siis ole tarkoituksenmukaista myydä pieniä loma-

asuntokiinteistöjä alueilta joille on kaavassa esitetty esimerkiksi kerrostaloja. Kaava-alueen länsirannalle ja yhdyskuntarakenteen mahdolliselle laajenemisalueelle jää runsaasti loma-asuntoalueita, samoin kuin läheisiin saariin. Näiltä osin muistutuksessa mainittu mökkikulttuuri säilyy. Neulaniemen osayleiskaavan pohjana on Kuopion seudun maakuntakaava, jossa Neulaniemen itäinen ranta on taajama-alueita ja länsiranta virkistysalueeksi. Osayleiskaavaehdotuksen 500 hehtaarin alueesta on jätetty 400 hehtaaria virkistysalueiksi.

Selostuksen osaa 6.2 Vaikutusten arviointi täydennetään lisäämällä maininta mökkiläisten määrän vähenemisestä osana sosiaalisen yhteisön muutosta ja maininta ”Kaavan toteutumisen mahdollisuus koetaan uhkana mm. loma-asuntojen arvolle”.

Yleiskaavaratkaisua ei ole tarpeen muuttaa.

2. Alueen kulttuurihistoriaa ei ole kartoitettu juurikaan. Kaavoitustyössä viitataan Neulaniemen mökkiläisten julkaisemaan kirjaan ”Neulaniemestä ja suarten takkoo”, mutta ei mitenkään noteerata sitä sosiaalista piiriä ja yhteisöä, mikä mökkiläisistä on muodostunut yhdistyksineen. Tämä on kaavoitustyön vakava puute.

Vastine 9 (Yksityishenkilö A) osa 2

Kaava-alueen länsirannalle ja yhdyskuntarakenteen mahdolliselle laajenemisalueelle jää runsaasti loma-asuntoalueita, samoin kuin läheisiin saariin. Näiltä osin muistutuksessa mainittu mökkikulttuuri säilyy, mikä on myös mainittu selostuksen kohdassa 5.4 Loma-asuminen sekä kohdassa 6.3.1 Vertailu tavoitteisiin, Eheytyvä yhdyskuntarakenne ja elinympäristön laatu. Selostuksen osaa 6.2 Kaavan vaikutusten arviointi on täydennetty teknisellä muutoksella lisäten maininta mökkiläisten määrän vähenemisestä osana sosiaalisen yhteisön muutosta.

Alueella on myös tehty kattava rakennusinventointi, jonka pohjalta alueen kulttuurihistoriallisesti arvokkaimmat kohteet on merkitty SR-3 merkinnällä. Selvityksiä on tehty riittävästi yleiskaavatasoon nähden.

Yleiskaavaratkaisua ei ole tarpeen muuttaa.

3. Lepakkokantaa ei ole tutkittu edes kyselyillä mökkiläisiltä. Jokaisessa mökissä tai saunassa tai ulkorakennuksessa asuu ja majoilee lepakoita. Niitä lentää joka ilta loppukesällä ja se on fakta. Tervetuloa toteamaan. Lepakko on tietääksemme suojeltu rakennuksissa. Kaavoitustyössä tämä on kaavoituksen asia, ei rakennuksen omistajan, jos se annetaan rakennuksissa majoilla rauhassa.

Vastine 9 (Yksityishenkilö A) osa 3

Kaavataso ja sen toteutumisen aikajänne huomioiden potentiaaliarvio on riittävä. Edullisimmat saalistus- ja lentokäytävät säilyvät kaavan toteutuessa valtaosin metsäisinä. Kaava huomioi lepakoille potentiaaliset alueet.

Tarkempi selvitys on tarkoituksenmukaisempaa tehdä alueen yksityiskohtaisemman suunnittelun yhteydessä, kun alueen käyttötarkoituksen muutokset ovat ajankohtaisempia. Alueen rakentuminen on ajankohtaisempaa Savilahden rakentumisen jälkeen. Kaava muuttaa vähäiseltä osin Neulaniemen lepakoille soveltuvien saalistusympäristöjen luonnontilaa.

Maininta ”Kaava muuttaa vähäiseltä osin Neulaniemen lepakoille soveltuvien saalistusympäristöjen luonnontilaa” lisätään selostukseen osaan 6.2 vaikutusten arviointi.

Yleiskaavaratkaisua ei ole tarpeen muuttaa.

4. Meidän olemassaolomme mökkiläisinä on ohitettu ja unohdettu kaavatyön alusta alkaen. Silloin meitä ei edes oltu liitetty kaaavoitusesityksessä osallisten listaan toisin kuin esim alueen harrastusyhteisöt Puijon Latu ja Kuopion Suunnistajat! Sama linja jatkuu, koska alueen kulttuuri- ja luonnonolosuhteet halutaan vaieta. Se on mielestämme väärin ja puutteellista kaaavoitustyötä.

Vastine 9 (Yksityishenkilö A) osa 4

Yksityishenkilöiden tai perikuntien nimiä ei julkaista osallistumis- ja arviointisuunnitelman yhteydessä tietoturvasyistä.

Erillisten yhdistysten osalta osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa täydennettiin kaavan valmisteluaineiston yhteydessä osallisten ilmoittauduttua osallisiksi kaavaan.

Yleiskaavoituksen yhteydessä alueen yhdistyksiä ja asukkaita on osallistettu lainsäädännön mukaisesti.

5. Emme voi hyväksyä sitä räikeää epäoikeudenmukaisuutta ja ristiriitaa, että jos itä-koillisrannan kärjen 15 mökkiä+JHL:n loma-mökkialue "poistetaan" (tilalle tulee yleinen virkistysalue) ja samassa yhteydessä Hukanniemen alueelle kaavoitetaan pientaloasumista ja vielä siellä olevilla rakennuspaikoilla vuokralla olevat voisivat saada etuosto- tai etuvuokrausoikeuden olemassaoleville rakennuspaikoille.

Tällaisesta ei ole mainintaa kaavoitusasiakirjoissa, mutta julkisesti on sanottu, että tällaista keskustelua kaavoitustyössä on käyty läpi. Mielestämme tällainen ei ole avointa kansalaisdemokraattisesti kannustavaa kaavoitustyötä.

Vastine 9 (Yksityishenkilö A) osa 5

Neulaniemen osayleiskaavan pohjana on Kuopion seudun maakuntakaava, jossa Neulaniemen itäinen ranta on taajama-aluetta ja länsiranta esitetty viheryhteyden takia virkistysalueeksi. Rakentaminen on osayleiskaavassa sijoitettu niin, että viheryhteys pohjoiseen toteutuu sekä Neulaniemen kärjestä, että Neulalahden alueelta rantaa pitkin.

Kaava itsessään ei edellytä rakennusten purkua. Maininta purkuvelvoitteesta on vuokrasopimuksessa. Alueen lomarakennuksille ei kaavassa ole esitetty rakennukset säilyttävää merkintää, jotta alueen käyttö voisi olla kaavaratkaisun mukainen ja lopullinen säilyttäminen ratkaistaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.

Tonttien luovutusperiaatteita ei ratkaista kaavoitusprosessissa. Tontin luovutuksen ratkaisee kaupunki maanomistajan ominaisuudessa. Luovutusperiaatteet ratkaistaan Kuopiossa vasta asemakaavoituksen loppuvaiheissa. Neulaniemessä asemakaavoitus käynnistyy vasta, kun alueen rakentamisaikataulu on tarkentunut. Alueen asemakaavoitus tulee ajankohtaisemmaksi Savilahden rakennuttua.

Alueen maapolitiikka tarkentuu asemakaavoituksen yhteydessä, jonka takia luovutusperiaatteita ei ole tarkoituksenmukaista kirjata kaava-asiakirjoihin. Vuokra-oikeuksien lunastamismahdollisuus on siis tässä vaiheessa vain eri vaihtoehtojen pohdiskelua. Todettakoon että yleensä Kuopiossa omarantaiset pientalotontit on luovutettu tarjouskilpailumenettelyllä.

Yleiskaavaratkaisua ei ole tarpeen muuttaa.

6. Koko alueen merkitystä virkistysalueena vähätellään kaavassa. Jos alueelle rakennetaan ja asutetaan 6.000 ihmistä, järkkyy alueen virkistyskäyttö varmasti. Samalla kapenee merkittävästi se viheryhteydskäytävä, joka on määritelty Maakuntakaavassa. Käytännössä tämä tarkoittaa, että hirvet ja muut vaeltavat eläimet eivät enää käytä aluetta läpikulkuun ja vasomiseen, kuten nyt havaintojemme mukaan. Lähistöllämme elää kauriita, hirviä, teeriä ja myös meidän pihassamme on käynyt metso.

Vastine 9 (Yksityishenkilö A) osa 6

Maakuntakaavassa osoitettu viheryhteys yhdistää Hiltulanlahden ja Neulaniemen kärjen saariston toisiinsa Kuopion kantakaupungin länsi- ja eteläpuolitse. Yhteyden tarkoitus on mahdollistaa eliölajien liikkuminen tällä alueella sijaitsevien tärkeiden suojelu- ja viheralueiden välillä. Yhteyden leveyttä ei ole määritetty. Kaavassa esitetty leveys riittää turvaamaan kaikkien Suomessa esiintyvien maanisäkkäiden liikkumisen Neulaniemen kärjen kautta Pohjois-Kallaveden saaristoon tai toisaalta etelään Haminalahden ja Hiltulanlahden suuntaan.

Riistaeläinten osalta osayleiskaavalle ei ole asetettu erityisiä tavoitteita. Alueella ei ole erityistä riistataloudellista merkitystä. Alueen eläimistöselvitykset on kohdennettu lajistoon, johon liittyy lainsäädännöstä johtuvia suojeluarvoja (pääasiassa liito-orava), osin lepakot. Alueen linnustossa ja nisäkäslajistossa ei ole muita sellaisia lajeja, joihin pitäisi kohdistaa erityisiä suojelutoimia.

Neulaniemen osayleiskaavan 500 hehtaarin alueesta jää Neulaniemen länsipuolelle noin 400 hehtaarin alue lähivirkistykseen, mikä mahdollistaa luonnon terveyshyödyistä nauttimisen kyseisellä alueella. Vaikka sosiaalisten vaikutusten arvioinnin mukaan samaa aluetta käyttävät Neulamäen ja tulevaisuudessa Neulaniemen kaupunginosan lisäksi muutkin asuinalueet, on alue riittävän laaja lähivirkistysalueeksi.

Vaikutusten arviointiin lisätään maininta, siitä että rakentamisen myötä metsälinnusto joutuu väistymään korttelialueilta ja lajisto muuttuu enemmän taajama-alueiden yleislajistoon painottuvaksi.

Yleiskaavaratkaisua ei ole tarpeen muuttaa.

7. Alueen rakennuskanta on arvioitu pintapuolisesti ja arvioinnissa vähätellään "mökkikäytöstä poistuviksi kaavoitetun alueen" rakennuksia, itse asiassa ne vaietaan totaalisesti. Muualta mökeistä kyllä löydetään "helmiä", mutta ei virkistysalueeksi kaavassa aiotulta niemen kärjen itä-koillisrannalta. Tämä on vakava puute kaavoitustyössä ja on mielestämme asioiden vääristelyä eikä niiden esittämistä avoimesti päättävillä tahoille.

Vastine 9 (Yksityishenkilö A) osa 7

Neulaniemen alueella on tehty vuonna 2013 kattava rakennusten alueinventointi, jossa alueen rakennukset on inventoitu ja alueen kulttuurihistoriallisesti arvokkaimmista rakennuksista on täytetty kohdeinventointilomakkeet. Inventoinnin on tehnyt Arkkitehtuuritoimisto J-P Husso, joka on tehnyt vastaavanlaisia selvityksiä aiemminkin.

Alueelle on rakentunut pääosin 50-luvulla pieniä kesämökkejä ja saunoja, jotka ajalleen hyvin tavanomaisia ja yleisiä. Kaavaratkaisussa on osoitettu kolme suojeltavaksi esitettyä rakennuskohdetta, jotka kunnoltaan ja kulttuurihistorialliselta arvoltaan arvokkaita ja säilytettäviä. Kohteet, jotka ovat merkitty suojelumerkinnällä SR-3 "rakennus tai alue joka pyritään säilyttämään", johon sisältyy tarkentava maankäyttömääräys. Kohteiden arvottamisessa on ollut mukana myös Kuopion kulttuurihistoriallinen museo.

Alueelta suojelumerkinnällä säilytettäväksi osoitetut kolme kohdetta voidaan todeta yleiskaavan tasolla riittäväksi mökkikulttuurihistorian edustukseksi. Perustelut suojelumerkinnöille löytyy selostuksen kohdasta 2.2.2 kulttuuriympäristö ja muinaismuistot.

Kaavaehdotus pohjautuu maakuntakaavaan, jossa länsirannalle on esitetty laaja viheryhteystarve, joka ulottuu Vanuvuoresta aina Siilinjärvelle asti ja itäpuoli Neulaniemestä on esitetty taajamatoimintojen alueena.

Yleiskaavaratkaisua ei ole tarpeen muuttaa.

8. JHL:n mökki-lomakylä niemen kärjessä on kulttuurihistoriallisesti arvokas ympäristö ja kertoo tämän kaupungin historiasta enemmän kuin arkistoissa pölyttyvät kirjat. Sen kehittäminen matkailukohteena olisi ensiarvoisen tärkeää ja siitä tulisi mainio julkinen tukikohta alueen virkistyskäytön lisäämiselle ja ideoimiselle.

Vastine 9 (Yksityishenkilö A) osa 8

Neulaniemen osayleiskaavaehdotus ei edellytä rakennuksien purkamista. Rakennus on otettavissa esimerkiksi matkailukäyttöön tai muuhun palvelukäyttöön. Käyttötarkoitusta ei ole määritetty kaavan yleispiirteisyyden vuoksi. Kaavassa ei ole esitetty säilyttävää merkintää yksittäisille JHL:n rakennuksille, jotta alueen käyttö ja JHL:n mökkien säilyminen voidaan ratkaista yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tarpeen tarkennuttua.

JHL:n rakennukset ovat verrattain nuoria eikä edusta alueen vanhaa mökkikulttuuria, minkä vuoksi JHL:n rakennukset ovat jätetty inventoinnin ulkopuolelle.

Yleiskaavaratkaisua ei ole tarpeen muuttaa.

9. Tässä tilanteessa vuonna 2017 kun kaupunkiin on liitetty useita lähikuntia, joiden entiset kuntakeskukset ovat nyt osa Kuopiota, on mielestämme kaupungin kokonaisuuden kannalta erittäin tärkeää kaavoittaa asutusta tiivistysrakentamiseen ja suunnata voimavaroja "satelliittikuntakeskusten" kehittämiseen, eikä tuhlaa kaikkea Savilahden lisäksi Neulaniemeen, jonka rakentaminen on erittäin kallista maaston muotojen ja luonnonsuojelualueiden takia.

Vastine 9 (Yksityishenkilö A) osa 9

Osayleiskaava tukee kaupungin kehitysstrategiaa eikä yleiskaavaratkaisua ole tarpeen muuttaa.

10. Kaavaehdotus nonchaleeraa totaalisesti Kuopion kaupungin omat, kaupungin strategiaan kirjatun kansalaistoiminnan aktiivisuuden ja kuntalaisdemokratian periaatteet. Kaavaraati on aivan silmänlumetta, kun alueen vakituisten käyttäjien mielipide ja näkökulma on jätetty kaavatyössä käytännössä ottamatta huomioon. Samaa näkökohtaamme tukee se, että 2015 alueen virkistyskäyttöä tukevan kuntalaisaloitteen mielipide ei näy tässä kaavoitustyössä ollenkaan.

Vastine 9 (Yksityishenkilö A) osa 10

Osana kaavoitusprosessin sosiaalisten vaikutusten arviointia toteutettiin kaavoitustyön lähtötiedoiksi karttakysely Harava-kyselylomakkeella, joka oli avoinna 18.6.2013–17.7.2013. Karttakyselyyn saatiin osittain tai kokonaan täytettyjä vastauksia 514 kappaletta. Kyselyä mainostettiin Kuopion kaupungin internetsivun etusivulla, strategisen maankäytön yksikön internetsivuilla, Kuopion kaupungin Facebook-sivulla ja Kuopion Kaupunkilehdessä. Kyselystä lähetettiin tietoa Neulaniemen lähialueen yrityksille ja organisaatioille. Savon Sanomat ja Viikkosavo tekivät lehtijutun kyselystä. Vastausaikaa ei voitu venyttää kaavatyön etenemisen ja vastausten analysoinnin vuoksi.

Kaavatyössä on ollut myös mukana kaavaraati, jonka tehtävänä oli tuoda esille toiveita ja tavoitteita asuinalueelle asukkaan näkökulmasta. Kaavaraati arvioi rakennemallien sisältöä syksyllä 2013. Heidän ja muiden osallisten palautetta on kirjattu selostuksen kohtiin 3.4.3 ja 3.4.4. Lain vaatimien osallistumismenettelyiden rinnalla on tehty edellä mainittuja osallistumismenettelyjä.

Muistutuksessa mainittu kuntalaisaloite on huomioitu vertailuvaihtoehtona eli nollavaihtoehtona (jossa kaavaa ei toteuteta), kaavan vaikutuksia arvioitaessa selostuksen kohdasta 6.2 Vaikutusten arviointi. Kuntalaisaloite on käsitelty huhtikuussa 2015 kuntalain mukaisesti Kuopion kaupunginvaltuustossa.

Edellä mainituista syistä voidaan todeta, että kuntalaisia on osallistettu ja sosiaalisia vaikutuksia arvioitu kaavan yhteydessä riittävästi. Selostusta täydennetään muistutuksen pohjalta ja maininta kuntalaisaloitteesta lisätään selostuksen kohtaan 8.2 Osallistuminen ja vuorovaikutus ja viittaus tehtyihin selvityksiin lisätään kohtaan 6.1 Arviointiperusteet ja menetelmät.

Yleiskaavaratkaisua ei ole tarpeen muuttaa.

11. Edellisten lisäksi allekirjoitamme myös Neulaniemen seudun mökkiläiset ry:n tekemän kannanoton kaikki perustelut.

Edelle esitettyjä vaatien ja mm näiden näkökohtien nojalla me [REDACTED] perikunta koemme, että kaavoitustyö ei ota huomioon niitä laillisia, moraalisia ja eettisiä periaatteita, mitä Suomen laki kaavoitukselle asettaa. Presidentti Halosen tämän viikon televisioesiintymiseen viitaten meidän sivistysvaltiossamme laki on minimi ja sen lisäksi tulee harkita asioita myös eettiseltä kannalta. Tässä suhteessa Neulaniemen kaavoitustyö on kankkulan kaivoon heitettyä rahaa, jos kaava toteutuu ehdotetun suuntaisena.

Kaavoitus koskettaa meidän perheemme lisäksi myös jokaisen meidän omia perheitä, siis ihmisiä jo neljässä sukupolvessa ja ainakin neljässä Euroopan maassa.

Vastine 9 (Yksityishenkilö A) osa 11

Neulaniemen osayleiskaavatyön yhteydessä on tehty tarpeeksi selvityksiä, joiden tietoa on hyödynnetty kaavan laadinnassa. Lista selvityksistä on selostuksen kohdassa 1.2.6 Muut selvitykset ja suunnitelmat. Osayleiskaavan vaikutuksia on arvioitu riittävästi ja ne löytyvät kaavaselostuksen kohdasta 6.2 Vaikutusten arviointi. Vaikutusten arvioinnissa on vertausvaihtoehtona nykytilanne, jossa aluetta ei ole rakennettu.

Kuntalaisten näkökulmat on otettu huomioon kaavoituslainsäädännön mukaisen osallistamisen lisäksi nettikyselyin, haastatteluin sekä kaavaraadin kautta. Lisäksi tehty aloite Neulaniemen säilyttämiseksi virkistysalueena on käsitelty vuonna 2015 kuntalain mukaisesti.

Mielipiteessä ei ole esitetty mitään sellaista perustetta, jolla osoitettaisiin Neulamäen elinympäristön niin merkittävä heikkeneminen, että kaavaluonnoksessa esitetystä rakentamisesta tulisi luopua.

Yleiskaavaratkaisua ei ole tarpeen muuttaa. Yksityishenkilöiden nimiä on poistettu näkyvistä tietosuojasyistä.

Yksityishenkilö B

Neulaniemen osayleiskaavaehdotus

Neulaniemi nykyisellään on todellakin Kuopion helmi, jonka merkitys vain kasvaa kantakaupungin asukasmäärän kasvaessa.

Aitö monipuolinen luonto niin helposti saavutettavissa kaupungin asukkaille.

nykyisille ja niille tuleville. Kuinka moni kaupunki voi tarjota samaa ja kun vielä tiedämme kuinka tutkimustenkin mukaan metsällä on suuri merkitys ihmisten terveydelle ja hyvinvoinnille,

Siispä rakennetaan Neulaniemi vasta jos on ihan pakko. Käytetään ensin muut täydennysrakentamis mahdollisuudet ja rakentamistarpeet.

...kun luontoon kosketaan sitä ei enää saada takaisin

Vastine 10 (Yksityishenkilö B)

Kaavaehdotus toteuttaa kaupungin strategiaa.

Täydennysrakentamisen keinoin ei pystytä tulevaisuudessa vastaamaan asuinrakentamisen tonttikysyntään kantakaupungin alueella, vaan kasvava kaupunki tulee tarvitsemaan uudisrakentamisen alueita nykyisen kaupunkirakenteen lähialueilta. Neulaniemen alueet tulevat rakentumaan kysynnän mukaan.

Neulaniemen osayleiskaavan pohjana on Kuopion seudun maakuntakaava, jossa Neulaniemen itäinen ranta on taajama-alue ja länsiranta virkistysalueeksi. Osayleiskaavaehdotuksen 500 hehtaarin alueesta on jätetty 400 hehtaaria virkistysalueiksi, mikä mahdollistaa luonnon terveyshyödyistä nauttimisen kyseisellä alueella.

Yleiskaavaratkaisua ei ole tarpeen muuttaa.

Yksityishenkilö C

Lausunto Neulaniemen osayleiskaava ehdotukseen 20.03.2017

Mielestämme Neulaniemen osayleiskaavassa ei toteudu maankaäyttö ja rakennuslaki 39 §.

Neulaniemen kaava ehdotuksessa kohta 1.2.4

Yleiskaava ei saa aiheuttaa maanomistajalle, tai muulle oikeudenhaltijalle kohtuutonta haittaa.

Selvitimme vuonna 2007 kaupungilta rakennuslupaa uuden mökin rakentamiseen omalle tontille. Silloin kerrottiin suunniteltavan Neulaniemen kaavoittamista ja rakennusoikeuden suurentamista vastaamaan nykyaikaa.

Nyt siitä on kulunut 10v, eikä tonteillemme ole tullut kerrosalojen lisääntymistä. Nyt ehdotetussa uudessa osayleiskaava ehdotuksessa RA-1 on tullut rakentamisneliöitä lisää vain 20 m².

Kaavaesittelyssä saimme tiedon, että seuraavan kerran asiaa käsitellään vuonna 2025.

Katsomme, että on kohtuutona odottaa vielä 8 vuotta (= yht. 18 v.), jotta saisimme rakentaa itsellemme harrastuspaikkamme omalle 3925 m² tontille. Puutarhan hoitoa ja nikkarointia harrastavana emme vaadi kaupungin kustantamia seiniä emmekä niiden ylläpitoa. Pyydämme vain lupaa saada rakentaa lisää neliöitä vapaa-ajanvietto ja harrastus paikkaamme.

Mökillä käy myös vieraita, ja lapsemme kasvavine lapsineen tarvitsevat käydessään tilaa.

Meille olisi tarpeellista rakentaa nyt lisätiloja, koska emme ole enään nuoria ja kunto varmaankaan ei ole kohentumassa. Nyt vielä jaksaisi ja voisi rakentaa. Eläkkeellä voisi sitten nauttia kättensä töistä. Mökillä tarvitsee talousrakennuksen, jossa säilyttää: puutarhanhoitovälineet, ruohonleikkurit, grillin, puutarhakalusteet, lumikolat, lapiot, kottikärryt, lumilinko, perämoottorit, talvirenkaat/ kesärenkaat, halkomakone. Myös tarvitaan jätekatos, jossa on kompostori/ roska-astia/ keräysastia rauta-/ muovi-/ lasijätteelle, sekä lisäksi halkoliiteri puille ym. Näitä ei voi jättää taivasalle, joten talousrakennukselle on tarvetta. Lisärakennusneliöt järkevöittävät mökin käyttöä, vaikuttaa tontin omistajien ja naapureiden viihtymiseen, sekä ympäristön siistinä pitämiseen. Pihat ei näyttäisi siltä, kuin itänaapurimaan tontit Karjalassa; tavaraa täynnä.

Tontillamme on vanha hirsinen mökki, josta pitää nykyisen rakennuslupan perusteella purkaa puolet pois. Sen voisi kunnostaa talousrakennukseksi, jos rakennusneliöt muuttuisivat suuremmaksi.

Suomen hallituksella on nyt käsittelyssä ja lausuntopyynnöllä maankaäyttö ja rakennuslain muuttaminen rakennuskaavan joustavoittamisesta ja sääntelyn keventämisestä maanomistajille helpottamaan kansalaisten arkea!

Olemme tutustuneet meneillä olevaan Suomen hallituksen esitykseen maankaäyttö ja rakennuslain muuttumisesta YmVM 2/2017vp HE 251/2016 vp.

Mm. Kemiön saarella pienimmässä RA kaavassa ei ole alle 200 m².n lomapaikkoja ollenkaan ja RA-5 lomapaikalle saa rakentaa 480 m² sekä lisäksi talousrakennuksia 120 m².

Pyydämme, että Tervaruukintien länsirannan omistustonttien osalle kaavoittaisitte rakennusneliöitä lisää. Uusi RA -1 esitys tulisi olla yht. 200 m². Edellä mainittuun vedoten nykyinen esittämämme 120 m².n rakennusneliöiden määrä on todella pieni, eikä ole oikeudenmukainen meitä maanomistajia kohtaan.

Neulaniemen kaava ehdotuksessa kohta 5.1:

Ehdotamme Telaniemeen osoitetun yhdyskuntarakenteen mahdollisen laajenemisalueen laajenevan myös länsirannalla Tervaruukille asti.

Tervaruukille on kaavailtu virkistymisaluekeskusta, joka antaisi palveluja myös Savilahden kampusalueen käyttäjille, joten tieyhteys suoraan Neulaniementieltä Tervaruukille on tarpeellinen. Sitä voisi käyttää myös mökkilläiset ja kävellen liikujat talvella, hyödyntäen Tervaruukintietä Neulaniemen kärkeen. Reitti olisi rauhallinen kävellä, eivätkä kävelijät olisi hiihtäjien tiellä sauvoilla tökittävinä.

Tien alkuun olisi laitettava lukittava puomi, jotta ylimääräinen liikenne (ralli) rajoittuisi. Pöyrynsahteen tulevan uimarannan ja venepaikkojen liikenne / parkkipaikat olisi sitten omassa rauhassaan, kun mökkiläiset kulkisivat Tervaruukin kautta mökeilleen (suurempi tieyhteys mökeille Savilahdesta).

Jos tieyhteyttä suoraan Neulaniementiestä Tervaruukille ei saa, voisi tieyhteyden tehdä AP/eo-2, helmi 3:n kohdasta suoraan Tervaruukin tielle, jolloin vene / uimapaikkaliikenne olisi rauhoitettuja mökkitie liikenteeltä. Katso liitekartta.

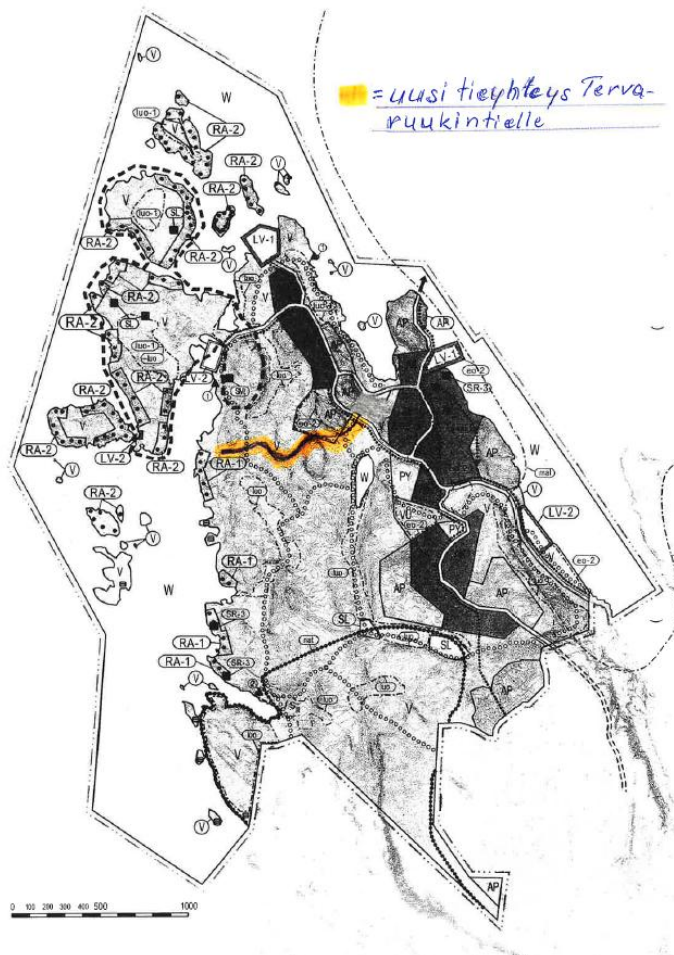
Yhteenveto.

Yleiskaava ei saa aiheuttaa maanomistajalle, tai muulle oikeudenhaltijalle kohtuutonta haittaa: RA -1 alueen rakennusoikeus tontille 200 m², sisältäen talousrakennukset mm.

Yhdyskuntarakenteen mahdollisen laajenemisalueen laajeneminen Tervaruukille asti.

Pöyrynsahteen uimaranta ja venepaikat eriytetty Tervaruukin yksityistiestä.

Suora tieyhteys Neulaniementiestä Tervaruukille.

Vastine 11 (Yksityishenkilö C)

Osayleiskaavassa rakennusoikeutta nostetaan lomarakennuspaikoilla 120 kerrosalaneliöön, mikä on yhdenvertainen koko keskeisen kaupunkialueen lomarakennuspaikkojen kanssa ja täten tasapuolinen muiden vastaavassa asemassa olevien maanomistajien kanssa.

Muistutuksessa esitetyt katulinjaukset on esitetty maakuntakaavan mukaiselle virkistysalueelle. Katulinjaukset pirstoisivat yhtenäisenä säilytettävää virkistysaluetta ja uhkaisivat luonnonarvoja. Kyseiset linjaukset eivät ole kaupungin näkökulmasta tarkoituksenmukaisia investointeja, sillä alueella ei ole pysyvää asutusta eikä kaavassa ole osoitettu alueelle pysyvää asutusta. Alueelle ei ole osoitettu pysyvää asutusta, sillä alue pohjautuu maakuntakaavaan, jossa alue on määrätty virkistysalueeksi. Lisäksi alueella on jo nykyisellään riittävä tieyhteys.

Pöyrynlahden uimarannalle ja venesatamaan vievän tien suunnittelu ratkaistaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.

Edellä mainituista syistä kaavaratkaisua ei ole syytä muuttaa.

Yksityishenkilö D

Lausunto.

Vaikka kuntalaisaloitetta ei hyväksytty, kaavassa ei kuitenkaan ole otettu mitenkään huomioon kuntalaisdemokratiaa.

Mielestäni rantarakentamisesta tulisi luopua. Rannat tulisi jättää vapaiksi kaikkien kaupunkilaisten käyttöön. Neulalahdesta alkaen esim. kevyenliikenteen väylä kiertämään kaikki rannat aina Neulaniemen päähän saakka tulevaan laituriin.

Hukanniemeen tulevan pientaloalueen tonttien osto/vuokrausoikeus nykyisille vuokralaisille ensisijaista, mikäli he haluavat vuokratontilleen rakentaa omakotitalon. Samoin jos viheralueen alle jäävien mökkien nykyiset vuokralaiset olisivat kiinnostuneita rakentamaan omakotitalon Neulaniemeen. Annettaisiin heille ensisijainen mahdollisuus.

Neulaniemeen tulisi mielestäni jo ottaa kaavoituksessa huomioon muiden palvelujen lisäksi myös senioritalon rakentaminen.

Hiljaisia alueita tulisi kartoittaa ja eläimille luoda liikkumistilaa. Kunnioittakaa ja varjelkaa kaunista vanhaa metsää suunnitelmissanne.

Vastine 12 (Yksityishenkilö D)

Kaavan laatimisen yhteydessä on käytetty lain vaatimien kuntalaisten osallistumismenettelyjen lisäksi mm. harava-nettikyselyä sekä kaavaraatia, jonka tehtävänä oli tuoda esille toiveita ja tavoitteita asuinalueelle asukkaan näkökulmasta. Kaavaraati arvioi rakennemallien sisältöä syksyllä 2013. Heidän ja muiden osallisten palautetta on kirjattu selostuksen kohtiin 3.4.3 ja 3.4.4.

Osayleiskaavassa osoitettujen asuntoalueiden rannan rakentaminen tarkentuu yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Yleiskaavaratkaisua ei ole tarpeen muuttaa.

Tonttien luovutusperiaatteita ei ratkaista kaavoitusprosessissa. Tontin luovutuksen ratkaisee kaupunki maanomistajan ominaisuudessa. Luovutusperiaatteet ratkaistaan Kuopiossa vasta asemakaavoituksen loppuvaiheissa. Neulaniemessä asemakaavoitus käynnistyy vasta, kun alueen rakentumisaikataulu on tarkentunut. Alueen asemakaavoitus tulee ajankohtaisemmaksi Savilahden rakennuttua. Alueen maapolitiikka tarkentuu asemakaavoituksen yhteydessä, jonka takia luovutusperiaatteita ei ole tarkoituksenmukaista kirjata kaava-asiakirjoihin.

Kuopion kaupungin alueella on tehty hiljaisten alueiden kartoitus syksyllä 2016, mikä on huomioitu kaavatyön yhteydessä ja selostuksessa kohdassa 6.3 Vertailu tavoitteisiin. Neulaniemen osayleiskaavaehdotuksen 500 hehtaarin alueesta kaavaehdotuksessa on jätetty 400 hehtaaria virkistysalueiksi, mikä mahdollistaa luonnon terveyshyödyistä nauttimisen edelleenkin kyseisellä alueella.

Kaavaehdotus pohjautuu maakuntakaavaan, jossa länsirannalle on esitetty laaja viheryhteystarve, joka ulottuu Vanuvuoresta aina Siilinjärvelle asti. Viheryhteystarpeella voidaan huomioida eri lajistojen liikkumis- ja leviämismahdollisuudet.

Vuonna 2016 tehty Hiljaisten alueiden selvityksestä lisätään kaavaselostuksen kohtaan Lähteet. Yleiskaavaratkaisua ei ole tarpeen muuttaa.

Yksityishenkilö E

Hyvä kaavoittaja,

kuten aiemmissakin kommentteissani haluan tuoda esiin kritiikini nyt esitettyä osayleiskaavaa kohtaan liittyen lähtökohtaisesti vaadittuun

riittävään viheryhteyteen Pohjois- Kallavedelle. Mikäli

kaava tullaan toteuttamaan nyt esitetyssä muodossa, viheryhteys Pohjois- Kallavedelle jää riittämättömäksi.

Erityisesti viherkäytävä "helmien" II ja III välissä ei kapeutensa vuoksi voi toimia sen enempää kasviston kuin eläinkunnankaan kannalta. Kerrostaloasutuksen haitat yltyvät paljon laajemmalle kuin sen välittömään pihapiiriin. Lisäksi Neulaniemen tien päivittäisliikenne (on naiivia kuvitella, että alueen asukkaat käyttäisivät vain polkupyörää tai julkista liikennettä) on uhka alueen eläinten k.o. viherkäytävän turvalliselle käytölle.

Näen ainoana mahdollisena vaihtoehtona tuon viheryhteyden turvaamiseksi Neulaniemen kärjen rakentamatta jättämisen (helmi nro 3).

Vastine 13 (Yksityishenkilö E)

Maakuntakaavassa osoitettu viheryhteys yhdistää Hiltulanlahden ja Neulaniemen kärjen saariston toisiinsa Kuopion kantakaupungin länsi- ja eteläpuolitse. Yhteyden tarkoitus on mahdollistaa eliölajien liikkuminen tällä alueella sijaitsevien tärkeiden suojelu- ja viheralueiden välillä. Yhteyden leveyttä ei ole määritetty. Kaavassa esitetty leveys riittää turvaamaan kaikkien Suomessa esiintyvien maanisäkkäiden liikkumisen ja kasviston leviämisen Neulaniemen kärjen kautta Pohjois-Kallaveden saaristoon tai toisaalta etelään Haminalahden ja Hiltulanlahden suuntaan.

Yleiskaavaratkaisua ei ole tarpeen muuttaa.

Yksityishenkilö F

MUISTUTUS

Tämä korjaus- ja täydennysversio (HL 22.3 §) korvaa määräaikana lähettämäni muistutuksen.

Sisällysluettelo

1. Tuhottaisiin keskeisen kaupunkialueen tärkein hiljainen virkistysalue.....	2
2. Kaavatyön perustelemattomat taustaoletukset eivät kannu	3
3. Kaavoituksen tulee turvata nykyasukkaiden olot.....	4
4. Ympäristöhaittoja on tarkasteltu vain näennäisesti	4
5. Alueidenkäytön hiljaisuustavoitteet laiminlyöty	5
5.1. Hiljaisten alueiden säädösperusta.....	5
5.2. Etenemisjärjestys on väärä: kaava-alueen hiljaisia osia ei kartoitettu ensin	5
5.3. Maakuntakaavan kartoitus ei ole kattava	6
5.4. Tärkeimpiä ovat taajamaliepeiden hiljaiset alueet	6
5.5. Kaavoittajan vastine vilisee kestäättömiä väitteitä.....	7
6. Rakennemalli VE1 valittiin jatkoon kestäättömin perustein	8
7. Rantaraitti-mallin (VE3) tieratkaisu olisi vähiten huono.....	8
7.1. Kaavaluonnoksessa on epärealistisia liikenneoletuksia	8
7.2. Neulamäen ja -niemen lähiöt yhdistettäköön vain kevyt- tai bussiväylin	9
8. Suojelualueiden ympärille leveämmät suojavyöhykkeet.....	9
9. Itäreunan yläne jätettävä virkistyskäyttöön	9
10. Vapaat rannat yhteiskäyttöön.....	9
11. Viinaniemen uimaranta säilytettävä, moottoriveneet pois.....	10
11.1. Rantanäkymiä ei saa runnella läjityksin ja täyttömain	10
12. Ei moottoriveneilyä muuallekaan Neulalahdella	10
13. Länsirannan uimapaikka vain 50 metrin päässä venesatamasta	11
14. Puijon maisema-alueen rajoja on vääristetty	11
14.1. Maiseman todellinen ulottuvuus länteen	12
15. Satulanotkoon aiotun sillan mittasuhteet näkyviin.....	12
15.1. Kaavoittaja johti yleisöä taas harhaan	13

Kaava-alueen asukkaana pyydän kiinnittämään kaavaehdotuksessa huomiota seuraaviin.

1. Tuhottaisiin keskeisen kaupunkialueen tärkein hiljainen virkistysalue

Mahdollisuus nauttia usein luonnonrauhasta on hyvinvoinnin lähteenä monille tärkeimpiä asuinpaikan ja ulkoilumiljöön valintaperusteita.

Jos Neulaniemi rakennetaan, menetetään Kuopion keskeisen kaupunkialueen viimeinen maateitse saavutettava laaja hiljainen lähiulkoilualue. Sen moni-ilmeisissä maastoissa ulkoilijat ovat voineet kaikkina vuodenaikoina iloita elvyttävästä luonnonrauhasta.

Kaavaselistuksen sivulla 34 väitetään todenvastaisesti, että "Neulaniemen alueelle jää edelleen runsaasti luonnonvaraista, hiljaista aluetta luonnossa liikkumiseen --".

⇒ Hiljaisia alueita ei Neulaniemeen jää, jos edes osa alueesta asutetaan:

Vaikka pinta-aloina tarkastellen kaava-alueelle jäisi verrattain runsaasti virkistysmetsiä, luonnonrauha menetettäisiin – sitä tosiasiaa alkoon kaavoittaja kaunistelko. Kuten arkikokemus kertoo ja akustiikan lait sanelevat, luonnonrauhan tuhoamiseen lähes koko kaava-alueelta riittää (säästä riippuen) muutamakin yksittäinen häiritsevän melun lähde: esim. viritelty moottoripyörä, äänekäs työkone, pahaääniset mopot, nk. junttibassot autoissa, revittelevä ajotapa yms. tavanomaiset häiriölähteet. Kaikilla asuinalueilla esiintyy kyseisiä häiriölähteitä. Ne ja lähiasutuksen myötä enentyvä laitton maastoajo (mopot, mönkijät, moottorikelkat) tuhoaisivat viimeisetkin luonnonrauhan saarekkeet.

⇒ Luonnonrauhan pysyvä tärveltyminen tulee kaavaselistuksessa avoimesti todeta.

Kaavoittajan vastineessa 20.3.2017 kuntalaisen mielipidettä on väännelty: "Väite lähivirkistysalueen tuhoutumisesta kaavan toteuduttua on liioiteltu." Mielipiteessä ei kirjoitettu "lähivirkistysalueen tuhoutumisesta", vaan hiljaisen virkistysalueen pysyvistä tärvelymisestä.

Vastineessaan yleiskaavoittaja johtaa kuopiolaisia muutoinkin harhaan ja osoittaa, ettei edes ole käynyt perehtymässä niihin maastoihin, joita koskevia väitteitään on tekaissut:

- Kaavoittajan falskia ja löperöä perustelukyhäilyä kuvastaa esimerkiksi vastineen 20.3.2017 lause, että "alue ei ole tällä hetkelläkään täysin vailla ihmistoiminnan ääniä loma-asutuksesta ja liikenteestä johtuen". Ei tietenkään ole, eikä ole väitettykään olevan. Äänimaisemat eroavat kuitenkin kuin yö ja päivä, jos verrataan pohjoisen Neulaniemen nykyistä miltei luonnonrauhan tilaa siihen melutilanteeseen, joka alueelle muodostuisi ~6000 asukkaan yhdyskunnasta.
- Vääristelyä on myös kaavoittajan toteamus, että "kaava-alue ja sen eteläpuolelle sijoittuva Kolmisoppi-Neulamäki Natura-alue huomioiden, Neulaniemeen jää runsaasti alueita -- myös hiljaiseen luonnossa liikkumiseen." Eikö kaavoitusinsinööri todellakaan ole perehtynyt suunnittelualueeseensa sen vertaa – vai eikö vain halua paljastaa tosiasioita –, että likimain Tervaruukin tasalle asti moottoritien liikennemelu kantautuu suhteellisen selvästi, useimpina vuoden päivinä?

Äänimaisemaltaan arvokkain eli miltei luonnonrauhan alue, jota kaavoittaja on nyt tuhoamassa, alkaa etelä-pohjoissuunnassa vasta noin Tervaruukin tasalta.

Kolmisopen lähimetsissä sen sijaan moottoritien ja Kolmisopentien melu kuuluu yleensä niin voimakkaana (pl. epätavanomaiset säätilanteet), että hiljaisuudesta ei useimmiten voida puhua.

⇒ Kehotan yleiskaavoittajaa käymään huolellisesti tutustumassa kaava-alueeseen ja sen (ääni)ympäristöihin – eri sääoloissa ja kaikkina vuodenaikoina –, jottei tulisi enää sepittäneeksi kuntalaisille mitä sattuu.

Vastine 14 (Yksityishenkilö F) osa 1

Alustavan tarkastelun perusteella liikenteen meluarvot eivät ylitä valtioneuvoston virkistysalueille antamia ohjearvoja (päiväohjearvo 45 dB, yöohjearvo 40 dB). Tätä näkökulmaa vahvistaa 2017 tehty Kuopion ja Siilinjärven meluselvitys vuosille 2017 ja 2035- raportin meluselvitys, jossa tarkasteltiin tie- ja raideliikenteen meluja sekä teollisuuden aiheuttamaa melua. Alueella tulee säilymään runsaasti virkistysalueita, jotka alittavat valtioneuvoston antamat ohjearvot virkistysalueille. Melun lisätarkastelut tehdään yksityiskohtaisemman suunnittelun yhteydessä.

Virkistysalueen saavutettavuus paranee pääkatuyhteyden toteuduttua kaavan myötä.

Muistutuksessa mainittu väite ja jäljemmässä mainittu pyyntö lisätä vaikutuksien arviointiin luonnonrauhan menettäminen Neulaniemessä (katso muistutus 14 osa 4), eivät aiheuta muutoksia kaavakarttaan. Selostukseen kohtaan 6.2 Vaikutusten arviointi lisätään kohta ”Asuinalueiden lähettyillä oleville virkistysalueille voi kantautua asumisen ääniä.”

Yleiskaavaratkaisua ei ole tarpeen muuttaa.

3 / 13

2. Kaavatvön perustelemattomat taustaoletukset eivät kannaa

Kaavatyo tukeutuu useisiin ääneenlausumattomiin taustaoletuksiin, jotka ovat pääteltävissä mm. kaava-alueen sijainnista ja asutuksen mitoituksista:

- a) Oletus, että väkiluvun kasvattaminen on pelkästään myönteinen asia – huolimatta lukuisista varjopuolista, joita laajenevissa kaupungeissa yleismaailmallisesti esiintyy.
- b) Oletus, että Kuopion asukasluku tulee kasvamaan erittäin voimakkaasti yli vuosikymmenen ajan, huolimatta alati heikkenevästä talous- ja työllisyystilanteesta. Kauas tulevaisuuteen voi realistisesti ennakoita vain pahenevaa kansantalouden kurjistumiskehitystä, mikä johtuu kansallisesti ratkaisemattomista väestörakenne-, työttömyys-, rahoitusvaje-, velkaantumis- ym. perusongelmista.
- c) Oletus, että haviteltu väestönkasvu olisi mielekästä kohdentaa kanta-Kuopion keskeiselle kaupunkialueelle – eikä tasapainoisemmin jaotellen myös esim. liitoskuntakeskuksiin.
- d) Oletus, että Kuopion realistisesti ennakoitavaa lähivuosikymmenten kasvua ei voitaisi toteuttaa asuttamalla vain ne alueet, jotka jo ennestään ovat kaavoitettavina, taikka...
- e) ... täydennysrakentamalla kaupungin nykyisiä alueita.

Oletus ”a” on arvovalintakysymys, joka siksi jakaa mielipiteet ja kumoutuu monien mielestä alkuunsa. Kysymys on myös ympäristöllisestä epäoikeudenmukaisuudesta: kasvun hyödyt ja haitat jakautuvat hyvin epätasaisesti eri osallisille.

Oletus ”b” on huterana siinä tarkastelussa, että maailman-, valtion- ja kuntatalous ovat ajautuneet pitkäkestoiseen kriisiin ja monet aiempaa kaupunkikasvua pitkään turvanneet järjestelmät (mm. hyvinvointivaltio, rahoitusjärjestelmä, valtionavustukset, koulutus- ja T&K-investoinnit, euroalue, EU) ovat murentumassa. On ilmaantunut monenlaisia uusia ja suuria epävarmuustekijöitä, joilta Kuopion kaupunkisuunnittelijat näyttävät ummistaneen silmänsä.

Oletus "c" perustuu käsitykseen, että vielä 10–30 vuoden päästäkin työpaikkojen alueellinen jakauma ja työmatkaliikenteen tarpeet olisivat samantapaisia kuin nykyisin, vaikka tieto-tekniikka ja automaatio (mm. etätyö ja robotiikka) muokkaavat näitä tekijöitä kiihtyvästi.

Oletus "d" vaappuu siinä valossa, että kaavoitettavia tai rakennettavia asuinalueita on perus-Kuopiossa jo tuhansille (mm. Pihlajalaaksossa, Lehtoniemessä, Puijonlaaksossa, Julkulassa ja Hiltulanlahdessa). Lisäksi muistettakoon Kuopion kaavoituksen epärealistisuus: osoituksena tyhjiillään oleviksi taannoin raportoidut¹ yli 15 hehtaaria yritystiloja. Kaavoitusta on selvästi perustettu toiveajatuksiin ja suuruudenunelmiin.

Oletus "e" ei kestä, koska lyhytkin kierros kantakaupungissa paljastaa, että täydennys-rakentamisen mahdollisuuksia ei ole pontevasti hyödynnetty: virkistys- ja luontoarvoiltaan vähäarvoisia joutomaatilkkuja näkyy siellä täällä – valmiin yhdyskuntatekniikan äärellä. Kaupunkisuunnittelu on ollut roiskivaa ja lyhytnäköistä.

⇒ Yllä luetellut tosiasialliset taustaoletukset a–e on kriittisesti ja uskottavasti perusteltava kaavaselostuksessa.

⇒ Jos ja kun vakuuttavia perusteluja ei pystytä esittämään, on vastaavasti korjattava kaavatyön lähtöoletuksia, tavoitteita, mitoitus- ja aikataulutusta.

Kaavoittajan vastineessa 20.3.2017 vedotaan kestävästi kaupungin väestöennusteisiin (so. -tavoitteisiin). Väestötavoitteiden valmistelusta on pitkään vastannut yleiskaavajohtaja, joka on saanut kaupungin ylimitoitetusta kasvattamisesta erityistä urakehityshyötyä, yleisen

---

¹ Ks. Savon Sanomien kolmospääkirjoitukset 18.3.2014 "16 hehtaaria tiloja tarjolla" ja 1.4.2014 "Lisää vapaata liketilaa".

edun kustannuksella. Kuopion väestötavoiteraporteista on helppo todeta, että ne väestötavoitteet eivät ole neutraaleja, objektiivisia väestöennusteita, vaan vahvasti toiveisiin nojaavia, huonoon (so. ympäristölle ja taloudelle kestävämpään) harkintaan perustuvia kasvutavoitteita. – Sama pätee Kuopion strategiaan.

Vastine 14 (Yksityishenkilö F) osa 2

Kaavatyö ottaa huomioon valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet sekä Kuopion kaupungin strategian ja edistää niiden toteuttamista. Kaavaselostuksen kohdassa 6.3 Vertailu tavoitteisiin on vertailtu eri tavoitteiden, kuten valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden sekä Kuopion kaupungin strategian toteutumista kaavassa.

Oletus a: Väestönkasvun tavoittelu on Kuopion kaupungin strategian "Kasvavan Kuopion" mukaista ja strategisessa maankäytössä tulee varautua strategian mukaisesti uusien asuinalueiden tarpeeseen tulevaisuudessa.

Oletus b: Väestön muuttoliike on viime vuosina kohdentunut kasvukeskuksiin, Kuopio yhtenä keskuksena. Maankäytön suunnittelulla pyritään vastaamaan niin väestönkasvun paineeseen kuin kunnan strategian tavoitteisiin kaavoittamalla uusia alueita. Vaikka väestönkasvussa tapahtuisi muutoksia, tulee asuinalueita kaavoittaa myös reserviin, jotka rakentuvat kysynnän mukaan.

Oletus c: Reunaosia kehitetään Kuopiossa yleiskaavan keinoin esimerkiksi vuoden 2018 kaavoitusohjelmassa olevilla Syvännimen sekä Nilsin keskustan osayleiskaavoilla. Neulaniemen osayleiskaava toteuttaa Kuopion kaupungin maankäytön strategiaa.

Oletus d: Muistutuksessa mainitut alueet ovat suurilta osin rakentuneet ja niiden alueiden tonttireservi on jo lähes käytetty, eikä näille alueille voida enää esittää rakentamista samassa määrin kuin uusille alueille.

Oletus e: Kuopion alueella täydennysrakentamista tehdään uusien alueiden kanssa rinnakkain. Kuopion kaupungin strategiassa painotetaan väestönkasvua. Täydennysrakentamisen keinoin ei yksistään pystytä tulevaisuudessa vastaamaan asuinrakentamisen tonttikysyntään keskeisellä kaupunkialueella. Neulaniemen alueet tulevat rakentumaan kysynnän mukaan.

Neulaniemen osayleiskaava toteuttaa Kuopion kaupungin strategian ja valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukainen.

Yleiskaavaratkaisua ei ole tarpeen muuttaa.

3. **Kaavoituksen tulee turvata nykyasukkaiden olot**

Kaavan ympäristöhaittoja tarkasteltessa pidettäköön mielessä, että kuntien maankäytön tulee aina olla **ennakoitavaa** ja **nykyasukkaiden oloja turvaavaa**. Rauhallisten ulkoilumaastojen läheisyys on ollut ratkaiseva asuinpaikan valintakriteeri mm. suurelle osalle Neulamäen asukkaita.

⇒ Nykyisessä yleiskaavassa² **virkestysalueiksi** osoitettujen alueiden käyttötarkoitusta ei siksi saa muuttaa siten, että nykyasukkaiden elinympäristö **merkittävästi heikentyy** (ks. osio 7).

Kaavoittajan vastineen 20.3.2017 mukaan mielipiteessäni ”ei ole esitetty mitään sellaista perustetta, jolla osoitettaisiin Neulamäen elinympäristön niin merkittävä heikkeneminen, että kaavaluonnoksessa esitetystä rakentamisesta tulisi luopua”. Kehotan viranhaltijoita tekemään muutamia **tutustumisretkiä** Neulamäentien äänimaisemaan: esim. mikroautoradan paikoille, maaliskuun lopulla (ts. nastarengaskaudella), klo 17:n aikaan.

⇒ Kyseisen ”aistinautinnon” sekä sen tiedon valossa, että Neulamäessä on vain ~5000 asukasta, kehotan pohtimaan, millä tavoin Neulaniemen 6000 asukkaasta aiheutuva autoliikenteen lisäys vaikuttaisi Neulaniemen ja -mäen äänimaisemiin ja muihinkin luontoarvoihin.

Vastine 14 (Yksityishenkilö F) osa 3

Alueelle jää rakentamisesta huolimatta noin 400 ha virkestysalueita, jotka tarjoavat rauhallisia ulkoilumaastoja. Alueen rakentamisen myötä äänimaisema voi muuttua Neulaniemen itäosassa paikallisesti, mutta Neulaniemen länsiosaan jää rakentamisesta huolimatta rauhallisia ulkoilumaastoja.

Kasvavan kaupungin alueella tai läheisyydessä asuessa ei voida olettaa, että asuinympäristö säilyy samanlaisena tulevaisuudessa. Neulaniemeen ollaan suunnittelemassa asuinalueita, joten tuleva maankäyttö ei poikkea nykyisestä Neulamäen asuinalueen maankäytöstä. Mielipiteessä ei ole esitetty mitään sellaista perustetta, jolla osoitettaisiin Neulamäen elinympäristön niin merkittävä heikkeneminen, että kaavaluonnoksessa esitetystä rakentamisesta tulisi luopua.

Yleiskaavaratkaisua ei ole tarpeen muuttaa.

4. Ympäristöhaittoja on tarkasteltu vain näennäisesti

Kaavaselostuksessa (kpl 6.2 *Vaikutusten arviointi*) on kaavan ympäristöhaittoja tarkasteltu vain näennäisesti: ylimalkaisin viittauksin ja puolueellisesti kaunistellen. Osa haitoista on kokonaan sivuutettu.

⇒ Odotettavissa olevat haitat tulee selostuksessa todeta ja luonnehtia paljon **tarkemmin ja realistisemmin**. Selkokielisesti tulee todeta ja kuvailla etenkin:

- **luonnonrauhan** pysyvä menettäminen Neulaniemessä (ks. osiot 1 ja 5)
- uudesta **liikenteestä aiheutuvat haitat** Neulamäen asukkaille (ks. osiot 3 ja 7)
- suojelualueisiin kohdistuva **kulutus** (ks. osio 8)
- Viinaniemen **uimarannan** tuhoaminen (ks. osio 11)
- rantaviivan runteleminen **täyttömaain** (ks. osio 11.1)
- **moottorivenemelun** tuntuva lisääntyminen (ks. osio 12)
- Puijon arvokkaan **maisema-alueen** ruhjominen (ks. osio 14).

Myös vastineessaan 20.3.2017 kaavoittaja sivuuttaa ilmeiset haitat erittäin niukkasanaisesti.

Luonnosvaiheen selostukseen nähden ei ehdotusvaiheen kaavaselostuksessa ole haittojen tarkastelua laajennettu lainkaan.

---

² Keskeisen kaupunkialueen yleiskaava sai lainvoiman v. 2002.

Vastine 14 (Yksityishenkilö F) osa 4

Muistutuksessa esitetty pyyntö lisätä vaikutuksien arviointiin luonnonrauhan menettäminen Neulaniemessä, katso muistutuksen vastine 14 osa 1.

Muistutuksessa esitetty pyyntö lisätä vaikutuksien arviointiin uuden liikenteen aiheuttamat haitat Neulamäen asukkaille, katso muistutuksen vastine 14 osa 7.

Muistutuksessa esitetty pyyntö lisätä vaikutuksien arviointiin Viinaniemen uimarannan ”tuhoamien” katso muistutuksen vastine 14 osa 11.

Muistutuksessa esitetty pyyntö lisätä vaikutuksien arviointiin rantaviivan ”runteleminen” täyttömain, katso muistutuksen vastine 14 osa 11.

Muistutuksessa esitetty pyyntö lisätä vaikutuksien arviointiin moottorivenemelun lisääntyminen, katso muistutuksen vastine 14 osa 12.

Muistutuksessa esitetty pyyntö lisätä vaikutuksien arviointiin Puijon maisema-alueen ”ruhjominen”, katso muistutuksen vastine 14 osa 14.

Vaikutusten arviointia täydennetään asumisen äänen kantautumisen sekä vesialueen käytön lisääntymisen osilta. Esitettyjä ympäristöhaittoja on tarkasteltu suunnittelutasoon nähden riittävästi.

Yleiskaavaratkaisua ei ole tarpeen muuttaa.

5 / 13

5. Alueidenkäytön hiljaisuustavoitteet laiminlyöty

Neulaniemi on pääosin virkistyskäyttöön osoitettua, hiljaista metsäaluetta (ks. osio 1). Ympäristömelun vaikutuksiin perehtyneenä totean, että Neulaniemeen sisältyy Kuopion keskustan helppopääsyisistä lähivirkistysalueista kiistatta laajin hiljainen alue.

- Vertailukohtana esim. Puijo on vilkasliikenteisten teiden saartama, joten **liikennemelu pilaa Puijoa** laajalti. Neulaniemessä vain itäreunalla on vähäliikenteinen autotie, sekin pitkälti itärinteen muodostaman meluesteen takana.
- Useissa sääoloissa (esim. länsi- tai pohjoistuulella) valtaosalla kaava-alueesta vallitsee lähes täydellinen **luonnonrauha**.

Tässä asetelmassa **usea säädös velvoittaa** kaavoittajaa ryhtymään **toimenpiteisiin** Neulaniemen **hiljaisuuden toteamiseksi** (→ kartoitus) ja **säilyttämiseksi** (ks. osiot 5.1–5.4).

- ⇒ Kuopion **yleiskaavoittaja rikkoo** kyseisiä säädöksiä, etenkin valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita (VAT) ja siksi myös MRL 24.2 §:ää, koska ei ole ryhtynyt edes kartoittamaan – saati säilyttämään – Neulaniemen hiljaisuusarvoa.

5.1. Hiljaisten alueiden säädöspерusta

Usea säädös velvoittaa viranomaisia **kartoittamaan** tai **säilyttämään** hiljaisia alueita:

- A) **Ympäristömeludirektiivissä** (2002/49/EY) määriteltäisiin meluntorjunnan toimintasuunnitelmiin tulee sisällyttää **hiljaisten alueiden säilyttämiseen** tähtäävät toimenpiteet.
- B) **Valtioneuvoston periaatepäätös meluntorjunnasta** (2006) edellyttää alueidenkäyttöä ja liikennettä suunniteltaessa huolehtimaan siitä, että **hiljaisia alueita säilyy** luonnon virkistyskäytön ja matkailun tarpeisiin, ja että **asutuksen lähellä on riittävän hiljaisia lähivirkistykseen** sopivia alueita.
- C) Tarkistettujen **valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden** (TVAT, 1.3.2009) mukaan alueiden käytössä **edistetään [virkistyskäyttöön osoitettujen] hiljaisten alueiden säilymistä**.
- D) Myös Kuopion seudun **maakuntakaava** (MKK, 3.7.2008) tulee ottaa huomioon, ohjeena laadittaessa yleiskaavaa. Hiljaisista alueista MKK-selostus ohjeistaa: ”**Aluevarauksilla pyritään turvaamaan alueiden säilyminen hiljaisena** siten, että alueella voidaan nauttia luonnosta ja luonnon äänistä ilman ihmistoiminnasta syntyvää melua.”

Kuopion **yleiskaavoituksessa ei ole noudatettu hiljaisia alueita koskevia säädöksiä** (B- ja C-kohtia; D:n osalta ks. osiot 5.3–5.4), koska taajamien hiljaisia lähivirkistysalueita ei ole yritettykään kartoittaa – saati osoittaa kaavoissa mihinkään.

5.2. Etenemisjärjestys on väärä: kaava-alueen hiljaisia osia ei kartoitettu ensin

Hiljaisten alueiden säilyttämiseksi ne tulee ensin paikallistaa (kartoittaa). Yleiskaavoittajaa kartoitukseen velvoittavat etenkin VNpp meluntorjunnasta ja TVAT (ks. osio 5.1).

- Muista kunnista hiljaisten alueiden kartoituksia ovat tehneet **ainakin Helsinki, Espoo, Vantaa, Tampere, Turku, Lahti, Oulu, Jyväskylä, Hämeenlinna, Hyvinkää, Ylöjärvi, Kotka ja Kouvola**.

Neulaniemen kaavatyössä on edetty **väärässä järjestyksessä**, koska taustaselvityksistä (kaavaselostuksen kpl 2) puuttuu yksi tärkeimpiä: paikallisten hiljaisten alueiden kartoitus.

Kysymys on kaavoittajan **tietoisesta laiminlyönnistä**: onhan Neulaniemen ulkoilumetsien hiljaisuutta kuntalaisten taholta **korostettu** jo kaavatyön alussa (esim. OAS-mielipiteessäni

6 / 13

29.1.2013) ja sittemmin kuntalaisaloitteessa *Säilytetään Neulaniemi virkistyskäytössä* sekä mm. mielipiteessäni rakennemalleista.

Kuopion kantakaupungin hiljaiset lähivirkistysalueet hupenevat kaavoituksen vuoksi nopeasti. Siitäkin syystä on korkea aika kartoittaa ainakin Neulaniemi.

⇒ Kaavaselvityksiin tulee **lisätä** hiljaisten alueiden paikalliskartoitus 1) **nykytilanteessa** sekä 2) **kaavan mukaisissa äänioloissa**.

Huom. Kartoitus on tehtävä **realistisin lähtöoletuksin**, riittävän **yksityiskohtaisessa** mittakaavassa ja muutoinkin **ammattitaitoisesti** (mm. sääoloilla ja maastonmuodoilla on suuri merkitys). – *Hiljaisten* alueiden kartoitusta ei pidä sekoittaa *meluselvityksiin*.

5.3. Maakuntakaavan kartoitus ei ole kattava

Yleiskaavajohtaja ilmaisi rakennemallien yleisötilaisuudessa 4.5.2015 **harhakäsityksensä**, että Kuopion hiljaisia alueita olisivat vain maakuntakaavassa hiljaisiksi määritellyt alueet. Hiljaisia alueita ovat luonnollisesti kaikki alueet, joilla on pääsääntöisesti hiljaista – kuten Neulaniemen kaava-alueella. Se, että jotakin aluetta ei ole vielä määritelty hiljaiseksi jonkin virallistahon selvityksessä, ei tee hiljaisesta alueesta meluisaa. Eihän suuressa osassa Suomea ole hiljaisia alueita edes ehditty vielä kartoittaa.

Lisäksi hiljaisten alueiden määritelmät ja kartoitusmenetelmät vaihtelevat kattavuudeltaan ja luotettavuudeltaan. Esim. Kuopion seudun maakuntakaavaan³ on vain poimittu kartta-tarkastelun perusteella potentiaalisesti hiljaisista alueista muutama näennäisesti varmin tapaus. Kattavuuteen ei pyritty, vaan käytettiin **karkeaa poissulkumenetelmää** (ks. MKK-selostuksen s. 97), jossa rajattiin pois mm. kaikki alle 5 km:n säteellä taajamista sijaitsevat alueet, samoin kaikki alle 1 km²:n laajuiset ehkä hiljaiset alueet. MKK:n puskurivyöhykemenetelmä antaakin pessimistisiä tuloksia Kuopion kaltaisille alueille, joilla on voimakkaat **maastonmuodot**: metsäisten kumpujen ja selänteiden katveeseen voi syntyä hiljaisia saarekkeita, lähistön melulähteistä huolimatta.

⇒ Vaikka MKK:ssa on osoitettu 4 hiljaista aluetta, **kartoitus on alustava ja kesken**.

Kuten MKK-selostuksen sivulla 96 todetaan, ”-- **taajamissa sijaitsevia hiljaisia alueita on tarkoituksenmukaisempaa tarkastella yleis- ja asemakaavatasolla**”.

⇒ MKK:n laatijoiden arvion mukaan hiljaisia alueita löytyy siten myös mainittujen poissulkualueiden sisältä – ts. alle 1 km²:n saarekkeina tai 5 km:n säteellä taajamista.

⇒ Kartoitusta on siten syytä **jatkaa ja tarkentaa** uudella, Neulaniemeen kohdistuvalla yksityiskohtaisella ja luotettavalla selvityksellä.

5.4. Tärkeimpiä ovat taajamaliepeiden hiljaiset alueet

Nimenomaan **taajamien lähellä** sijaitsevat hiljaiset alueet (joita MKK:ssa ei tarkasteltu) ovat yleiselle virkistyskäytölle **tärkeimpiä**. Kuten MKK-selostuksen sivun 99 kartasta havaitaan, maakuntakaavaan määritellyille hiljaisille alueille on Kuopion kauppatorilta linnuntietä vähintään ~15 km. Tieverkostoa myöten matkaa tulee vähintään ~25 km. Taajamaväestön lähivirkistykseen ne eivät siten sovellu. Keskeiselle kaupunkialueelle tai sen tuntumaan sijoittuvien hiljaisten virkistysalueiden paikallistamiselle ja vaalimiselle on siten erityisen suuri tarve (ks. osio 5.1).

³ Pohjois-Savon liiton julkaisu A:44. Pohjois-Savon liitto, Kuopio 2008.

5.5. Kaavoittajan vastine vilisee kestäättömiä väitteitä

Vastineessaan 20.3.2017 kaavoittaja ei edes yritä suhtautua Neulaniemen hiljaisten alueiden arvoon ja säilyttämistarpeeseen arkijärjen näkökohdin ja tavallisen luontokävijän mukaisin odotuksin, vaan tarkastelee ilmiötä lakimiehen ja rakennusteollisuuden asentein:

Vastineessaan kaavoittaja järjestelmällisesti väistelee sitä ilmeistä tosiasiaa, että asuttaminen tarvelisi nimenomaan luonnonrauhan kannalta Neulaniemen parhaat alueet (ts. kaava-alueen pohjois-, keski- ja länsiosat). Yhtä hiljaisia alueita ei löydy lainkaan esim. Vuorilammen–Vuorikallion maastoista, jotka ovat jo aikaa sitten moottoritiemelulle enemmän tai vähemmän menetettyjä alueita.

Vastineessaan 20.3.2017 kaavoittaja vääristelee väittein, että "[Neulaniemen] rakentamisesta huolimatta Neulamäen alueen länsiosaan jää huomattavan suuri hiljaiseksi luonnonalueeksi luokitettava alue" ja että "Neulaniemen länsiosiin jää runsaasti rakentamatonta metsää, jossa luonnonäänet ovat pääasiallinen äänilähde kaavan mukaisen rakentamisenkin toteuduttua".

- Neulamäen asuinalueen länsipuolella (so. Vuorikallion–Vuorilammen maastoissa) ei ole mainittavaa "hiljaiseksi luonnonalueeksi luokitettavaa" aluetta, koska moottoritien melu tarvelee siellä äänimaisemaa useimpina vuodenaikoina.
- Rakentamisen jälkeen ei myöskään pohjoisemmas "Neulaniemen länsiosiin jää runsaasti rakentamatonta metsää, jossa luonnonäänet ovat pääasiallinen äänilähde", vaan alituinen moottorimelu kantautuisi niemen itäpuoliskoon asutettavilta alueilta niemen koko länsipuoliskoonkin.

Vastineessaan kaavoittaja vääristelee Neulaniemen nykyistä äänimaisemaa väittämällä, että se sijoittuisi raportissa "Hiljaisuuden keitaat Satakunnassa" käytetyn luokituksen meluisimpaan luokkaan ("kaupunkimaiset hiljaiset alueet"). Monivuotisten kokemusteni mukaan suuri osa kaava-alueesta sijoittuu em. raportin hiljaisempaan luokkaan "maaseutumaiset hiljaiset alueet". Niillä luonnon äänet vallitsevat äänimaisemaa; ihmistoiminnasta aiheutuvia ääniä kuuluu, mutta ne ovat vaimeita ja ajoittaisia.

- Em. raportin mukaan maaseutumaisilla alueilla kauempaa pääliikenneväylien tai teollisuuden aiheuttaman taustakohinan tulisi olla äänitasoltaan alle 35–40 dB. Tämäkin kriteeri täsmää suurella osalla kaava-alueita eri vuodenaikoina tekemiini havaintoihin (so. melumittauksiini tai kuulonvaraisiin arvioihini melutasoista).

Kaavoittajan vastineessa 20.3.2017 väitetään myös, että "-- hiljaisilla alueilla ei ole virallista statusta Suomen lainsäädännössä". Väite on todenvastainen, koska hiljaisten alueiden säilyttämiseen veloitetaan TVATeissa, jotka pohjautuvat suoraan lainsäädäntöömme (MRL 22–24 §).

Asiallisesti väärä on myös vastineen väite, että valtakunnalliset maankäytön ja meluntorjunnan ohjelmat eivät "sellaisenaan ole kuntaa -- koskevia velvoitteita". Jos kyseiset ohjelmat eivät velvoittaisi kuntaa, minkä vuoksi niitä olisi ryhdytty laatimaan? Niitä on tarkoitettu noudatettavan kunnassa kuin kunnassa. Ei-velvoittavina ne jäisivät hyödyttömiksi.

Lisäksi kaavoittajan vastineessa vedotaan kestäättömiä Pohjois-Savon liiton lausuntoon ja maakuntakaavaan. Lausunto on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, koska liitossa maankäytön suunnittelua johtaa [REDACTED] (suunnittelujohtaja) eikä lausunnossa ole edes mainittu sitä esteellisyysperustetta, että [REDACTED] on kesäasunto Neulaniemen länsirannalla.

- Huom. [REDACTED] on antanut samantyyppisen lausunnon mm. Savilahden OYK-ehdotuksesta (18.6.2013), joten mitä todennäköisimmin hän on osallistunut myös Neulaniemen OYK-luonnoksesta annetun lausunnon laatimiseen.

Vastaavin perustein myös maakuntakaava on syntynyt virheellisessä järjestyksessä siltä osin kuin suunnittelujohtaja [REDACTED] on kesäasunnon vuoksi esteellisenä osallistunut maakuntakaavan laatimiseen Neulaniemenkin alueelle.

⇒ Maakuntakaavan Neulaniemeä koskevilla sisällöillä ei siksi voida kestävästi oikeuttaa Neulaniemen osayleiskaavaratkaisuja.

Mitä tarkoittaa kaavoittajan vastineessa 20.3.2017 kieliopillisestikin nyrjähtänyt lause ”Alueen hiljaisia alueita ei tarvetta esitetyille hiljaisten alueiden kartoitukselle”?

Vastine 14 (Yksityishenkilö F) osa 5

Kuopion kaupunki on tehnyt keskeisen kaupunkialueen hiljaisten alueiden kartoituksen vuonna 2016. Sen mukaan Kuopion keskeiseltä kaupunkialueelta hiljaisia alueita löytyy lähes jokaisesta kaupunginosasta ja niiden saavutettavuus on pääosin hyvä. Hiljaisten alueiden kartoituksen yhteydessä on selvitetty Kolmisoppi- Neulamäen alueen keskiäänitasoja. Neulaniemi on kartoitettu tässä yhteydessä.

Kolmisoppi-Neulamäen –alue sijoittuu Kuopion keskeiselle kaupunkialueelle ja se luokitetaan taajamassa sijaitseväksi hiljaiseksi luonnonalueeksi, kuten Puijon harjannekin ja Vanuvuoren alue. Aluetta ei sijaintinsa ja osin myöskään ääniympäristön ominaisuuksien vuoksi voi luokitella varsinaiseksi hiljaiseksi luonnonalueeksi, vaikkakin alueen länsiosissa, joka tulee säilymään rakentamisen ulkopuolella, on myös hiljaisen luonnonalueen piirteitä. Selvityksen mukaan tieliikenteen aiheuttamaa taustajälyä on kuultavissa paikasta ja sääolosuhteesta riippuen koko Neulaniemen alueella. Kolmisoppi- Neulamäen alueen mitatuista paikoista hiljaisimmat alueet ovat Neulaniemen kaava-alueen ulkopuolella Vuorilammen alueella. Selvityksessä on otettu kantaa myös Neulaniemen itäosan rakentumiseen. Rakentuva alue on noin yksi kolmasosa Kolmisoppi-Neulamäen hiljaisesta luonnonalueesta. Yleiskaavan mittakaavassa selvityksen tarkastelutarkkuus on riittävä.

Johtopäätöksenä selvityksestä voidaan todeta, että alueen rakentamisesta huolimatta Neulamäen alueen länsiosaan jää huomattavan suuri hiljaiseksi luonnonalueeksi luokitettava alue, joka on pinta-alaltaan suurempi kuin esimerkiksi Puijon selänne. Neulaniemen rakentaminen osayleiskaavan mukaisesti ei uhkaa Kuopion hiljaisten alueiden säilymistä yleisellä tasolla, eikä myöskään Kolmisoppi-Neulamäki-alueen hiljaisen alueen säilymistä keskeisiltä osilta. Neulamäen alueella hiljaisten alueiden saavutettavuus alueen asukkaille tulee edelleen pysymään hyvänä. Kuopion kaupungin alueella sijaitsee myös hiljaisia asuinalueita, joten hiljaiset alueet eivät ole sama asia kuin rakentumattomat alueet.

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2002/49/EY (ns. END-direktiivi) säädetään, että EU:n jäsenvaltioiden on laadittava toimintasuunnitelmat, joissa kerrotaan melun ja sen haitallisten vaikutusten hallintaan ja tarvittaessa vähentämiseen tähtäävät toimenpiteet niiden alueilla. END-direktiivi on implementoitu Ympäristönsuojelulakiin (527/2014), ja sen perusteella meluselvitys ja meluntorjunnan toimintasuunnitelma on laadittava kaikissa yli 100 000 asukkaan

väestökeskittymistä, joita asukastiheytensä perusteella voidaan pitää kaupunkimaisina alueina. YSL 151§:ssä säädetään myös, että selvityksessä tulee kuvata nykyiset hiljaisten alueet ja näillä melun lisääntymistä ehkäisevät toimenpiteet. Myös Valtioneuvoston asetus Euroopan yhteisön edellyttämistä meluselvityksistä ja meluntorjunnan toimintasuunnitelmista (801/2004) määrittää, että toimintasuunnitelman tulee sisältää arvio hiljaisista alueista väestökeskittymissä (7 §).

Ympäristöministeriön linjauksen mukaisesti Kuopion kaupunki on laatinut EU:n ympäristömeludirektiivin mukaisen meluselvityksen vuonna 2017. Sen pohjalta laaditaan vuonna 2018 meluntorjunnan toimintasuunnitelma, jossa esitetään arvio hiljaisista alueista sekä väestökeskittymissä että maaseutualueilla, ja niitä koskevat linjaukset ja miten ko. alueet tullaan ottamaan jatkossa huomioon maankäytön suunnittelussa eri tasoilla.

Tarkastettujen valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteiden mukaan (TVAT 1.3.2009):
"Alueidenkäytöllä edistetään luonnon virkistyskäyttöä sekä luonto- ja kulttuurimatkailua parantamalla moninaiskäytön edellytyksiä. Suojelualueverkoston ja arvokkaiden maisema-alueiden ekologisesti kestävä hyödyntämistä edistetään virkistyskäytössä, matkailun tukialueina sekä niiden lähialueiden matkailun kehittämisessä suojelutavoitteita vaarantamatta. Alueidenkäytössä edistetään kyseiseen tarkoitukseen osoitettujen hiljaisten alueiden säilymistä." Neulaniemen osayleiskaava edistää luonnon virkistyskäyttöä parantamalla alueen saavutettavuutta. Tämän lisäksi suojelualueiden ja arvokkaiden maisema-alueiden ekologisesti kestävä hyödyntämistä edistetään parantamalla alueen virkistysreitistön laatua ja yhteyksiä. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet on otettu kaavaratkaisussa huomioon ja kaavaratkaisun vertailua valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteisiin, kuten hiljaisten alueiden säilyttämiseen, löytyy kaavaselostuksen kohdassa 6.3.1 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet.

Vaikka uudistetut valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet tulevat voimaan 1.4.2018, Neulaniemen osayleiskaava käsitellään 31.3.2018 asti voimassa olevien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (TVAT 1.3.2009) ja siirtymäaika säännön mukaisesti. Uudistetuissa valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteissa hiljaisia alueita ei ole nostettu esiin, mutta tavoitteiden mukaan melun aiheuttamia ympäristö- ja terveyshaittoja tulee ehkäistä. Neulaniemen osayleiskaavan yhteydessä tehdyn alustavan tarkastelun sekä Kuopin ja Siilinjärven meluselvitys vuosille 2017 ja 2035- raportin perusteella Neulaniemen kaava-alueella liikenteen meluarvot eivät ylitä valtioneuvoston virkistysalueille antamia ohjearvoja (päiväohjearvo 45 dB, yöohjearvo 40 dB). Alueella tulee säilymään runsaasti virkistysalueita, jotka alittavat valtioneuvoston antamat ohjearvot virkistysalueille ja runsaasti luonnonrauhaisia alueita esimerkiksi länsirannalle tai Telaniemeen. Melun lisätarkastelut tehdään yksityiskohtaisemman suunnittelun yhteydessä.

Maakuntakaavan selostuksen teksti: "Aluevarauksilla pyritään turvaamaan alueiden säilyminen hiljaisena siten, että alueella voidaan nauttia luonnosta ja luonnon äänistä ilman ihmistoiminnasta syntyvää melua" koskettaa niitä alueita, joilla on hiljaisten alueiden aluevarausmerkintä. Maakuntakaavassa alueelle ei ole esitetty hiljaisten alueiden merkintää.

Vaikka alue ei ole nytkään vailla täysin ihmistoiminnan ääniä, on mahdollista, että alueen äänimaisema muuttuu nykyisestä esimerkiksi asutuksen läheisyydessä. Tämä on huomioitu kohdassa 6.2 Vaikutusten arviointi.

Muistutuksessa mainittuun esteellinen henkilö ei ole osallistunut lausuntojen tai yleiskaavan laadintaan millään tavalla. Lausunnonantaja ei tee yleiskaavaan liittyviä päätöksiä.

Vuonna 2016 tehty Hiljaisten alueiden selvitys lisätään kaavaselostuksen kohtaan Lähteet.

Yleiskaavaratkaisua ei ole tarpeen muuttaa.

Yksityishenkilöiden nimiä on poistettu näkyvistä tietosuojasyistä.

6. Rakennemalli VE1 valittiin jatkoon kestävämmän perustein

Kaavoittajan vastineessa 20.3.2017 puolustellaan VE1:n valitsemista jatkosuunnitteluun kestävämmän näennäisperustein: ”Saatujen palautteiden pohjalta --”. Tosiasiassa palautteita saatiin rakennemalleista **vain ~20 kpl** ja niissä mielipiteet **hajautuivat** kunkin rakennemallin (VE1–VE3) tai rakentamisesta luopumisen kannalle. Lukumääräisesti niukoista ja keskenään suuresti eriävistä palautteista ei voida tehdä kestäviä valintaratkaisuja jonkin yksittäisen rakennemallin oikeuttamiseksi.

Vastine 14 (Yksityishenkilö F) osa 6

Kaupunginhallitus päätti 14.12.2015 hyväksyä rakennemallivaihtoehdoista VE1:n osayleiskaavaluonnoksen pohjaksi. Valinta rakennemalleista tehtiin sekä saatujen palautteen perusteella että kokonaisuutta tarkastellen. ”Vuoristo” (VE1) mukainen rakennemalli sopi parhaiten jatkosuunnittelun pohjaksi, sillä siinä toteutuu hyvin yhtenäinen virkistysalue Neulaniemen länsirannalla. Arvokkaat luontoalueet säästyvät pääsääntöisesti rakentamiselta ja rakentaminen voidaan osoittaa parhaiten siihen soveltuville alueille.

Yleiskaavaratkaisua ei ole tarpeen muuttaa.

7. Rantaraitti-mallin (VE3) tieratkaisu olisi vähiten huono

Liikennehaittojen minimoimiseksi ”**rantaraitti**”-mallin (VE3) tieratkaisu on ylivoimaisesti **paras**: Neulamäkeen ei aiheutuisi kauttakulkuautoilua.

Kaavaehdotuksen (ts. VE1-mallin) mukaisessa ratkaisussa sitä vastoin suuri osa Neulaniemen asukkaista autoilisi Neulamäen kautta töihin tai asioille (ks. osio 7.1). Myös koululais- ja päivähoitokuljetukset lisääisivät autoliikennettä lähiöiden välille.

⇒ VE1-malli tarkoittaisikin Neulamäkeen runsasta liikennehaittojen kasvua (melu, ilmanlaatu, onnettomuudet).

- Samalla **runneltaisiin ulkoilureitistön pääyhteys** Neulalahdelta Tervaruukille, Satulanotkon ylittävästä kokoojakadusta aiheutuvin melu- ja näkymähaitoin.

Huom. **VE3-malliin hahmoteltu kevytväylä Satulanotkon poikki** ei aiheuttaisi alueen ulkoilukäytölle melu- eikä sanottavaa maisemahaittaa. Väylä palvelisi samalla varayhteytenä autoliikenteelle (esim. onnettomuustilanteissa).

Kaavoittaja säilyttää vastineessaan 20.3.2017 vastuunsa kestävästä VE1-rakennemallin valintaratkaisustaan kaupunginhallitukselle. Vastuu on tietenkin yleiskaavoittajan, koska kh teki kyseisen päätöksensä 14.12.2015 yleiskaavajohtajan esityksen mukaisena.

7.1. Kaavaluonnoksessa on epärealistisia liikenneoletuksia

Kaavaselostuksen kpleissa 5.7 *Liikenne* ja 6.2 *Vaikutusten arviointi* on epärealistisesti oletettu, että Neulaniemen arvioidusta kokonaisliikenteestä (7900 ajon/vrk) **ainoastaan ~18 %** (eli 1400 ajon/vrk) kulkisi uutta tieyhteyttä **Neulamäen kautta** (ts. Satulanotkon yli Neulamäen itäharjanteelle ja liittyen Neulamäentiehen).

⇒ Yrittääkö kaavoittaja liikennemääriä aliarvioimalla vähätellä liikennehaittoja, joita kyseisestä tieyhteydestä aiheutuisi Neulamäen asukkaille?

Mainittu oletus liikennejakaumasta on **erittäin epäuskottava**: Neulaniemen eteläisimmälle lähiölohkolle sijoittuisi kaavakartan perusteella **vähintään kolmannes** uusista asukkaista eli ainakin 2000 asukasta. Heille lyhin yhteys esim. moottoriteliittymiin, Prismaan sekä Kolmisopen ja Haapaniemen suuntiin kulkisi **Neulamäen kautta**. Kauttakulkua Neulamäkeen lisääisivät myös neulaniemeläisten koululais- ja päivähoitokuljetukset.

9 / 13

- Huom. Neulaniemeläisten koulupalvelut (ehkä myös päivähoito-) hankittaisiin ainakin aluksi Neulamäestä, koska rahoitusnäkymät koulujen uudisrakentamiselle ovat kehnot.
- ⇒ Todennäköisimmin Neulamäen kautta kulkisi täten **vähintään kolmannes** Neulaniemen kokonaisliikenteestä, ts. vähintään ~2600 ajoneuvoa/vrk. Ehkä huomattavasti enemmänkin.

7.2. Neulamäen ja -niemen lähiöt yhdistettäköön vain kevyt- tai bussiväylin

Jos Neulaniemestä Neulamäkeen halutaan uusi tieyhteys, todetuin perustein tietyypiksi tulee jo yleiskaavassa määrätä **kevytliikenneväylä** tai enintään **bussikatu** (ajokielto henkilöautoille).

- Mainio esimerkki bussikadusta on **Särkilahden silta**. Bussikadun ansiosta kerrostalo-asutusta on voitu sijoittaa aivan kadun viereenkin, koska häiritsevää yksityisautoilua ei kadulla esiinny.

Bussiväylää koskeva ympäristövastuullinen ehdotukseni on kaavoittajan vastineessa 20.3.2017 **torjuttu, perusteluitta**.

Vastine 14 (Yksityishenkilö F) osa 7

Kaupunginhallitus päätti 14.12.2015 hyväksyä rakennemallivaihtoehdoista VE1:n osayleiskaavaluonnoksen pohjaksi. Valinta rakennemalleista tehtiin saatujen palautteen perusteella ja kokonaisuutta tarkastellen. VE1 mukainen rakennemalli sopi parhaiten jatkosuunnittelun pohjaksi, sillä siinä toteutuu hyvin yhtenäinen virkistysalue Neulaniemen länsirannalla. Rakennemallissa arvokkaat luontoalueet säästyvät ja rakentaminen voidaan osoittaa parhaiten siihen soveltuville alueille.

Neulaniementie Savilahden kautta on alueen pääyhteys. Liikennemäärät Neulamäen kautta kulkevalla reitillä tarkentuvat alueen yksityiskohtaisemman suunnittelun yhteydessä ja tehdyt arviot ovat yleiskaavan tasolla tarkkuudeltaan riittäviä.

Kaavaehdotuksessa on esitetty ulkoilureitti Neulalahdesta Tervaruukille Satulanotkon siltaratkaisusta huolimatta. Siltaratkaisu on välttämätön Neulamäen ja Neulaniemen välisen katuyhteyden mahdollistamiseksi, sillä Neulamäen palvelut täydentävät myös Neulaniemen palveluita. Yleiskaavassa esitetyllä katualueen leveydellä varaudutaan myös yksityisautoilun mahdollistamaan siltavaihtoehtoon yleiskaavan tarkkuustason vuoksi. Bussikatuvaltuuhtoehtoa voidaan tarkastella yksityiskohtaisemman suunnittelun yhteydessä.

Lisääntyvästä liikenteestä Neulamäen alueella lisätään selostuksen kohtaan 6.2 Vaikutusten arviointiin maininta ”Liikenne Neulamäen alueella lisääntyy hieman”. Kaavaselostuksen vaikutusten arviointiin lisätään myös maininta ”Vesialueen käyttö voi lisääntyä”.

Yleiskaavaratkaisua ei ole tarpeen muuttaa.

8. Suojelualueiden ympärille leveämmät suojavyöhykkeet

Rakentamista on osoitettu aivan **liian lähelle luonnonsuojelualueita**: Esim. *Tervaruukin korpi* jäisi vain ~40 metrin etäisyydelle lähimmästä asuinalueesta, vaikka *Tervaruukin korpi* -alueen suojelupäätöksessä on kielletty mm. ”alueen vesitalouteen epäedullisesti vaikuttavat toimenpiteet” sekä ”muut toimenpiteet, jotka saattavat muuttaa alueen luonnontilaa tai vaikuttaa epäedeullisesti kasvillisuuden ja eläimistön säilymiseen”.

On päivänselvä, että suojelualueiden herkkä **eliölajisto kärsisi asutuseräisestä kulutuksesta tuntuvasti** (esim. rakentamisjäte ja -pöly, oikopolut, maastoajo, roskaaminen), samoin kuin lähirakentamisen aiheuttamasta vesi- ja virtausolojen muuttumisesta.

⇒ Kunkin suojelualueen ympärille tulee jättää **yhäntään 100 metrin suojavyöhyke**, jo yleiskaavassa. Asemakaavoitukseen asiaa ei pidä lykätä. Lykkäminen olisi vain yleiskaavoittajan keino yritys väistää virittämänsä ilmeinen ongelma.

Vastine 14 (Yksityishenkilö F) osa 8

Muistutuksessa mainitut etäisyydet pienten suojelualueiden ja asuinrakentamisalueiden välillä on todettu tarkastelun jälkeen riittäväksi yleiskaavan mittakaavassa. Luontoarvot ovat yleiskaavassa huomioitu ja merkitty. Varsinaiset korttelialueiden rajaukset tarkentuvat yksityiskohtaisemman suunnittelun myötä. Yleiskaava ja sen liitteenä oleva selostus ohjaa yksityiskohtaisempaa suunnittelua, jossa luontoarvot myös huomioidaan.

Yleiskaavaratkaisua ei ole tarpeen muuttaa.

9. Itäreunan yläne jätettävä virkistyskäyttöön

Rakentamisen alle (AP-alueeksi) jäisi **Viinaniemen lounaispuolinen yläne**, joka on sekä avarine maisemineen että helppokulkuisine maapohjineen niemen parhaita osia ulkoilukäyttöön (esim. patikointi, marjastus, sienestys, polkujuoksu).

⇒ Erityisesti kyseinen alue tuleekin ehdottomasti **jättää virkistyskäyttöön**.

Kaavoittajan vastineessa 20.3.2017 väitetään räikeän todenvastaisesti, että ”yläne on kaavaluonnoksessa osoitettu virkistysalueeksi”. Tosiasiassa valtaosa Viinaniemen lounaispuoleisesta ylänteestä on kaavaluonnoksessa ja -ehdotuksessa merkitty AP-alueeksi eli rakentamiselle, kuten kaavakartoilta helposti nähdään.

Vastine 14 (Yksityishenkilö F) osa 9

Ylänteen itäreuna on kaavaluonnoksessa osoitettu virkistysalueeksi ja jyrkäne on merkitty arvokkaana luontokohteena luo –merkinnällä. Ylänteellä on rakentamiseen hyvin soveltuvaa aluetta ja se on osoitettu pientalovaltaiseksi asuntoalueeksi AP. Tarkempi rajaus ratkeaa yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.

Yleiskaavaratkaisua ei ole tarpeen muuttaa.

10. Vapaat rannat yhteiskäyttöön

Kaikki toistaiseksi **vapaat** (tai vuokrasopimuksista vapautuvat) **rannat** tulee ja kannattaa jättää yleiseen käyttöön. Rantaluonnolla ja -maisemilla on erityinen lisäarvo ulkoilulle ja hyötyliikkukselle (esim. työmatkat) ja siten **kansanterveydelle**. Metsäisten rantojen säilyttämistä on osallisten palautteissa toivottu (kaavasel. kpl 3.4.3). Kaavaluonnoksessa tavoite ei kuitenkaan toteudu, ainakaan itärannalla Hukanniemestä Viinaniemeen.

⇒ Vapa(utuv)at **rantavyöhykkeet** tulee jättää yleiseen käyttöön.

10 / 13

Rannan tuntumaan sopii ulkoilureitti, joka jo yleiskaavassa tulee määrätä rakennettavan mahdollisimman kevyesti: luonnonmuotoihin sovittaen ja luontoa säästäen.

Kaavoittaja vääristelee törkeästi vastineessaan 20.3.2017, että ”-- itärannalla on venevalkama-alueen (LV-2) molemmin puolin, valkama mukaan luettuna, **noin 700 metriä rakentamisesta vapaata** rantaa”. Kyseinen 700 metriä ei suinkaan olisi ”rakentamisesta vapaata”: LV-2-aluehan rakennettaisiin venesatamaksi ja sen eteläpuolinen ranta läjitettäisiin (eo-2). **Vapaaksi jäisi ainoastaan ~110 metrin** rantakaistale LV-2-alueen pohjoispuolella, runsasliikenteisen kokoojakadun vierustalla. Katuliikennemelun vuoksi em. 700 metrin rantaosuus ei miltei osin soveltuisi kunnolliseen virkistyskäyttöön.

Vastine 14 (Yksityishenkilö F) osa 10

Itärannalle sekä Hukanniemeen on osoitettu rakentamisalueita ulottuen rantaan saakka. Näiden alueiden rakentaminen ratkaistaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Tarkemmassa suunnittelussa myös näille ranta-alueille voidaan osoittaa virkistysalueita, joiden lisäksi virkistysreitistöä.

Suuri osa Neulaniemen osayleiskaavan ranta-alueesta on jätetty vapaaksi rakentamisesta. Pienen Neulalahden pohjukasta Neulaniemen kärjen venevalkama-alueelle (LV-1) on asemakaavoitettavan asuinalueen edustalla huomattavasti virkistyskäyttöön tarkoitettua rantaa. Lisäksi alueen itärannalla on myös venevalkama-alueen (LV-2) molemmin puolin, valkama mukaan luettuna, huomattavasti rakentamisesta vapaata rantaa.

Yleiskaavaratkaisua ei ole tarpeen muuttaa, sillä rantojen rakentuminen ratkaistaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.

11. Viinaniemen uimaranta säilytettävä, moottoriveneet pois

Maalaisjärjen ja ympäristövastuun riemuvoitoksi ei voida luonnehtia sitä kaavoittajan **päähänpiستoa**, että Viinaniemen rauhallinen uimaranta (jonka vierellä melojien taukopaikka) muutettaisiin **venesatamaksi** (kaavamerkintä LV-2). Suunnitelma tarkoittaisi paitsi uimarien häätämistä myös runsaasti **moottorivenemelua** ennestään hiljaiselle lahdelta.

- Uimarannan poistamista ei edes ole vaivauduttu **perustelemaan** kaavaselostuksessa.

Suunnitelma on sanalla sanoen **kummallinen**: Viinaniemen luonnollinen, puhdasvetinen hiekkaranta on lähiuimapaikaksi omiaan. Rantaan pääsee Savilahdelta ja Neulamäestä (ja tietenkin Neulaniemestä) hujauksessa. Pysäköintialue on laaja. Häiritsevää veneliikennettä ei rannan edustalla esiinny. Kesäisin monet käyvätkin Viinaniemessä edelleen uimassa, vaikkei kaupungilta enää ole liennyt rahaa rannan ylläpitoon.

Etenkin **Neulamäen** yli 5000 asukkaalle tarvitaan Viinaniemi lähiuimapaikaksi vastedeskin. Kaavan tilanteessa uimaranta siirtyisi yli 2 kilometriä loitommas nykyisestä.

Ja jos Neulaniemi rakennetaan, **uudetkin asukkaat** haluavat tottakai aidon uimarannan (kuten Viinaniemi) eivätkä esim. keinotekoisesti Pienen Neulalahden ahtaaseen sopukkaan osoitettua.

⇒ Viinaniemen **uimapaikka on säilytettävä** ja **LV-2-merkintä poistettava**.

Huom. Soutuvenepaikkoja voi Viinaniemen tuntumaan toki tarvittaessa sijoittaa.

11.1. Rantanäkymiä ei saa runnella läjityksin ja täyttömain

Ympäristöestetiikan juhlaa ei edusta se suunnitelma, että Viinaniemen uimarannan alueelta ja eteläpuolin ranta runneltaisiin **läjityksin ja vesistötäytöin** (kaavasel. kpl 5.9 ja kaavamerkintä eo-2). Juuri niillä kohdin, missä nykyinen ulkoilureitti eloisasti luovii aivan rantapuuston tuntumassa, kaavoittaja aikoo turmella viihtyisän järvenrantaluonnon ylijäämämassoin.

Eikö kampusalueen suunnitteluvirheistä ole kaavoittaja oppinnut mitään? Etsimällä saa etsiä **tylsempää ja epämiellyttävämmäksi rakennettua viheralueen rantaa** kuin Canthian ja Snellmanian välinen, viivasuoraksi vedetty, puuton kivikkopenger.

⇒ Viinaniemen eteläpuolinen **läjitysaluemerkintä (eo-2) on poistettava**. Rantamaasto on säilytettävä mahdollisimman luonnonmukaisena.

Vastine 14 (Yksityishenkilö F) osa 11

Uudet uimarannat osoitetaan kaavaehdotuksessa Pöyrylahteen ja Pieneen Neulalahteen Kirnukaarten kohdalle. Viinaniemen uimaranta ei ole enää nykyään kaupungin kunnossapidon piiriin kuuluva uimaranta mm. rannan sijainnin vuoksi. Rannan ilmansuunta on koilliseen ja itään, se on pääosan päivästä varjossa. Lisäksi ranta on altis pohjoisen puolen tuulille. Savilahden osayleiskaavassa on osoitettu uimaranta-alue myös Neulalahteen, mikä palvelee tulevaisuudessa myös Neulamäkeläisten tarpeita.

Alueen rakentamisesta syntyy merkittäviä määriä ylijäämämaita. Käyttökelpoiset ainekset pyritään käyttämään hyödyksi rakenteissa. Kaavassa on osoitettu eo-2 merkinnällä alueita maa-ainesten paikalliseen läjitykseen ja käsittelyyn. Täyttämällä syntyvien ranta-alueiden rakenteet ja ulkoasu määritellään tarkemman suunnittelun yhteydessä.

Aiemmin mainittu pyyntö lisätä vaikutuksien arviointiin Viinaniemen uimarannan ”tuhoamien” tai rantaviivan ”runteleminen” ei aiheuta muutoksia kaava-aineistoon (katso muistutus 14 osa 4).

Yleiskaavaratkaisua ei ole tarpeen muuttaa.

12. Ei moottoriveneilyä muuallekaan Neulalahdella

Neulalahdella⁴ moottoriveneillään vain niukasti, joten vesiliikenneperäistä **meluhäiriötä** aiheutuu nykytilassa kiitettävän vähän.

---

⁴ *Neulalahdella* tarkoitan tässä Savisaaren ja Neulaniemen välistä vesialuetta.

11 / 13

⇒ Tässä rauhallisessa tilassaan (pl. Savilahdelta kantautuva tieliikennemelu) Neulalahti tulee myös pyrkiä **säilyttämään**.

⇒ Sekä asukkaiden että ulkoilijoiden viihtyisyyden turvaamiseksi tulisi myös harkita Neulalahden **rauhottamista moottoriveneilyltä** kokonaan (vesiliikenneL 16 §).

Kaavoittajan vastine 20.3.2017 ilmentää piittaamattomuutta maailmanlaajuisista ympäristö-ongelmista. Yksi ratkaiseva korjaus ympäristövastuulliseen suuntaan olisi kaavamerkinnöin osoittaa Neulaniemen venesatamat **vain soutu-, purje- ja sähkömoottorikäyttöisille** veneille. Polttomoottorien meluhaitoilta välttyttäisiin.

Uutta moottorivenesatamaa olisi hyvin epäviisasta sijoittaa ainakaan Viinaniemeen:

- Moottoriveneily **estäisi Viinaniemen uimarantakäytön**.
- Veneily tuottaisi **meluhaittaa** läheisille Neulamäen ja -niemen **asukkaille**: moottorimelu etenisi järveltä esteettä ylärinteeseen.
- Ranta- ja vesialueesta tulisi kesäisin Väinölänniemen kaltainen **pärinämiljöö**, jossa ulkoilevien on veneilykaudella turha haaveilla luonnonrauhasta.
- Veneilijöille olisi **yksitoikkoista** ”sahata” alituista alku- ja loppumatkaa Viinaniemestä pohjoiseen ja takaisin. Veneilyhän suuntautuisi lähes yksinomaan pohjoissektorille.

Ympäristölle siedettävämmät ja veneilijöille antoisammat sijoituspaikat löytyvät **Neulaniemen kärjestä**. Sieltä veneilijä pääsee moneen kohdesuuntaan helposti ja vakiasutusta häiritsemättä.

Vastine 14 (Yksityishenkilö F) osa 12

Rannan läheisyydessä sijaitsevalle, 5000 – 6000 asukkaan asuinalueelle on varattava riittävästi venepaikkoja. Kaavaluonnoksessa itärannalle on osoitettu kaksi uutta satamaa / valkamaa, joille on mahdollista rakentaa tarpeen mukaan niihin soveltuvia satama-alueita. Viinaniemen alueen (LV-2) on katsottu soveltuvan venesatamaksi hyvin sijaintinsa ja maasto-olosuhteiden takia.

Veneliikenteen tarkempien muotojen rajoittaminen ei ole yleiskaavassa ratkaistava asia.

Vesialueen käytön lisääntyminen lisätään kaavaselostuksen 6.2 Vaikutusten arvioinnin kohtaan vesiliikenne.

Yleiskaavaratkaisua ei ole tarpeen muuttaa.

13. Länsirannan uimapaikka vain 50 metrin päässä venesatamasta

Selviöksi olettaisi, että venesatamat sijoitetaan uimarannoista aina **mahdollisimman kauas**: sekä tapaturmien ehkäisemiseksi että moottorimelun ynnä polttoaine- ja öljypäästöjen vuoksi.

⇒ **Pöyrynlahteen** on luonnoksessa kuitenkin osoitettu uimaranta vain ~50 metrin päähän venesatamasta (LV-2). Vieläpä siten, että veneet liikennöisivät järvenselille uimarannan editse (!). Olisiko uimareille turvallista? Entä rauhallista? Saasteetonta ja viihtyisää?

Kaavoittaja sortuu vastineessaan 20.3.2017 jälleen **räikeään vääristelyyn**: Vastineen mukaan ”Pöyrynlahden uimaranta on **selvästi kauempana kuin 50 metriä** venesataman LV-2-rajauksesta”. Kaavakartalta on pdf-lukijaohjelman suurennus- ja mittaustyökaluin helppo todeta, että uimaranta-symbolin pohjoiskärjestä on LV-2-rajaviivan ja rannan leikkauskohtaan **tasaa 50** (plus miinus 3) metriä.

Vastine 14 (Yksityishenkilö F) osa 13

Merkintäteknisistä syistä johtuen kartan merkinnät ja viivapaksuudet on yleiskaavan mittakaavassa suuntaa antavia. Sataman ja uimarannan sijainti ja laajuus ratkeavat lopullisesti kohteiden tarkemmassa suunnittelussa, jossa turvallisuustekijät otetaan huomioon.

Yleiskaavaratkaisua ei ole tarpeen muuttaa.

14. Puijon maisema-alueen rajoja on vääristelty

Kaavaselostuksen kpleessa 5.14 väitetään todenvastaisesti, että Puijon **valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen** nykyistä ”**rajausta on kaavatyön yhteydessä tarkennettu**”.

⇒ Ei ole ”tarkennettu”, vaan on **vääristelty** räikeästi:

Kaavakarttaan piirrelty Puijon maisema-alueen länsirajaus (kaavamerkintä *mal*) on mieli-valtaisesti vääristäen siirretty virallisesta nykylinjauksesta itään päin. Räikeimmin rajausta on vääristetty maiseman sillä sektorilla, joka ulottuu noin Viinaniemen uimarannalta Hukan-niemen kärkeen. Kyseisellä maisemasektorilla kaavoittaja on – perusteitta ja perustelematta – siirtänyt eli tosiasiallisesti **väärentänyt** rajan **noin 500 metriä idemmäksi** nykylinjauksesta.

Todenmukainen Puijon valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen ulottuvuus ei tietenkään ole supistunut mihinkään siitä alkuperäisestä laajuudestaan, jollaiseksi alue on taannoin kuulemis- ja lausuntokierrosten perusteella määritetty ja VN:n periaatepäätöksellä vahvistettu (v. 1995). Todellinen länsirajaus selviää esim. YM:n keväällä 2016 lausunnoilla olleesta

maisema-alueiden päivitysinventoinnista. Kyseinen todenmukainen rajausta on merkitty punaviivoin kh:n 14.3.2016 (§79) pöytäkirjaliitteeseen *Puijon maisema-alue* rajaus karttakuvaa. Siihen täsmävä länsirajaus nähdään myös Savilahden OYK-selostuksen liitteessä 5.

- Myös kh:n esittämä uusi aluerajaus (siniviiva em. pöytäkirjaliitteessä) vääristää todellista maisema-alueajasta suuresti, kuten osoitin oikaisuvaatimuksessani 5.4.2016 kh:lle.

Kaavaluonnokseen vääristetty maisema-alue ei siten ulotu riittävän kauas länteen. Se ei ensinnäkään sulje sisäänsä VN:n vahvistamaa valtakunnallisesti arvokasta maisema-aluea.

Toiseksi, korkeuskäyrästä havaitaan (vertailtaessa kaavaluonnokseen vääristeltyä ja nykyistä Puijon maisema-alueajasta), että kaavoittajan vääristämä rajausta sulkee ulkopuolelleen jopa maiseman hallitsevia elementtejä, so. Neulamäen ja Neulaniemen jylhiä itäharjanteita:

- Kuten kaavaselostuksessa (kpl 2.3.2) todetaan: ”-- Puijon suunnasta katsottuna Neulaniemi näkyy Neulamäen jatkeena pitkänä vihreänä mattona, joka **halkaisee vesistön --. Neulamäki on näkymän dominantti**, se kohoaa noin 204 metriä merenpinnan yläpuolelle paikoin lähes pystysuorine metsäisine kalliorinteineen.”
  - Kaavaluonnokseen vääristetty länsirajaus ei ulotu Neulaniemen itäharjanteen huipulle asti: Itäisen kalliojyrkänteen yläpuolinen rinne ei pääty kaavaluonnokseen piirretyn ”mal”-viivan kohdalle, vaan harjannelinja (joka asettuu 20–25 m kalliojyrkänteen yläreunaa korkeammalle) sijaitsee **100–500 m lännempänä**. Itäinen harjannelinja siten kutakuinkin yhtenee Puijon alkuperäiseen eli viralliseen maisema-alueajaukseen.
- ⇒ Esteettisesti ratkaiseva osa Puijolta avautuvasta Neulaniemen rinnemaisemasta jäisi kaavaluonnokseen vääristetyn maisema-alueajauksen **ulkopuolelle**.
- ⇒ Puijon arvokkaan maisema-alueen **länsirajaus tulee näin ollen pysyttää VN:n vahvistamassa alkuperäisessä muodossaan**.

14.1. Maiseman todellinen ulottuvuus länteen

Unohtaen hetkeksi viralliset aluerajaukset lisättäköön edellä todettuun, että Puijon tornista länteen katselevalle avautuva todellinen maisema ei koko laajuudessaan pääty VN:n vahvistaman maisema-alueajauksen paikoille (ts. Neulaniemen itäharjanteelle), vaan ulottuu useita kilometrejä lännemmäs. Kaavaselostusliitteen 14 keskikuvastakin havaitaan, että kaukomaisema ulottuu kilometrimäärin Neulaniemen länsireunan länsipuolelle.

- ⇒ Tässäkin valossa on kaavoittajalta silkkaa **valehtelua** väittää, että Puijon maisema-alueen rajausta olisi kaavatyössä ”**tarkennettu**” ja että maisema-alue muka ei ulotu *edes* Neulaniemen itärantaan (kuten kaavaehdotuskarttaan on mielivaltaisesti piirretty).

Yrittääkö kaavoittaja **tarkoituksella vääristää** Puijon maisema-alueen rajausta, jotta Neulaniemi voitaisiin rakentaa näennäisesti säästään – mutta tosiasiassa ruhjoen – kansallisesti kuuluisa maisemanähtävyys?

Kaavoittaja perustelee vastineessaan 20.3.2017 kestävästi, että kaavaluonnoksessa esitetty rajausta yhtenee kaupungin YM:lle 14.3.2016 antamaan lausuntoon maisemapäivitysinventoinnista. Kyseinen lausuntohan on yhtäläillä virheellinen juuri Puijon maisema-alueen rajauksen osalta. Lausunnon virheet on sittemmin saatettu YM:n tietoon, valokuvatodistein.

Vastine 14 (Yksityishenkilö F) osa 14

Ehdotusvaiheessa käydyn viranomaisneuvottelun pohjalta kaavakarttaan lisättiin teknisellä muutoksella maakuntakaavan mukainen Puijon maisema-alueen raja. Kaavakartassa aiemmin esitetty, maakuntahallituksen 21.3.2016 esittämän lausunnon ja rajausehdotuksen mukainen raja on teknisellä muutoksella muutettu tavoitteellisen maisema-alueen rajaukseksi.

Maakuntakaavassa Neulaniemen itärannalle on esitetty päällekkäisinä merkintöinä sekä taajamatoimintojen alue että Puijon maisema-alue. Osayleiskaava on maakuntakaavan mukainen. Maisema-alueella on myös muita asuinalueita, kuten Pihlajalaakso.

Muistutuksessa esitetty pyyntö lisätä vaikutuksien arviointiin Puijon maisema-alueen ”ruhjominen” (katso muistutus 14 osa 4), ei aiheuta muutoksia kaavaselostukseen, koska kaava ja maisema-alueen raja on maakuntakaavan mukainen.

15. Satulanotkoon aiotun sillan mittasuhteet näkyviin

Kaavaselostuksessa on **vaiettu** siitä, että kaavoittaja on yksityiskohtaisin mitta-oletuksin hahmotellut Satulanotkon yli **massiivisen** sillan: Kaavoitusinsinööri Kortelaiselta 31.5.2016 saamani sähköpostivastauksen mukaan kustannuslaskentaan on määriteltä silta, jonka **pituus**

13 / 13

on 130 metriä, hyötyleveys 10,5 metriä ja alikulkukorkeus 10 metriä. Kooltaan silta vertautuisi lähes Keilankannan siltaan.

Ympäristöhaittojen vuoksi sillan **oletettu suuruusluokka** tulee ehdottomasti **ilmoittaa kaavaselostuksessa**, vaikuttaahan siltarakenteen geometria suuresti **liikennemelun** leviämiseen. Myös maisemahaitat (→ virkistyskäytön näkökulma) riippuvat olennaisesti siitä, minkäkorkuisella ja -pituisella sillalla metsämaisema pilkottaisiin.

15.1. Kaavoittaja johti yleisöä taas harhaan

Luonnosvaiheen yleisötilaisuudessa 26.5.2016 kysyin kaavoitusinsinööri Kortelaiselta, onko kaavoittajalla ”jonkinlainen ajatus” sillan mittasuhteista.

Kortelainen vastasi yleisölle räikeän todenvastaisin väittein: ”-- sillasta ei oo vielä minkäänlaisia tarkempia suunnitelmia, onks se tuota korkea vai matala vai pitkä vai lyhyt. --”

⇒ Kortelaisen väite oli **törkeää harhaanjohtamista**: Kuten edellä todettu, kaavoittaja oli todellisuudessa jo kustannuslaskentaan määritellyt massiivisen teräsbetonisillan, jonka mitat oli täsmentänyt jopa 3 merkitsevän numeron tarkkuuksin (”10,5 m hyötyleveys”).

Aiotun sillan kookkuus oli Kortelaisella yleisötilaisuudessa hyvin tiedossa, olihan hänen täytynyt perehtyä Satulanotkon voimakaspiirteisiin maastonmuotoihin huolellisesti voidakseen arvioida sillan toteutettavuutta kyseiseen maastoltaan vaativaan kohtaan.

Kaavoitusinsinööri tuli vähintään **rikkoneeksi** hallinnon **luottamuksensuojaperiaatetta** (HL 6 §; odotus virkamiehen pysymisestä totuudessa) ja siten ehkä myös rikoslain 40:9 §:n tarkoittamaa **virkaovelvollisuutta**.

Kaavoittajan vastineen 20.3.2017 väitteet, joiden mukaan ”siltaa ei ole varsinaisesti suunniteltu” ja ”Sillan suunnittelu alkaa vasta yksityiskohtaisemman katusuunnittelun yhteydessä”, ovat sekä harhaanjohtavia että epäolennaisia: sillan ympäristövaikutusten kannalta keskeistä ei ole sillan tarkempi suunnittelu, vaan sillan kaavailtu kokoluokka, jonka kaavoittaja siis on määrittänyt jo kaavaluonnosta laatiessaan.

— — — — —

Surullista on jälleen todeta, että Kuopion yleiskaavoittaja miltei järjestelmällisesti sortuu kuntalaisten törkeäänkin **harhaanjohtamiseen** (ks. esim. edellä osiot 1, 5.5, 6, 7.1, 9, 10, 13, 14 ja 15.1).

Kun kaavoituksella tuhotaan merkittäviä virkistys- ja luontoarvoja, heikennetään asukkaiden oloja ja kuormitetaan kunnan taloutta, kaavoittaja vaivautukoon edes kuvailemaan tuotostensa kielteiset seuraukset avoimesti ja todenmukaisesti.

Vastine 14 (Yksityishenkilö F) osa 15

Yleiskaavan vaiheessa on selvitetty sillan tarve, sijainti ja toteuttamisen mahdollisuuksia sekä esitetään katualuevarausta alueelle. Tässä vaiheessa ei ole tehty kuitenkaan tarkempia suunnitelmia tai päätöksiä sillasta, koska varsinaiset toteutussuunnitelmat tehdään katusuunnittelun yhteydessä. Toteutussuunnittelussa tarkentuvat myös sillan geometria, materiaalit, tarkka mitoitus sekä kustannusarviot. Yleiskaavavaiheessa esitetyt mitta-arviot eivät ole sitovia vaan kaavan taustatyöhön liittyviä, tarpeeseen viittaavia mitoituksia. Asiaan ei ole liittynyt luottamuksensuojaperiaatteen rikkomista.

Satulanotkon silta on huomioitu selostuksen 6.2 Vaikutusten arvioinnissa, kohdassa Maisema- ja kaupunkikuva seuraavasti: ”Uusi kokoojakadun silta kulkee Satulanotkon yli ja näkyy lähimaisemassa”.

Yleiskaavaratkaisua ei ole tarpeen muuttaa.